

Bütün memleket matem içinde Atatürk bu sabah dokuzu beş gece gözlerini dünyaya kapadı

Atatürk demişti ki :

“Benim naçiz vücudümü bir gün elbette toprak alacaktır.
Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebed payidar kalacaktır,,

Atatürk Türkün
tarihinde ve gönlünde
daima yaşayacaktır

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin resmî tebliğidir:

Müdavi ve müşavir tabiplerinin neşredilen son raporu Atatürkün Dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu acı hâdis ile Türk vatani büyük yapıcısını, Türk milleti Ulu Şefini, insanlık büyük evlâdını kaybetti. Milletimize içimiz yanarak bu tarife sığmayan zıyaından dolayı en derin taziyelerimizi sunarız.

Kederlerimizin tesellisini, ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılıkta ve aziz vatanımızın hizmetinde ararız.

Şurasını da herşeyden evvel beyan etmeliyiz ki ölmez olan onun büyük eseri Cumhuriyet Türkiyesidir.

Hükûmetiniz, içinde bulunduğumuz bu mühim anda bugüne kadar olduğu gibi dikkatle vazife başındadır. Müesses olan nizamı ve vaziyeti idame hususunu büyük Türk milletinin hükûmetile tevkü-cud olarak teyid ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilâtı esasiye kanununun 33 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda Reisicumhur vekâleti vazifesini deruhte etmiş ve ifaya başlamıştır.

Gene teşkilâtı esasiye kanununun, 34 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni Reisicumhuru intihap edecektir. Türkiyenin en büyük makamına, teşkilâtı esasiye kanununa göre gelecek zatın etrafında hükûmeti ile, şanlı ordusile ve bütün kuvvetile Türk milleti sarsılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesine devam edecektir.

Bugün ayrılığın ağıladığımız Büyük Şefimiz Atatürk, her vakit Türk milletine güvendi. Eserlerini bu güvenle yaptı. İdamesi esbabını da istikmal ederek güvenle büyük milletimize bıraktı. Ebedî Türk milleti, onun eserlerini ebediyetle yaşatacaktır. Türk gençliği onun kıymetli vediaşı olan Türkiye Cumhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kemal Atatürk Türkün tarihinde ve gönlünde daima yaşayacaktır.

Tabiplerin bu sabahki tebliği

Atatürk saat 9 u 5 gece terkihayat etmişlerdir

Istanbul 10 (A.A.) — Atatürkün müdavi ve müşavir tabipleri tarafından verilen rapor suretidir:

Reisicumhur Atatürkün umumî hallerindeki vehamet dün gece saat 24 te neşredilen tebliğden sonra her an artarak bugün, 10 ikinciteşrin 1938 perşembe sabahı saat 9 u 5 gece Büyük Şefimiz derin koma içinde terki hayat etmişlerdir.

Müdavi tabipler:

Pr. Dr. Neşet Ömer İrdelp
Pr. Dr. M. Kemal Öke
Dr. Nihat Reşat Belger

Müşavir tabipler:

Pr. Dr. Akil Muhtar Özden
Pr. Dr. Hayrullah Diker
Pr. Dr. Süreyya Hidayet Serter.

Dr. M. Kâmil Berk

Dr. Abrevaya Marmaralı

Dün akşamki ve
geceki tebliğler

Istanbul 9 (A.A.) — Riyaseticumhur Umumî Kâtipliğinden:

1 — Reisicumhur Atatürkün sıhhi vaziyetleri hakkında müdavi ve müşavir tabipleri tarafından bu gece saat «24» de verilen rapor ikinci maddededir.

2 — Saat «20» den itibaren dalgınlık artmıştır. Umumî ahval vahamete doğru seyretnmektedir.

Hararet derecesi: «37.6»

Nabız: «132»

Teneffüs: «33» dür.

Istanbul 9 (A.A.) — Riyaseticumhur Umumî Kâtipliğinden:

1 — Reisicumhur Atatürkün sıhhi vaziyetleri hakkında müdavi ve müşavir tabipleri tarafından bu akşam saat «20» de verilen rapor ikinci maddededir.

2 — Bugünü yorgun ve dal-

Yeni Reisicumhur intihabı için

Büyük Millet Meclisi
yarın toplanıyor

Reisicumhur Atatürkün milleti mateme gark eyliyen zıyaı dolayısıyla teşkilâtı esasiye kanununun 34 üncü maddesi mucibince yeni Reisicumhur intihap edilmek üzere teşrinisaninin 11 inci cumma günü Büyük Millet Meclisini içtima davet ederim.

Reisicumhur vekili ve Büyük Millet Meclisi Reisi
Abdülhalik Renda

[Otuz dördüncü madde şudur: — Cümhur Riyasetinin inhiâlünde Meclis müctemi ise yeni Reisicumhuru derhal intihab eder.

Meclis müctemi değilse reis tarafından hemen içtima davet edilerek Reisicumhur intihab edilir. Meclisin intihab devresi hitam bulmuş veya intihabın teccidine karar verilmiş olursa Reisicumhuru gelecek Meclis intihab eder.]

Başvekil bu sabah Ankaraya gitti

Başvekil B. Celâl Bayar bu sabah saat 11 de hususî trenle Ankaraya dönmüştür.

Bayraklar yarıya indirildi

Bütün dünya radyoları
Atatürkün vefatından
teessürle bahsediyor

Bu sabah saat 11,25 den itibaren bütün daire, müesseselerde millî matem alâmeti olarak bayraklar yarıya indirilmiştir.

Avrupa radyoları Atatürkün vefatını büyük bir teessürle haber vermişlerdir. Şehrimizde bulunan ecnebi gazeteler ve ajanslar muhabirleri gazetelerine uzun telgraflar çekmişlerdir.

gün geçirdiler. Umumî ahvaldeki ciddiyet biraz daha ilerlemiştir.

Nabız: Muntazam, dakikada «124»

Teneffüs: «40»

Hararet derecesi: «37,6» dir

Kemalizm Türk milletinin kalbinde ebediyen yaşayacaktır

Ne meş'um bir gün içinde yaşıyoruz. İnsanlık ailesi, en büyük evlâdını kaybetti.

Bütün beşeriyet de, Türkler gibi, karalar bağlasın! O, yalnız bizim değildi. İçimizden fıskırıp en büyük millet, en eski ve en şerefli millet diye tanıdığı ve bize de öyle tanıttığı milletimizin başına geçti. Onu sinemizden doğurduğumuz için büyüklüğümüze ve şerefimize bir kere daha inandık. Bedbinliğimizden, bitkinliğimizden bizi çekip çıkardı, yeniden dünyaya getirip Atamız oldu.

Tarihte bütün milletlere rehberlik eden Türkün Önderi olduğu için, bizi kurtararak ve yükselterek bütün mazlum kavimlere örnek gösterdi.

Bütün ümitsizlerin ümidiydi; mucizelerin babasıydı.

Büyüklüğünün binbir tecellisini kendi nefsimizde, en geniş milli emellerimizden en dar şahsî hayatımıza kadar tecrübe ettiğimiz için, bütün kalbimizle ona bağlanmışık. Bizi ve başkalarını arkasından istediği yere sürükleyebilmek kudretindeydi. Sürükledi de. Fakat tehlikeli sergüzeşlerden hiç birine atmadı. Daima selâmete, daima iyiliğe götürdü.

Beşeriyetin onu takdis edeceği bir ulu vasfı da budur: Milletini, pençesinden kurtardığı milletlerle dost etti. Onlara ulüvvücenab dersi, ibret dersi, ahlâk dersi, tegallüp etmemek ve muhterem bir millete hümmet etmek dersi verdi. Kuru sözle değil; fiille, yarattığı teşkilâtla sulh peygamberi oldu; ve dünyanın sulhe en muhtaç bulunduğu bir devirde bunu yaptı.

Bugün onu başımızdan kaybetmekle kan ağlıyoruz. Beşeriyet de yas bağlasın. Çünkü en büyük evlâdının vücudünden mahrum kalmakla, insanlığın kıymeti bir dâhi baş azametinde sukut etmiş bulunuyor.

Biz Türk milleti ise, onun Kemalizmine varisiz. Kalbimizde Atatürkün büyük matemini ile beraber manevî mirasını da taşıyoruz. Felâketlerin en derinine boğulduğumuz şu sırada, milletimizi taziye edecek gene onun sözünü bulabiliyoruz:

«Benim bu naçiz vücudümü bir gün elbette toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebed payidar kalacaktır.»

Kemalizmi kalbinde ebediyen yaşatacak olan Türk milleti varolsun.

AKŞAM

En büyük Türkün hayatı

Bizi biz yapan, Türke milliyetinin gururunu ve nefesine itimadı veren odur

Askerlik hayatına nasıl girdi? - Hürriyet için mücadeleleri - Trablus ve Balkan harblerile umumî harbdeki büyük hizmetleri - Anadolu hareketi ve memleketi kurtarması - İstiklâl harbinden sonraki büyük inkılâplar

Kemal Atatürk 1881 senesinde Selânikte doğmuştur. Ailesinin kendisine verdiği ad Mustafa, çocukluğunda hocasının koyduğu ikinci isim Kemaldir.

Babası Ali Rıza efendi hür fikirli bir zattı. Abdülhamid devrinin tazyiklerine dayanarak, rüsumat idaresindeki memurluktan çekildi ve kereste ticaretile uğraşmaya başladıysa da genç yaşta vefat etti. Mustafayı, büyük bir Türk kadını olan annesi Zübeyde hanım yetiştirmiştir.

Annesile babası, evlâdlarının mektebe başlaması hususunda evvelâ hemfikir olamadılar. Çünkü Zübeyde hanım oğlunu anane üzere ilâhilerle mahalle mektebine koymak istiyordu. Babası ise, yeni tarz bir müesseseler olan Şemsiefendi mektebine yazdırmak arzusunda idi. Nihayet, Ali Rıza efendi, zevcesinin gönlünü yapıp, evvelâ onun dediği şekilde hareket etti. Sonra da müstakbel Atatürk Şemsiefendi mektebine kaydettirdi. Fakat az zaman sonra, baba vefat edince anne oğlunu alarak köy hayatı geçiren biraderinin yanına yerleşti.

Atatürk bilâhare, ömrünün bu kısmından bahsederken bakla tarlası ortasında bir kulübede kardeşle birlikte oturup kargaları kovmağa uğraştığını ve diğer çiflik işleri yaptığını anlattı.

Zübeyde hanım oğlunun mektepsiz kalmasına üzülmüş, küçük Mustafayı Selânikte oturan teyzesinin yanına tahsile devam etmesi için yollamıştır.

Askerlik hayatına ilk adım

Mülkiye rüştiyesine kaydolunduysa da arapça hocası Kaymak Hafızın kendisine bir değnek vurmak istemesi üzerine haksızlığa tahammül edemiyerek mektepten ayrılmış ve askerî rüştiyesine girmiştir. Bir komşu çocuğunun üniformasına da imrendiğinden annesinin askerliği istememesine rağmen gizlice hazırlanarak imtihan vermiş ve emeline muvaffak olmuştur.

Ateşli zekâsı burada büyük bir inkışaf göstermiş, bilhassa riyaziye de temayüz ederek muallimlerinin dikkatini üzerine çekmiştir. Kemal adı da kendisine bu mektebin ikinci sınıfında iken, arkadaşlarından daha fazla kabiliyet göstermesi sebebiyle riyaziye muallimi yüzbaşı Mustafa efendi tarafından konuldu.

Genç talebe, hoca bulunmadığı zaman sınıfa riyaziye dersi verirdi. Daima başçavuş olarak rüştiyeyi bitirdi. Manastır askerî idadîsinde, oradan da Harbiyeye girdi; sonra erkânı harp sınıflarına ayrıldı.

Tahsilinin bu son kısımlarında muallimlerinin daha fazla dikkatlerini celbettirdi. Riyaziye, edebiyata ve hitabete pek meraklıydı. Büyük bir asker olarak yaratıldığı da meslek derslerinde daima belli oluyordu. Hocaları ve arkadaşları kimseye benzemiyen bu gencin yüksek bir varlık olduğunu seziyorlar ve ona karşı saygı duyuyorlardı.

Kendisile yedi sene mektep arkadaşlığı yapmış olan bir generalimiz şöyle anlatır:

«Çok kuvvetli bir ikna kabiliyetine sahipti. Mektep hayatındaki kavgalardan hiç birine karışmamıştır.

Tevfik Fikretin şiirlerini, bilhassa Sis manzumesini pek beğenirdi. Namık Kemalî, Abdülhak Hâmidî okumaktan da zevk alırdı. Kuvvetli alâka gösterdiği mevzular arasında felsefi ve fikri cereyanlar da vardı. Meselâ Darwin nazariyesile pek meşgul olurdu.

Mustafa Kemal sınıfımızın en yakışıklı, en sık ve en temiz giyinen zabitanıydı.

Şama nefyi

Aynı zamanda siyasetle de meşgul olmağa başlamıştı. Abdülhamid idaresini şiddetle tenkid ediyordu. Arkadaşları kendisini pek sevdiklerinden kimse onu mektep idaresine haber vermemişti. Lâkin erkânı harp zabiti çıktığı sene, fikirlerindeki hürriyetperverlik istibdad idaresinin gözünden kaçmamış, Mustafa Kemal yakalanarak Yıldız sarayına getirilmiştir.

Abdülhamidin işitebileceği bir vaziyette günlerce sorguya çekilmiş ve aylarca mevkuf bırakıldıktan sonra Şama nefyolunmuştur.

Genç yüzbaşı Suriyenin her tarafını dolaşıp halkın ızdıraplarını öğrenmiş ve resmi işlerinden arttırdığı zamanlarda yüksek fikirlerini muhitine aşılamağa kendine vazife bilmiştir.

1906 da Şamda, arkadaşlarıyla birlikte «Vatan ve Hürriyet Cemiyeti» adile gizli bir cemiyet kurmuş ve bunun bir şubesini de Yafada açmıştır. Bu teşekkülün faaliyetini Rumeliye teşmil maksadile Mısır ve Yunanistandan geçerek gizlice Selâniğe gitti.

İstibdad idaresi kendisini Rumeliye de tutturmak istediye de, Mustafa Kemal tekrar Yafaya dönerek izini kaybettirdi.

Atatürk erkânı harp yüzbaşısı iken

1907 de genç kolağası, Makedonya'daki üçüncü orduya nakledildi ve müşirlik erkânı harbiyesinde alıkonuldu; aynı zamanda İttihad ve Terakki ile teşriki mesai etti.

Meşrutiyetten sonra

İlan edilen Meşrutiyet Mustafa Kemalî fatmin etmiyordu. O memlekette kökten bir değişimin lâzım olduğuna inanıyor ve varmak istediği gayeleri daha o zamandan tayin etmiş bulunuyordu. Fakat onun telâkkilerile cemiyet reislerinin kanaatleri birbirine uymuyordu; ordunun siyasete karışması ile çıkacak mahzurları sezmış ve İttihad ve Terakki kongresinde çetin mücadelelerde bulunmuştur. Neticede kendi de politikadan ilişkisini keserek askerî talim ve terbiyeye nârasmış.

En büyük Türkü doğuran ana Zübeyde hanım

31 Mart irtica hareketi, Atatürkün fikirlerinde ne derece haklı olduğunu gösterir. Mustafa Kemal, Hareket ordusunun erkânı harbiye reisliğini deruhte etti. Bu tehlike geçirildikten sonra genç kolağası, ordunun yenileşmesi için uğraşmakta devam etti. Harp oyunlarında, manevralarda daha yüksek zabitlerin hattâ paşaların bulunmasına rağmen daima fiilî hareket müdürlüğü vazifesini yapardı. Tenkidlere dayanamayan bazı âmirler Mustafa Kemalî, kolağası olduğu halde, şevki kırılın diye, alay kumandanlığına tayin ettiler. Lâkin o burada da beklenilmedik muvaffakiyetler gösterdi. Zabıtlar ve bütün kıtası kendisine son derece bağlandı. Selâniğin bütün garnizon kıtaları âdeta onun etrafında toplanmıştı. Aleyhinde raporlar yazıldı ve İstanbul bu korkunç kolağasını merkeze çağırarak Erkânı harbiye umumiye dairesine memur etti.

Trablus ve Balkan harplerinde

Trablus harbinde, Mustafa Kemal, Mısır yolile gizlice Bingaziye geçmiştir. Tobruk mevkiindeki ilk muvaffakiyet onun eseridir. Binbaşılığa terfii buradadır. Derne kuvvetlerinin kumandanlığını deruhte ederek bir sene orada kaldı.

O sıralarda Balkan harbi başlamıştı. Artık Afrikada yapılacak bir iş de kalmadığı için Avrupa yolile Romanya üzerinden İstanbula geldiği zaman vaziyeti işittiğinden de daha fena buldu.

Fiilî bir hizmet alıp Akdeniz boğazı mürettep kuvvetleri harekât şubesi müdürü oldu. Edirnenin geri alınması için hareket olunurken Bulayır kordusu harekâtını tanzim ve idare etti. Edirneye en evvel giren kıta bu kordunun süvari livasıydı.

Çanakkale Boğazının müdafaası şartlarını tedkike de bu sırada fırsat bulmuştu.

Balkan harbinden sonra Sofya ataşemiliterliğine tayin edildi. Umumî harbin başlamasını müteakip de, 1914 kânunuevvelinin sonuna kadar bu vazifede kalıp kaymakamlığa terfi etti.

Umumî harpte

Onun gibi bir askerin böyle bir harpte seyirci kalmasına imkân olmadığı için başkumandanlıktan faal bir hizmet istedi. Enver paşa bu müstesna askerden âdeta çekindiğinden önce kendisine muvafakat cevabı vermesi ne rağmen onu Tekirdağında teşekkül edecek meyhûm bir fırkanın kuman-

bunu memnuniyetle kabul ederek meyhûm fırkayı bir ay zarfında muharebeye muktedir, güzide bir fırka haline soktu.

Cihan harbinde büyük bir muvaffakiyet kazanan 19 uncu fırka, işte budur. Diğer kuvvetlerin de emrine verilmesiyle Mustafa Kemalî Maydos mıntakasının kumandanı yapılsa da pek az zaman sonra miralay rütbesinde diğer bir fırka kumandanını fırkasile beraber bu mıntakaya gönderdiler ve kaymakam Mustafa Kemal beyi mıntaka kumandanlığından ayrılarak fırkasile beraber Bigalı köyüne çektiler.

İstanbulu ilk kurtarıcı

Arıburnuna düşman ihracı başlar başlamaz, bu büyük asker kendi teşebbüsile yetişerek taarruza geçti ve düşmanı sahilde durdurdu.

Yarım adanın istilâsına çalışan İtilâf kuvvetlerini akamete mahkûm etti. Türkiyenin her tarafında İstanbulu kurtaran bu muvaffakiyetler şayi olunca, kendisine karşı en derin şükran hisleri uyandı.

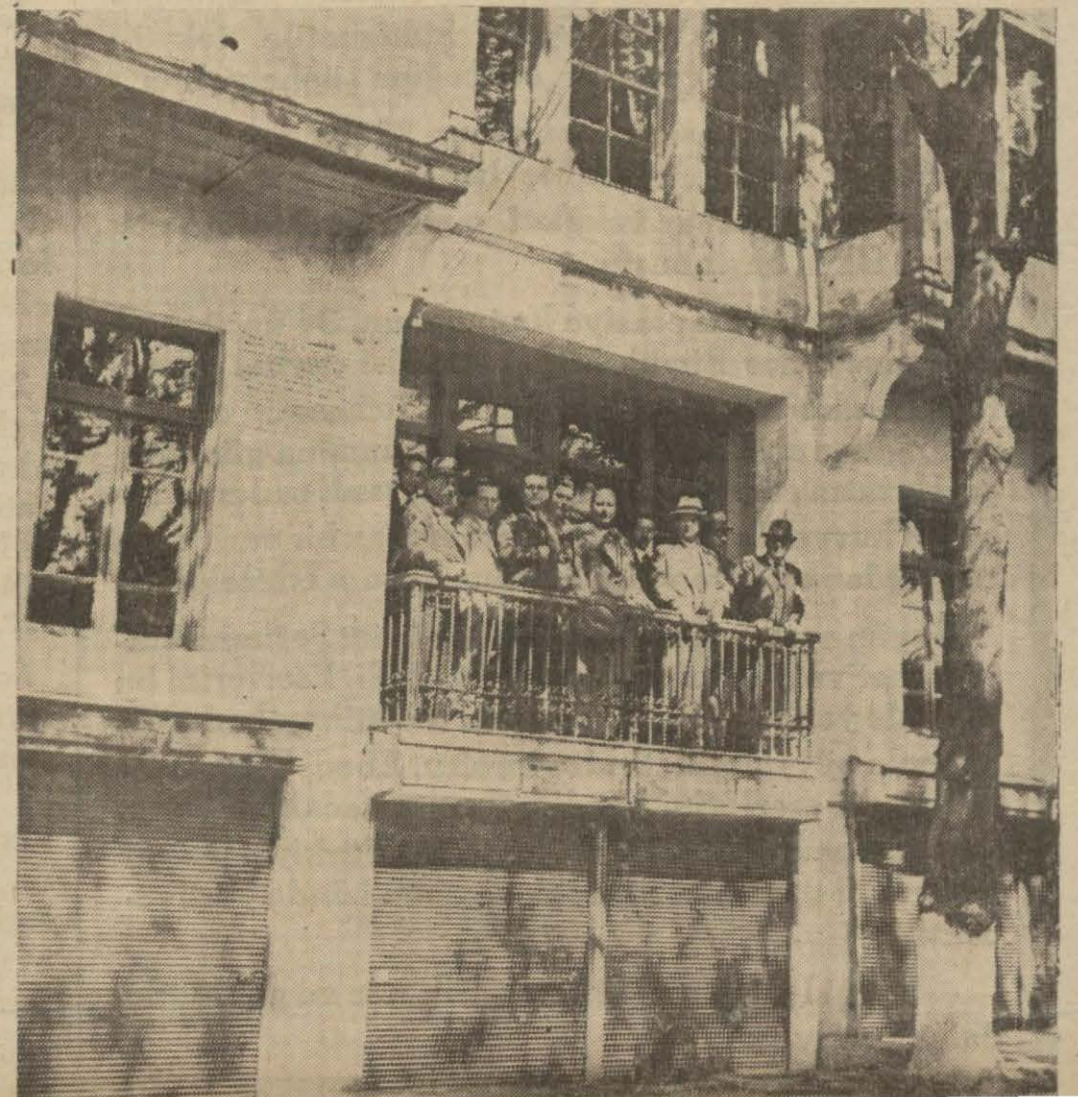
19 mayıs 1915 de rütbesi miralaylığa yükseldi. Yüz bin kişilik Kiçner ordusu karşısında gene Mustafa Kemalî buldu. Conk bayırında ve Kocatepede yaptığı taarruzlarla bu orduyu da mağlûp ettiği sırada, Conk bayırında bir mermi parçası Anafartalar kahramanının tam kalbi üzerine gelmişti. Fakat cebindeki saate çarptığından saat parçalanmış, hayatı kurtulmuştur.

Diğer cephelerde

Düşman Çanakkalede çekilince Mustafa Kemal Kafkas cephesine gönderildi. Diyarbekirde iken mirhalığa terfi etti.

Bu 34 yaşındaki general Kafkasta da Bitlis ve Muşun istirdadile neticelenen muvaffakiyetli askerî hareketler yaptı. 1917 de Hicaz kuvvei seferiyesi kumandanlığına nakledildi. Orada tehlikeleri sezmış, tavsiyelerde bulunmuşsa da teklifleri nazarı itibare alınmamış, bu yüzden Hicaz ve Suriye felâketleri meydana gelmiştir.

Şamdan Kafkas ikinci ordu kumandanlığına, oradan da Yıldırım orduları grupunu teşkil eden kuvvetlerden birinci kolordu kumandanlığına tayin edildi.

Atatürk Çanakkalede siperlerde Mehmetçiklerle yanyana

Mustafa Kemal Yıldırım ordusu grubu kumandanlığına getirilen Alman generali mareşal Falkenhaynın tasavvurlarını ve yaptıklarını, hele memleketin dahili işlerine karışmasını hiç beğenmiyor, mütemadiyen mücadele ediyordu. Girişmek istenilen Irak harekâtını da muvafık bulmayıp tenkid ettiyse de merkezin kendisini dinlemediğini görerek istifa etti.

O esnada ordu Halep tarafında bulunuyordu. Irak seferi yapılamamış, Falkenhayn kuvvetleri Filistin cephesine gönderilerek orada mağlûbiyete uğramıştır.

Bu sırada Mustafa Kemal paşa, veliahd bulunan Vahdeddin efendi ile birlikte Alman umumî karargâhına gitti ve Alman cephelerini gözden geçirdi. Bu seyahat esnasında hem müstakbel padişahı tanımak, hem de Alman şeflerinin ve kuvvetlerinin kıymetini ölçmek fırsatını bulmuştu. Harp hakkında zaten nikbin olmanın fikirleri kuvvetlendi ve düşüncelerini Almanlara da açıkça söyledi.

Mustafa Kemal İstanbula döndükten sonra Falkenhaynın yerine Liman fon-

En büyük Türkün hayatı

Bizi biz yapan, Türke milliyetinin gururunu ve nefsine itimadı veren odur

Askerlik hayatına nasıl girdi? - Hürriyet için mücadeleleri - Trablus ve Balkan harblerile umumî harbdeki büyük hizmetleri - Anadolu'ya hareketi ve memleketi kurtarması - İstiklâl harbinden sonraki büyük inkılâplar

Atatürk Başkumandanlık meydan muharebesi esnasında emir verirken

Sanders tayin olunmuştu. O sırada padişah olan Vahdeddin'in ısrarı üzerine Mustafa Kemal Filistin cephesindeki yedinci ordu kumandanlığını ikinci defa olarak aldı. Fakat eski hatalar yüzünden vaziyet pek fenalaşmış bulunuyordu. Osmanlı ordusunun mukadderatını değiştirmek artık kimsenin elinde değildi.

Mustafa Kemal, askerlerinin intizamını temin ederek kuvvetlerini Halebe çekti.

Bu kadar aykırı şartlar arasında muvaffakiyetle yapılmış bir ricat hareketi harp tarihlerinde pek seyrek.

Anadoluya hareket

Vatan Mondros mütareskesiyle âdetâ düşmana teslim edildiği sırada Mustafa Kemal, lâzım gelen makamlara tavsiyelerde bulunduyorsa da aldran olmadı. Paşa İstanbul'a geldi ve bir müddet orada çalışarak vaziyeti ıslaha karar verdi.

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edilmesini müteakip üçüncü ordu müfettişliği vazifesi olarak İstanbul'dan Anadolu'ya hareket etti.

19 Mayıs 1919'da Samsun iskelesine ayak bastı.

İşte, yeni Türk devletinin kurulma safhası böylece başladı. Mustafa Kemal, bütün milli kuvvetleri kendi şefliği altında toplamıştır. Erzurum kongresi, Sivas umumî icması, herkesin yadındadır. Damad Ferid ve etrafındakiler bu milli kahramanı İstanbul'a celbetmek, hattâ Sivasta tutturup celbetmek gibi bir takım teşebbüslere kalkıştıysa da muvaffak olamadı. Atatürk her gittiği yerde büyük hürmetle karşılandı. Vatanperver şahsiyetlerle Müdafaa-i Hukuk cemiyetleri teşkil etti ve istilâcı düşmana karşı çarpışmak emelinde yüksek zabitlerle elbirliği ederek ordurdu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıyor

Mustafa Kemal fevkalâde salâhiyeti haiz bir meclisin toplanması için 1920 senesinde bir emirname neşretti. Verdiği talimat üzerine seçilen mebuslar Ankara'ya geldiler. Bu suretle toplanan meclis, bütün millet ve memleketin hakiki mümessili oldu ve buna Türkiye Büyük Millet Meclisi adı verildi.

24-25 Nisan 1920'de Mustafa Kemal paşa meclis ve hükümet reisliğine inthap olundu. Böylelikle yeni devletin de reisliğine seçilmiş oluyordu.

Yenilmesi lâzım gelen bin bir müşkül

ve çepeçevre düşman vardı. Damad Ferid, İstanbul'da gene iktidara geçmiş, Mustafa Kemal'in idamına hüküm çıkartmıştı.

Anzavur çetelerini hilâfet ordusu namıyla memleketin bu öz evlâdı üzerine saldırtmağa çabalyordu.

Padişah taraftarları vatanın mahvı demek olan Sevr muahedesi'nin kabul ederken, Mustafa Kemal, dahilde ve hariçte bin türlü müşkülle karşılaştı, pençeleşti. Şarkta Ermenilere ve garpte de Yunanlılara karşı muzafferiyetler başladı. Birinci İnönü muharebesi, Çerkes Ethem isyanının bastırılması Mustafa Kemal'in kurduğu devletin dahilde ve hariçte itibarını arttırdı.

Bunların tesirileridir ki, Avrupa devletleri Sevr muahedesi'nin değiştirmek lâzım geldiğini anladılar ve birkaç ay evvel asi general saydıkları milli kahramanın mümessillerini Londra'ya davet ettiler.

Londra konferansının müsbet netice vermemesi üzerine müttefikler tekrar Yunanlıları Anadolu'ya saldırdılar.

Mustafa Kemal bir taraftan askerî ve siyasi muvaffakiyetler elde ederken, diğer taraftan da teşkilâtı esasîye kanununu tanzim ediyor, hâlâ hilâfeti muhafazayı düşünen eski kafalılarla da mücadeleye mecbur oluyordu.

Yunanlılar İnönü zaferlerinin acısını çıkarmak üzere Karadeniz sahilinde Pontus cumhuriyet mıntakası adını verdikleri Rumlarla karışık muntakada faaliyete geçmek istedilerse de Mustafa Kemal'in kurtarıcı dehası bu raya da yetmişti.

Sakarya zaferi

5 Ağustos 1921'de, Mustafa Kemal bütün Türk orduları başkumandanı seçildi. Bu hududsuz salâhiyetin üç ay gibi kısa bir müddetle takyid edilmesini meclisten isteyerek milli hâkimiyetin sadık hâmisî olduğunu millet nazarında bir kere daha isbat etmiştir.

Konstantin Anadolu'ya gelmiş, Türk ordusundan iki misli kuvvetli bir ordunun başındaydı. Buna rağmen Sakarya muharebesinde, Mustafa Kemal düşmana galebe çaldı.

Sakaryadan katî muzafferiyete kadar bir sene geçmişti ki, bu esnada Yunanlıların birşey yapamayacaklarını gören İtilâf devletleri Türklerin sınırlarını gevşetmek tecrübesine giriştiler. Mütareke ve sulh için tavassut eder göründüler, fakat bütün bu teşebbüslerin mahiyetini derhal kavrayan Gazi

ancak Misakı Milli'nin tahakkuku ile sulhe kavuşulacağını dünyaya bildirdi.

Büyük taarruz

Büyük Millet Meclisi tarafından Gazi ismiyle tebcil edilen Mustafa Kemal artık büyük taarruza hazırlanıyordu. 26 Ağustos 1922'de başlayan büyük taarruz Yunanlıları bir senede takviye ettikleri mevkiilerden attı. Gazinin bizzat idare ettiği 30 Ağustos meydan muharebesinde düşmanın kuvayı kulliyesi imha edildi. Atatürk şu emri verdi:

— Ordular! İlk hedefiniz Akdenizdir. İlerli!

Bu emir üzerine ordumuz, İzmir'e doğru ilerleyip düşmanı perişan etti. 10 Eylül 1922'de, İzmir istirdad olundu.

Mudanya mütareskesinin, Lozan sulhünün, İstanbul istirdadının şanlı safhaları bunu takip eder.

Atatürk Devlet Reisi

Türkiye, 29 Teşrinievvel 1923'de cümhuriyet haline gelerek, Gazi Mustafa Kemal, ilk Cümhurreisi seçildi ve

Atatürk Başkumandanlık meydan muharebesi sabahı kararlarını verirken

o zamandanberi de mütemadiyen devlet reisi kaldı.

3 Mart 1924'de halifelik kaldırıldı.

Atatürkün medenî ve içtimai sahadaki rehberlikleri bundan sonra birbirini takip etmiştir. Diğer memleketlerde bunca zararlı çarpışmalara mal olan değişmeler, bizde, büyük şefin iyi idaresiyle kolayca tatbika başlandı.

Şer'iye Vekâleti ve mahkemeleri kaldırıldı. 24 Ağustos 1925'de Ankara'dan Kastamonu'ya giderek Gazi Mustafa Kemal, şapka hakkındaki nutkunu söyledi.

Türbe, tekke ve zaviyelerin kapatılması da 30 Teşrinisani 1925'de, beynelmîl takvim ve saat 26 Kânunuevvel 1925'de, medenî kanun da gene aynı Büyük Şefin rehberliğile 17 Şubat 1926'da kabul edildi.

Atatürk ilk defa İstanbul'u kurtardığı Anafartalar cephesinde maiyetleri ile birlikte

7 Mayıs 1926'da cenup ve garp vilâyetlerine yaptığı seyahat esnasında bazı hainler, bu milli kahramana bir sulkaş teşebbüsünde bulundularsa da kötü niyetleri meydana çıktı.

Bu münasebetle neşrettiği beyanname de şu sözü söylemiştir:

«Benim naçiz vücudümü bir gün elbette toprak alacaktır. Fakat Türkiye cümhuriyeti ilelebed payidar kalacaktır.»

Atatürk'ün bizzat reisi olduğu Halk fırkasının ikinci büyük kongresinde söylediği nutuk da başlı başına bir tarihi şaheserdir.

Harf inkılâbı

Atatürk 1928 Ağustosunda yüreğinde taşıdığı diğer bir emeli ortaya vurdu. Bu da harf inkılâbıydı. Ondan dört ay evvel beynelmîl rakamlar kabul edilmiş ve Arap harflerinin atılması temayüllü hazırlanmıştı. Yeni Türk harflerinin ne şekilde olması lâzım geldiğini uzun uzadıya tedkik eden Önder, 9 Ağustos 1928'de Sarayburnu parkındaki nutukla bu inkılâbı müjdelledi. Harsımız, bu değişmeden pek çok istifdeler etti. Atatürk büyük bir seyahate çıkarak, millete hocalık etti.

Devlet merkezi olduğu gün adı bir

köy halinde bulunan o kısır Ankara bugün yeşillikler içinde muazzam bir modern şehir manzarası arzeder ki bunu da sadece Atatürk'e medyunuz.

Memleket içinde örülen nakliye şebekesi, her tarafta fıskuran fabrikaları, onun dehasının eseridir.

Bizi, milletler arasındaki bu itibarlı mevküimize yükseltti; hariçte sulh, dahilde emniyet ve sükân yarattı.

Bu yepyeni gençlik, bu esaretten kurtulan kadınlık, sadetlerini ve istikballerini ona medyundurlar.

1934 birinci kânunda hepimize birer soy adı kazandırdı. Kendi de hakkile Atatürk adını aldı.

Dilimizi millileştirdi. Tarhimize benliğimizi verdi.

Bizi biz yapan, Türke milliyetinin gururunu ve nefsine itimadı veren Odur.

Asırlar içinde Türk analarının doğurduğu en büyük Türk, insan dişilerinin doğurduğu en büyük insan Atatürk'tür.

Atatürk İstanbul'da halkın tezahüratına mukabele ediyor

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Almanyada yahudiler aleyhinde şiddetli nümayişler oldu

Alman sefareti kâtibi öldü, Almanyada yahudilerin silâh taşımaları yasak edildi

Berlin 10 — Pariste bir Leh Yahudisinin suikastına uğramış olan Alman sefarethanesi kâtibi fon Rathın öldüğü haberi buraya gelir gelmez, bütün Almanyada Yahudiler aleyhinde nümayişler yapılmıştır. Bu nümayişler, büyük bir şiddet iktisap etmiştir. Hersfeldde Yahudi sinagonu ateşe verilmiştir. Sinagon tamamen yanmıştır.

Berlin 10 — Pariste bulunan Almanlar, kütle halinde hastaneye giderek Von Rathın naşını almışlar ve Alman sefarethanesine nakletmişlerdir. Naş sefarethanenin büyük salonuna vazedilmiştir.

Müteveffanın arkadaşları cenazenin başında nöbet bekliyorlar. B. Rudolf Hes ile B. fon Ribbentrop müteveffanın allesine taziyetlerini bildirmişlerdir.

Fransız cümhurreisi yaverini B. Dadiher kalemi mahsus müdürünü sefarethaneye göndererek ve Paris valisi de bizzat giderek Alman sefiri Von Valcheke taziyetlerini bildirmiştir.

Almanyada Yahudiler silâh taşımayacak

Berlin 10 — Almanyada bulunan Yahudilerin silâh taşımaları ve evlerinde silâh bulundurmaları yasak edilmiştir. Bu yasağa riayet etmeyenler tecemmü kamplarına sevkedilecekler ve 20 sene nezaret altında bulundurulacaklardır.

Von Roth öldü

Paris 9 (A.A.) — İki gün evvel bir Polonyalı Yahudinin suikastına uğrayan Alman büyük elçiliği kâtibi von Rath bu akşam saat 16,30 da ölmüştür.

Berlin 9 (A.A.) — Paristeki Alman elçiliği kâtibi von Rath'ın ölümü yalnız siyasi mahafilde değil, efkârı umumiye de şiddetli bir teessür ve heyecan uyandırmıştır.

Siyasi mahafil bu hususta muhteriz davranmakta ise de Almanyanın Yahudi meselesindeki hattı hareketi üzerine her halde tesirlerini göstereceği gizlenmemektedir.

Amerikada Milletler Cemiyeti

Lima konferansında böyle bir teşekkül kurulması ileri sürülecek

Vaşington 10 — Perunnuun merkezi olan Lima şehrinde toplanacak olan Amerika ittifadı konferansında birleşik Amerika hükümeti, emniyet siyasetini müdafaa edecektir. Bu konferansta bir Amerika Milletler Cemiyeti ve bir Amerikan ittifadı divan adaleti tesisi ileri sürülecektir.

Portakallarımızı ıslah

Yeniden altı çeşid portakal fidanı getirildi

Adana 8 (Hususi muhabirimizden) — Çukurovadaki portakal cinslerinin ıslahı ve çeşitlerinin çoğaltılması için çalışılmaktadır. Şehrimiz ziraat müdürlüğü arzu edenlere parası mukabilinde dağıtmak üzere Filistinden altı çeşid portakal ve üç cins limon ve mandalina ısmarlamıştır. Gelecek fidan cinsleri, ambalaja dayanıklı, tatlı çekirdeksiz portakallarla, mart ve nisan da kemale gelen Valânsiya çeşidi ve soğuğa dayanıklı, meyvaları iri ve sulu, çekirdeği az Vaşington nevali ile kan portakalıdır.

Ayrıca Limon ve Cumkan portakalları ile kirmızı Drepfurt portakalları ve ikinci teşrinde kemale gelen sulu kirmızı limon, senenin her mevsiminde meyva veren Yüreykor, ve eylülde yetişen Lizbon limonları, Klamatin mandalina fidanları getirilmektedir. Bu cinslerin hepsi de Çukurova topraklarında yetişmeğe müsaidir. Bu suretle Çukurova portakalları çok çeşitlenecek ve her alıcının arzusuna göre mahsul elde edilebilecektir.

Etrüsk vapuru

Dünkü tecrübeye saatte 10 mil yaptı

Süratinden kaybetmesi dolayısıyla havuza alınan yeni vapurlardan Etrüsk dün tamirden çıkmış ve Denizbank fen heyeti tarafından tecrübesi yapılmıştır. Etrüskün sürati 10 mil den de aşağı düşmüştü.

Dün Marmarada yapılan tecrübeler kısmen iyi netice vermiş, yeni vapur 10 mil süratle seyretmiştir.

Etrüsk Almanyadaki ilk tecrübesinde 13,5 mil sürate malikti. Etrüsk vapuru yarın sefere çıkacaktır. Bu seferde fen heyeti de bulunacak ve tecrübeler devam edilecektir.

Aldığı eşyayı başkasına satan bir hamal mahkûm oldu

Taksiminde bir müşterinin evine götürmek üzere Mısır çarşısında yorgancı Hakkının dükkânından aldığı pamukları yerine götürmeyip Haydar adında birine satan hamal Mehmedle suç ortağı Haydar dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir. Muhakeme neticesinde bunlardan Mehmedin 14 ay, hırsızlık malı bilerek satın alan Haydarın da dokuz gün hapislerine karar verilmiştir.

Nevşehirde kar

Nevşehir (Akşam) — Bir hafta evvel başlayan mebzul yağmurlardan sonra bu gece kar yağmağa başlamış ve bu sabah ona kadar devam etmiştir. Yağan kar erimektedir.

Kocasını döven kadın 49 gün hapse mahkûm oldu

Geçenlerde Nuriye adında bir kadının kocasının evinden çıkarak beraber yaşadığı Kâzım adında biri ile gezerken kocası Salâhaddin tesadüf etmiş ve karısına eve dönmelerini ihtar edince Nuriye kocasını dövdüğü gibi ayrılmaya gelen polis memuruna da tokat vurup hakaret etmişti. Dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde Nuriyenin muhakemesi yapılmış ve suçları sabit olduğundan 49 gün hapse karar verilmiştir. Nuriye mahkemede tevkiif edilerek tevkihaneye

Avam kamarasında bir mebusun tenkitleri

B. Hitlerin İngiliz dahilî işlerine karışmasının reddini istiyor

Londra 9 (A.A.) — Avam Kamarası bugün Kralın nutkuna verilecek cevabı müzakere etmiştir.

Londra 9 (A.A.) — Bugün Avam Kamarası Kralın nutku hakkında müzakerede bulunacaktır. Bilhassa dış politika münakaşa edilecektir.

Yarın millî müdafaa meseleleri müzakere edilecek, cuma günü de umumî müzakere yapılacaktır. Pazartesi günü muhalefetin dış politika hakkındaki teklifi müzakereye konacaktır.

Birkaç muhafazakâr mebus Kralın Mühimmat Bakanlığında ve mecburi millî hizmetten bahsetmemesini teessürle kaydeden bir takrir vermişlerdir.

Londra 9 (A.A.) — Avam Kamarasında Çabörleyn tarafından söylenen nutku müteakib Archbald Sinclair söz alarak kralın nutkuna hâkim olan ruhu anladığını ve «bilfiil bütün memleketi etrafında toplanan haricî siyaseti takviye etmek üzere bir millî birlik vücade getirilmesi imkânı olup olmadığı» meselesine dair nutukta bir telmihte bulunulmamış olmasına teessür ettiğini söylemiştir.

Sinclair, millî hürriyeti koru-

mak için hükümetin ne yapmak niyetinde olduğunu sormuştur. «Millî hayata ecnebi bir devlet şefi tarafından vukubulan müdahale» ye telmî eden hatib demiştir ki:

«Başvekilin böyle bir müdahaleyi reddetmek için ilk fırsattan istifadeceğini ümid ederim.»

Sinclair, Hitler tarafından Çörçil ve Greenwood'a yapılan hücumları hatırlattıktan sonra Kralın nutkuna verilecek cevabı arıza hakkında cereyan edecek müzakereler arasında hürriyet prensiplerine karşı yapılan bu hücumların reddedileceğini ümid ettiğini söylemiştir.

İngiliz başvekilinin nutku

Londra 10 — Yeni belediye reisinin ik'adı merasimi dün yapılmış. Bu merasimde ekser nazırlar, sefirler ve birçok zevat hazır bulunmuştur.

Başvekil B. Çabörleyn, bir nutuk irad ederek İngilterenin siyasetini şu dört noktada hülasa etmiştir:

1 — Sulhü muhafaza, 2 - İngiltereyi, dünyada hürmetle muamele görecektir dercede kuvvetlendirmek, 3 - Sanayi inkişafını temin etmek, 4 - Milletin yaşadığı şeraiti ıslah etmek için durmadan çalışmak.

Macarlar işgale devam ediyorlar

Almanya, Polonya ve Macaristan için serbes mıntakalar müzakeresine başlanacak

Budapeşte 9 (A.A.) — Macar ajanı bildiriyor: Macar işgal kitaları dün kendilerine tayin edilen yerleri işgal etmişlerdir. İşgal tam bir intizam içinde cereyan etmiştir. Halk her tarafa kıtaatı şevk ve heyecanla karşılamıştır.

Berlin 9 (A.A.) — Gazetelerin istihbarına göre Çekoslovakya'da Tuna nehri üzerindeki Bratislava'da Almanya, Polonya ve Macaristan için serbes mıntakalar tesisi hususunda yakında müzakereler başlayacaktır.

Çekoslovakya'da kalan Almanlar

Prag 9 (A.A.) — Kundt tarafından geçende ihdas edilen Alman nasyonal sosyalist mebuslarından ve âyanından mürekkep parlamento grubu bir tebliğ neşrederek Alman salâhiyetler mahfillerinin son hâdiseler neticesinde sefalet düşen Çekoslovakyalı Almanlara yardım edilmek üzere Kundt'un emrine mühim bir meblâğ verdiklerini bildirmiştir.

Pragda Çek makamlarının muvafakatile bir «tasfiye ve tensikat için Alman iş ofisi» ihdas edilecektir.

Bir horoz yüzünden kavga

Kadıköyde oturan madam Kristina ile aynı evde oturan Aliye ve kardeşi Necmiye, bir horozun evin içinde doluşmasına sebebiyet verildiği iddiasıyla birbirleriyle kavga etmişler, iki kardeşler madam Kristinayı dövdükleri için polisçe yakalanarak mahkemeye verilmişlerdir.

Yağ işi hakkında esaslı tedbirler alınacak

Sihhiye Vekâleti, İstanbul piyasasında satılan yağlardan çoğunun karışık olduğunu ve alınan sekiz nümüneden ancak birinin gıda kabiliyetini haiz bulunduğunu ve yağların sıkı surette kontrol ve tahlil ettirilmesi lâzım geldiğini bildirmiştir.

Belediyenin bir müddettenberi muhtelif yerlerden alınan nümünelerin tahlilleri neticesi bu ay sonunda Sihhiye Vekâletine bildirilecektir. Vekâlet bu neticelere göre yağ işi

Amerikada intihap

Umumî vali intihabatında Repüblikanler 17 va'ilik kazandı

Vaşington 10 — Birleşik Amerikada yapılan umumî vali intihabatı, bitmiştir. 32 vali umumilikten 15 demokrat ve 17 repüblikan vali intihab edilmiştir. 17 repüblikan umumî validen onu yeni intihab edilmiştir. Repüblikanler on valilikten dokuzunu demokratların zararına olarak kazanmışlardır.

Birleşik Amerikada mevcut olan 48 vilâyetten 30 unda demokratlar mevkilerini muhafaza ediyorlar.

Cümhurreisi B. Ruzvelt Vaşingtona dönmüşlerdir.

Amerikada parlamento intihabatı

Newyork 9 (A.A.) — Parlamento intihabatı hakkında neşredilen en son neticeler şunlardır:

Mebusan meclisi: 236 demokrat, 147 cümhuriyetçi, 2 progresist.

Âyan: 21 demokrat, 11 cümhuriyetçi.

New - York 9 (A.A.) — Lehman rakibi Cümhuriyetçilerden Dewey'den takriben 75,000 rey fazla kazanarak tekrar New - York devleti valiliğine tayin edilmiştir. Takriben 60 mıntakanın intihab neticeleri henüz alınmamıştır.

Harlan -Kentucky- (A.A.) — Muntehıbler arasında vuku bulan bir arbede esasnasında dört kişi ölmüştür. Polis sekiz kişiyi tevkiif etmiştir. 1933 senesinde yapılan intihabat esnasında da Harlayn kontlugunda çıkan karışaklar esnasında 20 kişi kadar ölmüştü.

Tıp fakültesinde su tedavisi kürsüsü

Üniversite tıp fakültesinde bir iklim ve su tedavisi kürsüsü tesis edilmiştir. Bu kürsünün profesörlüğüne Denizbank Yalova kaplıcaları müdürü doktor B. Nihad Reşad Belger tayin edilmiştir.

Denizbank yakın sahiller için kış tarifesini hazırladı

Denizbank yakın sahiller (eski Akay vapurlarının kış tarifesini hazırlıkları bitirilmiştir. Birincikânutandan itibaren

Filistin için Londrada bir konferans toplanıyor

Woodhead komisyonu Hayfa, Kudüs ve Akabede İngiliz mandasının lehindedir

Londra 10 — İngiliz hükümeti Filistin meselesi hakkında bir beyaz kitap neşretmiştir. Bu beyaz kitaptan Filistin taksimi projesinin reddedildiği anlaşılmaktadır. Buna mukabil Filistin meselesinin sureti halini müzakere etmek için Londrada bir konferans toplanacak bu konferansa komşu hükümetler de davet edilecektir. İngiltere, Filistin mandasının beynelmîlel mahiyetini göz önünde tuttuğu cihetle, alâkadar hükümetlerin de fikri istimzaç edilecektir. Fakat bu hususta fikirleri sorulacak hükümetlerin elyevm Cenevrede temsil edilen hükümetler mi, yoksa Lozan ve San Remo muahedelerinin imzalamış olan hükümetleri mi olacağı henüz belli değildir. Konferansa, Filistininde bugün hüküm süren kargaşalıklardan mesul olanlar ve ezümle Kudüs müftüsü elhaç İbnülhüseyini çağırılmıyacaklardır.

Beyaz kitaptan anlaşıldığına göre

Filistin meselesinin tedkikine memur edilmiş olan Woodhead komisyonunun reisile bir âzası, komisyonun diğer âzasının noktai nazarına muhalif olarak Filistin idare bakımından şimali, cenubi ve merkezi diye üç kısıma ayrılması fikrinde bulunmuşlardır. Komisyon Filistin ekonomik birliğinin muhafazasını tavsiye eylemektedir.

Komisyon, İngilterenin şarkî Akdenizdeki sevkülceyi vaziyetinin sarılmaması için âzami dikkat ve ihtimam göstermiş ve her halde Hayfa, Kudüs ve Akabede İngiliz mandasının behemehal idamesi lehinde bulunmuştur.

Tulikerim civarında bir muharebe

Kudüs 10 — Dün Tulikerim civarında İngiliz askerlerle bir Arap çetesi arasında şiddetli bir muharebe vuku bulmuştur. Bir İngiliz askeri ölmüş, 2 asker yaralanmıştır. Harekât devam ediyor.

Yugoslavyada

Büyük bir kimyevî maddeler fabrikası açıldı

Belgrad 9 (A.A.) — Dün akşam çıkan bütün gazeteler B. Stoyadinoviçin huzurle Şabatş şehrinde açılan büyük kimyevî maddeler fabrikasının bahsetmektedirler.

Gazeteler, millî müdafaa ve iktisad bakımından kuvvetli ve müstakil bir Yugoslavya vücade getirmek için büyük bir enerji ile çalışan B. Stoyadinoviç hükümetinin yorulmaz faaliyetini tebarüz ettirmektedir.

İngiltere Kralının Amerika seyahati

Newyork 9 (A.A.) — Newyork Times gazetesi yazıyor: «Vaşingtonda İngiliz Kralının yapacağı ziyaretin hususî mahiyette olduğu noktasında ısrar edilmektedir.

Çabörleynin Krala refakat edeceği hakkındaki haber hayret uyandırmıştır. Çünkü bu takdirde hususî olduğu söylenen bu zivarete resmî

İrlandada grev

Dublinde nakil vasıtaları işlemiyor

Dublin 9 (A.A.) — Nakil vasıtaları grevi umumilemiştir. Bütün tramvaylar ve otobüsler depolarda kalmıştır. İki bin kişi greve iştirak etmektedir.

Grevciler, sendikanın mümanaatına rağmen talepleri isaf edilmediği takdirde işe başlamıyacaklarını söylemektedirler. Grevciler iş saatinde kahvede oturduğu görüldüğü için yol verilen bir memurun tekrar işe alınmasını istemektedirler.

İzmirde bir odacı müdürüne tabanca çekti

İzmir 9 (Telefonla) — Karşıyaka su dairesi odacısı 16 yaşında Cevad işinden çıkarılmak istenmesinden dolayı Belediyeye giderek müdür B. Kâmiye tabanca çekmiş ve tehdit etmiştir. Cevad kendisini yakalıyacaklarını hissedince tabancasını ateş

Bay Hitlerin şiddetli bir nutku daha

Ne İngiliz, ne Fransız Başvekilleri, ne İngiltere ne de Fransa efkârı umumiyele şimdikiye kadar bu derece sukutu hayale uğramamışlardır. Münih'de Çekoslovakya'yı feda ettikten sonra Avrupalı ebedi sulha kavuşacağını, Hitlerin kuzuya dönceğini sandılar, tatlı tatlı konuşmaya başladılar. Aradan beş hafta geçti, Hitler üç nutuk söyledi, üçü de zehir zemberek... Eğer ihtiyar Çemberleyn bunu bilseydi, üç defa Hitlerin ayağına gitmek değil, yerinden kumlanmazdı.

İngiltere hem sulhten, anlaşmadan bahsediyor, hem alabildiğine silâhlaniyor. Hitler buna kızıyor. İngiltere silâhlaniyor, günün birinde sözünü kuvvetle geçirmek için. Hitler acele ediyor, İngiltere kuvvetlenmeden işini bitirsin diye...

İngiliz devlet adamları «Hitlerle sulh olmaz, zira diktatördür inanılmaz!» diyorlar. İstiyorlar ki Almanyada demokrasi olsun. Hitler diyor ki İngiltere'nin anlaşma tekliflerine kulak asılmaz, çünkü orada parlamento usulü var, yarın bana düşman hiris iş başına geçer, ve istiyor ki İngilterede de kendisi gibi biri kaydı hayat şartı ile iş başında bulunsun...

Ne Almanyada demokrasi, ne İngilterede otokrasi olur. Şu halde, karşılıklı emniyet olmadıkça, sulh ve anlaşma ümidleri beyhudedir.

İngiltere iyice silâhlanmadan evvel Hitler bütün dileklerini kabul ettirmek azmindedir. Şimdi de müstemleke meselesini resmen ortaya attı.

Hiç şüphe yok ki Versay ahkâmı sifra indikten sonra, Avusturya ve Çekoslovakya gibi iki devletin Almanyaya ilhakı da kolay ve gürültüsüz kabul edilmeye, en basit dâvâ müstemlekedir. Avrupada birçok topraklar Almanyaya pekâlâ verildi, eskiden Almanyanın olan Afrikadaki yerler neden verilmesin? Hitlerin müstemleke işini sona bırakması güçlüğünden değil, kolay olmasındandır.

Hitler müstemlekeleri de alacak. Ondan sonra her dâvâ bitecek, ortalık sültilman olacak mı?

Hiç sanmıyoruz. Gürültü ondan sonra kopacak...

AKŞAM

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Plâjda kesik el

Cenubi İngilterenin kış münasebetile metrük ve hali bulunan plâjlarından birinde taze kesilmiş bir kadın eli burada tenezzüh edenler tarafından tesadüfen bulunmuştur.

Çok güzel olan bu kadın eli zabıtaya teslim edilmiştir. Elin bulunduğu yerde ve civarında bir cinayete delâlet edecek bir iz bulunamadığından bu kesik el bütün İngiltere efkârı umumiyesini heyecana getiren bir sır olmuştur.

Yüzlerce polis ellerinde meşaleler ve elektrik fenerleri olduğu halde plâjin civarındaki dağların bütün oyuk ve mağaralarını aramışlar taramışlardır. Lâkin kesik elin sahibi kadının cesedini bulamamışlardır.

Eli muayene eden patoloji mütehassısları bunun otuz yaşlarında sa-

rışın, ince yapılı bir kadının sol eli olacağını tahmin etmişlerdir. Hattâ bu ele bakarak sahibi kadının boynu da 5 ayak 5 pus olarak tahmin etmişlerdir. Son zamanlarda İngilterede kaybolan adamlardan cümlesinin akrabasına bu el gösterilmiştir. Fakat hiç biri teşhis edememiştir.

Bu kesik elin çok feci bir cinayet ve maceraya delâlet eylemesi muhtemel olduğundan sırrın meydana çıkmasına bütün İngilizler sabırsızlıkla bekliyorlar. Bu el bazı memleketlerde olduğu gibi teşrihanelerden çıkmış bir şey değildir. Çünkü İngilterede teşrihte kullanılan insan uzuvlarının satılmamasına ve muhafaza edilmesine son derecede dikkat edilmektedir.

Cin değil hırsız imiş?

Paris civarındaki Senklodda mükellef bir kâşanenin sahibi zevcesi ve arkadaşları ile gece yarısından sonra eve döndükleri zaman köşke bir hırsız girmiş bulunuyordu.

Hırsız kaçacak bir yer bulamamış ve heykel gibi duran bir şövalyenin zıhlı üniforması içine girmiştir. Fakat hırsız, evsahibi ile arkadaşları önünden geçtikleri sırada muvazenesini muhafaza edemeyip elindeki ağır kılıç ve büyük kalkan ile üzerlerine düşmüş bidayette evsahibi ve zevcesi köşkü cinlerin bastığına ve şövalye

heykelini de harekete getirdiklerine ihtimal vererek son dererede korkmuşlardır.

Lâkin biraz dikkatli bakınca şövalyenin zıhlı için deniye apaş kıyafetli bir herifin çıkmakta olduğunu görmüşlerdir. Evsahibi misafirleri ile beraber hırsızın üzerine hücum ederek şövalyenin zıhlı elbiseleri içinde iken yakalamaya muvaffak olmuşlar ve telefonla zabıtaya haber vermişlerdir. Hırsız, şövalye kıyafetinde polis merkezine götürüldüğü zaman arkasına büyük bir kalabalık takılmıştır.

İngilterede mütareke günü

İngilteredeki eski muhariplerden malû olanların refahını temin için her vasıtaya müracaat edilmektedir. Harbi umuminin mütarekesi gününü tesid için kullanılan çelenkler ve çiçekler münhasıran harb malûlleri tarafından hazırlanmaktadır.

Bunları yapan fabrikada tam malûl 400 eski muharib çalışır. 11 teşrinisiye tesadüf eden mütareke günü için bu sene hazırlanan çiçeklerin mikdarı kırk üç milyona balığ olur.

İngilterenin bütün nüfusu 43,000,000 olduğuna nazaran adam başına bir çiçek isabet edecek demektir. Mütareke günü bu çiçekler rozet şeklinde dağıtılacaktır.

Geçen sene aynı günde bu çiçeklerden büyük bir yekûn tutan para hasıl olmuştu. Çiçekleri tevzi için 350,000 gönüllü kadın yazılmıştır.

Geçen sene bu gibi çiçeklerden yapılmış 41,000 çelenk sarfedilmişti. Kral ve Kraliçenin çelenkleri dahil olduğu halde içtimai mevkî sahibi her adam ve müesseseler çelenklerini mutlaka harb malûlleri için yaptırıyorlar.

Hattâ şöforler de otomobillerinin uğur getiren Maskot bebeklerini bu çiçeklerden yaptırıyorlar. Lâkin bunlar çok sanatkârane olduğundan biraz pahalıdır. Bizim para ile bir lira kadar tutuyor. Bu seneki mütareke gününde elli bin çelenk sarfedileceği ümid ediliyor.

Bütün İngiliz milletinin sevinç günü olan mütarekenin yıldönümüne ait her işten harbin yükünü taşıyan ve malûl kalanlar istifade etmektedirler. O gün işsiz bulunan umum malûllere her tarafa bedava ziyafetler çekilmekte ve istedikleri kadar içki ikram edilmektedir.

Orangutanların, yavruları üzerine saldıran kaplandan aldıkları müthiş bir intikam

Şimali Sumatra ormanlarında haşerat hakkında tedkikat yapan bir heyeti azasından Hollandalı von Hovovü heyetinin bir ormanda şahidi olduğu tüyler ürpertici bir vakayı şu suretle anlatıyor:

«Bir sabah güneş henüz doğmuşken aşabımızı fena halde sarsan bir vahşi hayvanlar kavgasına şahid olduk. Hâdis, Batta denilen ve bize ormanlarda yardım eden yerlilerin ellerindeki haşerat kaplarını yere atarak gayet büyük bir ağacın dibinde sırayı oynamakta olan bir Orangutan yavrusunu bize göstermelerle başladı. Biz evvelâ bunda bir fevkaladelik görmedik. Fakat yüksek bir çalılığın kırmızı yapraklı dalları arasından birdenbire kocaman bir kaplan vücudunun maymun yavrusuna doğru sürünerek yürüdüğünü gördüğümüz zaman vaziyeti kavradık. Biran için hepimiz korkunç hayvanın parlıyan gözlerine baktık. Ondan sonra kaplanın vücudu tasvir edilemeyecek bir çeviklikle maymun yavrusunun üzerine sıçradı. Yavrunun tehlikeyi görmeğe vakti kalmadan kaplanın dişleri onun etlerine gömüldü.

Hücumu maruz kalan yavrunun feryadını ormanın üst taraflarından gelen bir gürültü ve oğultu takip etti. Bir volkan indifandan çıkan gümür-tümlere benzeyen bir korkunç seslerle hava sarsıldı, onların akisleri şakaklarımıza çekiç darbeleri gibi tesir etti. Korkumuzdan hepimiz donup kalmıştık, gözlerimiz 40 metre yükseklikteki ağaçlara dikmiştik. Çünkü insan boyunda maymunlar daldan dala sarkarak cehennemden çıkmış kara şeytanlar gibi ağaçlardan aşağıya iniyorlardı. Yedi maymun hemen aynı zamanda yere inerek yavrunun taarruza duçar olduğu ağacın etrafını sardılar. Hiddetlerinden gırtlak torbala-

Seyyahlar anlatıyorlar: Ormanda bir Orangutan yavrusunu yakalayan kaplan onu tam alıp götürceği sırada annesi üzerine atıldı. Müthiş bir mücadeleden sonra Orangutan cansız bir halde yere yıkıldı. Bunun üzerine ağaçlar arasından çıkan beş iri Orangutan kaplanın üzerine saldırdılar. Korkunç bir mücadelenin sonunda bir Orangutanın kaplanı çenelerinden tutup ağzını ikiye ayırdığını gördük.

Orangutan onu tamamen muhasara etmiş bulunuyordu. Aynı zamanda on iki maymun eli birden kaplanın vücudunu yakaladı ve parçalamaya koyuldu. Bakir ormanların hâkimi olan kaplanın maymunlar tarafından et-

ri şişmiş bir halde iki ayak üstünde durdular. Ellerile göğüslerine vurmağa başladılar. Bu vuruşlar yedi davula birden tokmak indiriliyormuş gibi sadalar çıkarıyordu. Dev gibi vücudlere malik olan Orangutanların sırtlarındaki tüyleri ürpermisti, yedisinden dişlerini göstererek kaplana doğru dimdik vaziyette yürüyorlardı.

Bu aralık maymun yavrusu ellerile ağacın gövdesini yakalamıştı. Kaplan etine geçirdiği dişlerle onu bütün kuvvetle çektiği halde yavru ağacın gövdesini bırakmıyor ve mütemadiyen bağırıyordu. Ondan sonra birdenbire korku verici bir sükûnet hasıl oldu. Tehlikeyi gören kaplan şikârını bırakmıştı. Yaltırcı hayvan şimdi kanlı ağzını yalıyor, kuyruğı ile etraftaki yapıları sağa sola atıyor ve pusuya yatmış vaziyette duruyordu.

Kaplan bir iki saniye bu vaziyette bekledikten sonra kendisine en ziyade yaklaşmış olan Orangutanın üzerine sıçradı. Bu hücumun müthiş darbesine dayanamayan maymun bir taş gibi yere yuvarlandı. İki hayvan dişlerini birbirlerinin vücudlerine gömdüler, pençeleri ve elleriyle birbirlerini kavradılar ve böylece birkaç dakika yerde bir hayat memet mücadelesine tutuştular. Orangutanın mukavemeti yavaş yavaş kırılıyordu. Nihayet koca maymun boğazı parçalanmış bir halde bir daha ayağa kalktı ve nihayet kaplanın pençesi altında can verdi.

Bu aralık homurtular ve gürültüler tekrar başladı. Galib gelen kaplan öldürdüğü düşmanını bırakınca altı

lerinin didiklendiğini görmüş müthiş bir şeydi. Maymunların elebaşısı olduğu hareketinden anlaşılan büyük bir Orangutan kaplanı başından yakaladı. Bir Orangutanda tasavvur edilemeyecek bir kuvvetle kaplanın alt ve üst çenelerini birbirinden ayırverdi, çene kemikleri çatırdayarak parçalandı.

Omuzlarına kadar kana bulanmış olan maymunlar düşmanlarını bir türlü bırakmıyorlardı. İntikam hissiyle köpüren Orangutanlar kaplanın derisini de kalın şiridder halinde yezdüler ve o parçaları bir coşkunluk içinde etrafa fırlatıp attılar.

Bu iş bittikten sonra maymunların ısırsın yavruya gittiklerini, yaralarını yalıyarak tedavi ettiklerini ve dikkat ve ihtimamla kollarına alarak ağaçların üstüne çıkarttıklarını gördük. Yavrunun anası olması muhtemel bulunan ve ilk önce kaplana saldıran ölü maymun da münavebe ile diğer maymunlar tarafından yukarıya çekildi ve ağaçların tepesinde yapraklar arasında hazırlanan mezarına terkoldundu.

Biz bu boğuşma sahnesinden uzaklaşırken uzaktan insan sesleri işitiyor gibi olduk. Orangutanların yurdu olan ağaçların tepesinden acı acı inlemeler ağlaşmalar geliyordu. Bunları duyunca tekrar olduğumuz yerlerde donup kaldık. Ondan sonra yardımcılarımız olan Batolar kaçmağa başladılar. Orman insanlarının bu matem feryadlarını işitmek için koşarken kulaklarını tıkıyorlardı.

Yenicami

Evkaf müdürlüğü esaslı tamir yaptırarak

Eminönünde yapılan istimlakten sonra Yenicaminin meydana çıkması münasebetile Evkaf müdürlüğünün, caminin meydan cephesindeki saçakları tamire karar verdiğini yazmıştık.

Evkaf aynı zamanda caminin avlu tarafındaki merdivenleri de tamir edecektir. Bütün kemer ile kemerin üstünde bulunan ve çok kıymetli çini-leri teşkil eden tarihi köşkün de - asıl vaziyetine dokunulmadan - tamiri muvafık görülmüştür. Fakat kemere bitişik olan binaların istimlakle yıkılması bitmeden bu işe başlanmayacaktır.

Evkafın İstanbul bütçesinde bulunan tahsisat ile Mahmudpaşa, Atik Alipaşa, Süleymaniye, Sultan Selim, Mıhrimah camileri tamir edilmiştir. Bundan başka Sultanahmed camisi müstemilâtından olan, caminin avlusundaki bazı binaların da kurşunları tamir edilecek ve caminin avlusu bir bahçe halinde tanzim edilerek yeşilendirilecektir. Caminin avlusunda yapılacak tesisat için ayrıca bir proje hazırlanmaktadır.

Gelecek seneki bütçeye konacak tahsisat ile de başta Beyazıt olmak üzere, diğer bir kısım camiler daha tamir edilecektir. Bu suretle Evkaf idaresi, birkaç sene içinde İstanbulun belli başlı camilerini tamir etmeğe muvaffak olacaktır.

Edirne Çocuk Esirgeme kurumunun faaliyeti

Edirne (Akşam) — Çocuk Esirgeme kurumu Edirne şubesi tarafından ilkokullarda okumakta olan kimsesiz ve yoksul çocuklardan üçyüz kişiye takım elbise ile ayrıca ikiyüz kız çocuğuna göğüsölüğü yaptırılacaktır.

İktisadî meseleler

Tereyağı ve zeytin yağı fiatleri

Tereyağı fiatlerinin pahalılığından evvelce bahsetmiştik. Bütün ümidimiz zeytinyağına kalmıştı. Vakia bu sene zeytinyağı rekoltesinin bol olduğundan şüphe ediliyordu. Çünkü bizde zeytin mahsulünün bir sene çok, bir sene de az mahsul vermesi tabii bir kanun haline girmiştir. Fakat bütün bunlara rağmen zeytinyağının 30 bin ton kadar olacağını hatırmıza getirmiyorduk.

Bu sene, dünyada da, zeytin ve zeytinyağı az elde edilmiştir. Cezairde mahsul yüzde on nisbetinde az olduğu gibi, Suriyede de bol değildir.

Dünya zeytin ve zeytinyağı istihsalâtında birinci derecede gelen İspanyada, zeytin mahsulü ne kadar yetiştirdi? Bunu beynelmilel ziraat enstitüsü bile tahmin edememiştir. Kaç senedenberi İspanyol topraklarında devam eden muharebeler yüzünden, zeytin ağaçlarına dikkat ve itina ile bakmak kabil olamamıştır.

Dış ve iç piyasalardaki vaziyete bakılırsa dünyanın en az zeytin ve zeytinyağı çıkarıldığı bir senedir.

Fakat bizde, zeytinyağı azlığından başka, tereyağı pahalılığı da var. Urfa yağları 110 - 120 kuruştur. Trabzon yağları 85 - 90 kuruş arasındadır. Söylediğine göre, kış ortasında fiatler daha ziyade artacaktır.

Zeytinyağı mahsulünün azlığındaki sebebi öğrendik, zeytinyağları bir sene bol, bir sene az mahsul veriyorlar. Fakat tereyağı da böyle bir kanuna mı tabidir?

Niçin az tereyağı çıkıyor? H. A.

Denizbankta

Dün ortamektep mezunları arasında müsabaka yapıldı

Fabrika ve Havuzlar idaresine tekniyen yetiştirmek üzere ortamektep mezunları arasında açılan müsabaka imtihanına 280 kişi iştirak etmiştir. İmtihanlar dün yapılmıştır. En iyi dereceliler seçilerek namzed kaydedilecektir.

Bundan bir müddet evvel lise mezunları arasında açılan müsabaka imtihanına 300 kişi iştirak etmiş, 12 genç imtihanı kazanmıştı. Evrak tedkik edildikten sonra ortamektep mezunlarından imtihanı kazananların miktarı da belli olacaktır.

Namzedler bir sene müddetle Denizbank emrinde çalışacak, staj görevleridir. Staj müddetince bunlara 40 lira maaş verilecektir. Staj devresi bittikten sonra gençler tahsil için Avrupaya gönderileceklerdir.

Evkaf Şişhane yokuşunda bir apartıman yaptırarak

Şişhane yokuşundaki gazino ile bahçesi yüzünden, Evkaf ile Belediye arasında çıkan ihtilâf uzun müzakere-lerden sonra halledilmişti. Evkaf, bu sahanın bir köşesine bir sinema ile bir de apartıman yaptırmak fikrinde idi. Evkaf müdürlüğü, sinema binasını yaptırmaktan vazgeçmiştir. Şimdi yalnız bir apartıman inşa ettirecektir. Bu apartımanın projesi Belediyece tasdik edilmiştir.

Bahçenin kapısı esas ittihaaz edilmek üzere arazinin, yokuşun aşağı kısmına aid parçası Evkafa, üst tarafı da Belediye kalmıştır. Evkafın yaptıracağı apartıman arsanın bir parçası yola terkedilmek üzere köşeye inşa edilecek ve Belediye de kendisine kalan kısmı satacaktır.

Belediye Eminönünü açmak için ne kadar para verdi

Tasarruf edilen para ile B haritasına dahil emlakın istimlakine de başlanacak

Yenicami meydanının son şekli

Yenicaminin önünü ve Eminönü meydanını açmak üzere yapılan istimlak muamelelerinin son safhası hakkında malumat almak üzere belediyenin salâhiyetli makamlarına müracaat ettik. Resmî kayıtlara istinad ederek aldığımız en katî ve sahîh malûmatı aşağıya kaydediyoruz:

Eminönü meydanını açmak üzere A ve B işaretli iki istimlak haritası vardır. Bunlar Nafia Vekâletince tasdik edilmiştir.

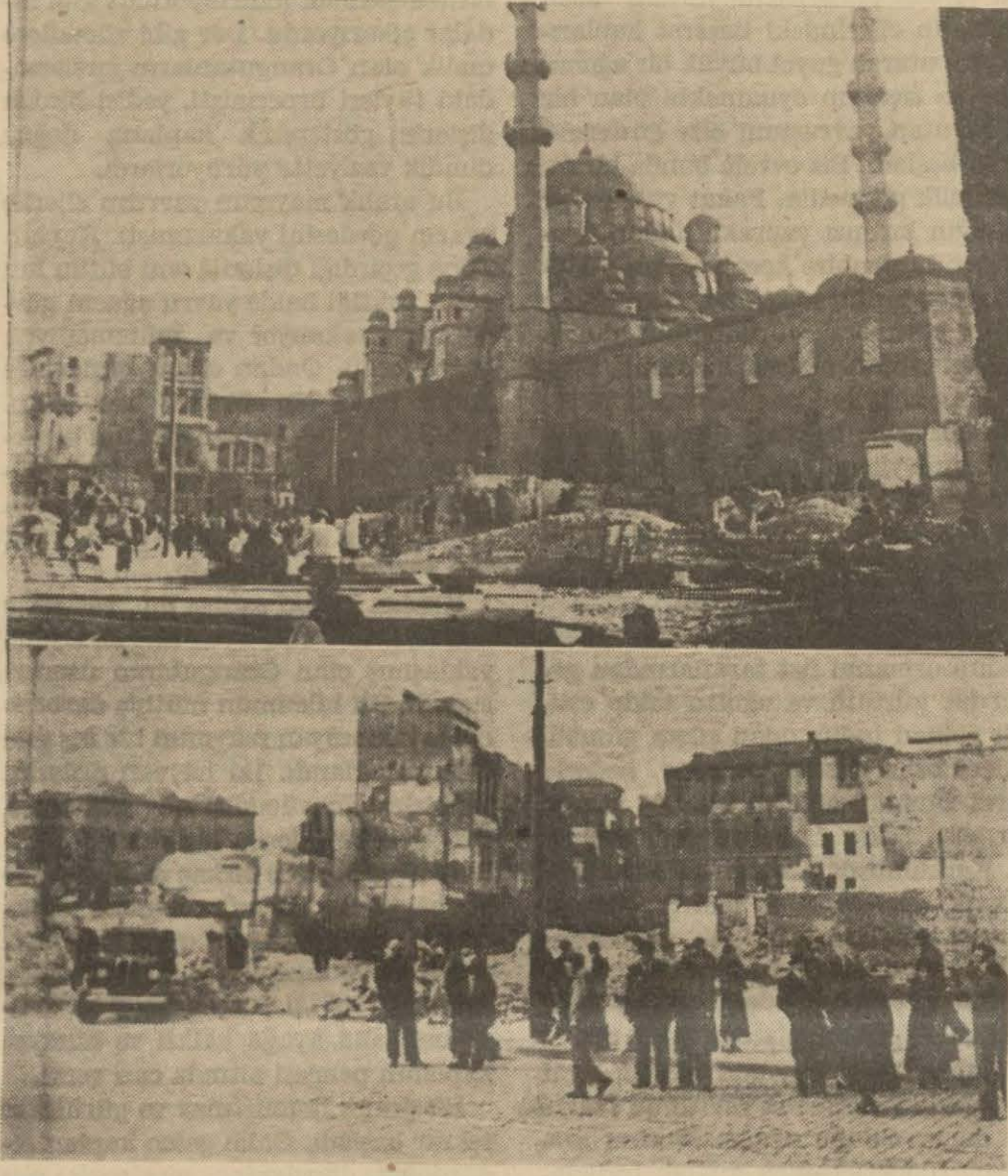
A işaretli haritaya dahil olan emlakın istimlak için Nafia Vekâleti 1,700,000 liralık bir tahsisat ayrılmıştır.

A işaretli haritada beş adada 113 parça emlak tesbit edilmiştir. Bu 113 parça emlakten şimdiye kadar 70 parça emlakın istimlak muamelesi tamamlanmış ve bunların bedeli olan 794,900 lira mal sahiblerine ödenerek bunlar yıktırılmıştır.

Henüz istimlak muamelesi bitmeyen emlakın miktarı da 43 parçadır. Bu 43 parça emlakten 12 parçasının istimlak muamelesi, kıymetleri tesbit edilmek üzeredir.

Mahkemeden karar alındıktan sonra bunların istimlak muamelesi bitirilecek ve bunlar hemen yıktırılacaktır. Muamelesi ikmal edilmek üzere bulunan mütebaki 31 parça emlakın istimlak bedeli yekûnu 295,000, mahkemeye intikal eden 12 parça emlakın muhammen bedeli de 364,000 liradır.

Evvelce istimlak edilip te sahiblerine ödenen emlak bedelleri yekûnu 794,900 lira tuttuğuna göre belediye A işaretli istimlak haritasındaki bütün emlakı istimlak etmek için 1,453,900 lira sarfedecektir. Nafia Vekâleti bu iş için 1,700,000 lira tahsis

Yenicami önünde yıkılan binalardan bir kısmı

ettiğine göre 246,100 liralık bir tasarruf temin edilecektir ki bununla B işaretli haritada bulunan emlakın istimlakine kısmen başlanabilecektir. Bu haritaya Emlak bankasının bulunduğu ada, Balıkpazarının henüz yıkılmayan bazı emlakı dahildir.

Belediye, bazı emlak sahipleriyle istimlak bedeli yüzünden çıkan ihtilâf için - istimlak kanunu mucibince - muhammen kıymetinin yüzde yirmi

fazlasile istimlak bedelini bankaya yatırmıştır.

Mahkeme, şimdiye kadar hiç bir binanın kıymeti hakkında yüzde yirmi fazlasile bir hüküm vermemiştir. Hattâ bunlar içinde iki mal sahibi, işlerinin mahkemeye intikali üzerine istimlak paralarını geç alacaklarını düşünmüşler ve yüzde yirmi fazla iddiasından feragat ederek belediye-

Haftalık piyasa

Son günlerde çok yapağı ve tiftik ihraç edildi Amerika ile ticarî münasebetlerimiz arttı

Piyasada geçen haftaya nisbetle büyük bir fark yoktur. Dış ticaret münasebetlerine gelince, Türkiye - Almanya arasındaki iş hacmi artmaktadır.

Son günlerde, Almanyaya tiftik ve yapağı üzerine çok iş olmuştur. Diğer taraftan Amerika ile olan münasebetlerimizin de arttığını görüyoruz.

Geçenlerde memleketimizi ziyaret eden beynelmîl ticaret odaları reisi B. Watson, mensub olduğu şirketlerden birinin şubesini açmıştır. Bu şube şirketin Türkiye ile olan alaka ve münasebetlerine bir başlangıç telâkki edilmektedir. B. Watson Amerikada bir çok şirketlerin idare meclisinde âza bulunmaktadır. Aynı zamanda Amerika Devlet bankasının idare heyeti âzasındandır.

Amerika ile en ziyade Ege muntakasından iş yapılmaktadır. Kuru meyva ihracatı, bilhassa incir ihracatı başlamıştır. Diğer taraftan Amerikan tütün kumpanyaları da, tütün almak için, Amerikadan döviz tedarik ediyorlar.

Şimdiye kadar Amerikaya kâfi derecede ihracat yapılamadığı için Amerikadan ithalat yapmak kabiliyeti de azalmıştı. Bu yüzden, gümrük ambarlarında motörlü vasıtalar, iplik gibi Amerikan ithalat eşyası bekliyorduk. Son bir iki haftadanberi Türkiye - Amerika arasında ticarî bir tevazün hasıl olduğu için bu çeşid malları gümrük antrepolarından çekmek imkânları da artmaktadır.

İhracat maddelerimizin vaziyeti

Tütün — Tütün piyasası, hararetli bir safhaya girmek üzeredir.

nin koyduğu kıymete muvafakat etmişlerdir.

Henüz daha muamelesi ikmal edilmeyen emlak arasında Kızılây cemiyetinin Eminönü şubesinin bulunduğu ve ortada tek bir binadan ibaret bulunan Hüseyin efendi hanının da istimlak bedeli 17,490 lira tesbit edilmiştir. Bu binanın da muamelesi bitince hemen yıktırılacaktır. Eminönü hanına gelince buna evvelce 85 bin lira kıymet konmuştu. Fakat sonradan han altında bulunan saatçi dükkânının gayri safi iradının vergi kaydında ayrı olduğu sabit olduğundan bu miktar 6 bin lira ilâvesile 91 bin lira olarak tesbit edilmiştir. Bu iki binanın da muamelesi tamamlandıktan sonra yıktırılacaktır.

Yukarıda yazdığımız gibi, İzmirde Amerikan kumpanyaları mal almak için hazırlıklar yapıyorlar. Almanyaya henüz büyük miktarda tütün işi başlamamıştır.

Çekoslovakya rejisi Türkiyeden bir milyon 200 bin kilo tütün alacaktır. Her iki memleket arasındaki ticaret anlaşması mucibince, bu miktar tütün alması lâzımdır. Fakat Çekoslovakyanın son siyasî hadiseler dolayısıyla ufalması yüzünden Çek rejisi de alacağı tütün miktarını tahdide mecbur kalmıştır. Çek rejisi her sene tütün almak için bir münakasa açardı. Bu sene bu münakasa 15 birincikânuna tehir edilmiştir. Bu münakasanın şartları tütün tacirleri tarafından henüz öğrenilememiştir.

Son vaziyet karşısında, Çekoslovakya gibi en iyi bir tütün müşterimizin az tütün alması, tütün tacirlerimizi alâkadar etmektedir.

Hububat maddeleri — Son hafta içinde hububat ihracatı azalmıştı. Mevsim başındanberi İtalyaya muntazam bir surette arpa sevkediliyordu. Son bir, iki hafta içinde arpa ihracatı da pek azalmıştır.

Yeni işe başlıyana toprak mahsulleri ofisinin nasıl bir politika takib edeceği henüz öğrenilememiştir. Şimdiki halde toprak mahsulleri ofisi, Ziraat bankasından devir aldığı siloları, buğdayla doldurmaktadır.

Buğday fiyatları, geçen haftaya nisbetle farkısızdır.

Keten tohumu, susam vaziyeti iyidir. Keten tohumu için pek az miktarda İtalyaya ihracat yapılmaktadır. Susam en ziyade yağ fabrikalarıyla, helva imalâthaneleri tarafından satın alınmaktadır. Kış mevsimi için helvacılar, susam ihtiyaçlarını temin ediyorlar.

Dokuma ham maddeleri — Tiftik ve yapağı piyasası iyi bir devre geçirmektedir. En büyük alıcı, Alman firmalarıdır. Şimdiye kadar Alman firmaları, tiftik fiyatlarına karşı pek nazlı davranıyorlardı. Belki de fiyatların düşeceğine ihtimal veriyorlardı. Fakat elde stok malların miktarı azaldıkça, buna ihtimal ve imkân olmadığı anlaşılmıştır. Bu vaziyet karşısında Alman firmaları, ihtiyaçları için, piyasadan mal almağa mecbur kalmışlardır.

Balık — Geçen hafta ile bu hafta balıkların en bol haftasıydı. Palamut ve torik nevinden olan balıklar en ziyade İtalya ve Yunanistana sevkedilmektedir. — H. A.

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 62

Şermin o kadar heyecanlıydı ki, minnettarlığı ancak gözlerinin ifadesinde okunuyordu. Kekeledi:

— Sizi ebediyen unutmuyacağım... Saadetiniz için her zaman dua edeceğim...

Çıktı. Sevinçle koşarak, merdivenlerden aşağı indi. Bu sefer, onu görerek iyice gizlenmeye çalışan amele kılıklı şahsiyeti fark bile etmedi.

Aşağıda, Malik amcanın âdeta boyuna sarıldı ve sevinçle:

— Haydi amcacığım! Çabuk, çabuk!... Eve gidelim... İş biter bitmez Adnan bize gelecektir... Hâlâ beni seviyormuş... Herşey unutuldu... Acılar bitti...

Dekor keresteleri arasında, Leman Didara misafir gelen bu genç kızın biran evvel gitmesini sabırsızlıkla bekliyordu. Onun çıkıp merdivenlerden indiğini görünce vakit kaybetmeden hemen artistin kapısını vurdu.

— Buyrun! Tokmağı çevirdi, içeri girdi.

Didar, aynasının önünde tuvaletini yapmakla meşgul, Şermini düşünerek tatlı tatlı gülümsüyordu. Bu amele kılığındaki genci görünce, hayret etmeden sordu:

— Ne istiyorsun, oğlum?

Leman cevap vermeden ona doğru yaklaştı. Bu halde bir garabet sezen artist hafifçe ürkerek sualini tekrar etti:

— Nedir istediğin?

Leman, Didarla kapının arasında durup müstezhi ve söğük bir sesle:

— Vaktile muvaffakiyetsiz bir şekilde neticelenen teşebbüsümü tekrarlamak için geldim efendim.

Didar, birdenbire, hayretle bağırdı:

— A... Leman hanımefendi!..

Yerinden fırlamıştı. Artık bu sefer bütün cesaretini toplamış, kendini mütemadiyen rahatsız eden bu kadına adam akıllı bir cevap vermesi lâzımdı ki, işin arkası kesilsin.

Rakibesinin bu musallatlığına karşı, yüzünde derin bir istihfaf görünüşü

yordu.

Leman, muhatabının ağız açmasına vakit bırakmadan söze başladı:

— Size tekrar ediyorum, küçük hanım! Son bir teşebbüs için geldim. Açıkça konuşacağım... Rauf beyi bütün kalbimle, dehşetli bir aşkla seviyorum... Onu elde etmek için herşeyi göze aldım... Arzumun yerine gelmesine yegâne mâni sizsiniz. İşte bu mâni, ne bahasına olursa olsun yok etmek istiyorum. Anlıyor musunuz: Yok etmek!

— Tehdidleriniz beni korkutmaz, hanımefendi! Nişanlımla ben, müteakıl bir aşkla, birbirimizi seviyoruz. Kendisinden asla şüphe etmem: Sizinle zerre kadar bir alakası yoktur ve olmayacaktır. Hiç birşey bizi birbirimizden ayıramaz. Beyhude yere ısrar etmeyin.

— Didar hanım! Müsaade edin de size fikrimi açıkça izah edeyim. Bakın, sözümü dinler de bu memleketi terkeder, izinizi kaybettirseniz size toplu ve büyük bir para vereceğimi vadediyorum. Âdeta bir servet...

— Teklifiniz hem çirkin hem mânasız... Naminize ben sıkılıyorum ve susup buradan çekilmenizi rica ediyorum.

Leman öfkeyle bağırdı:

— Herşeyi göze aldığınız size söyledim.

— Beyhude lâf etmeyin... Hiç birşey

bizi birbirimizden ayırmaz... Fazla söz dinlemeğe vaktim yok... Meşgulüm...

İşk gibi bir sada ile, Leman:

— Ölüm de mi ayırmaz? - diyerek kamayı cebinden çıkardı; ve bütün kuvvetle, kendini müdafaa edemiyecek derecede şaşkınlıktan genç kızın gırtlığına sapladı.

Kanlar içinde yere yuvarlanırken, Didar, ancak:

— Meş'um kadın! - diye bağırdı.

Leman, boylu boyunca yerde yatan kurbanına baktı. Genç kız, bir iki kere titredikten sonra son nefesini verdi.

Reşid paşanın kızı sevinç içindeydi. Gözleri parlıyordu:

— «Rauf benim olacak!» diye o anda bile fikri sabitini aklından geçirdi ve serin kanlılığını bozmadan aynaya baktı.

Üstüne hiç kan sıçramamıştı.

Kendi kendine:

— «Hırsızlık maksadile yapılmış süsünü vermi!» diye düşünerek tuvaletin üstündeki elmasları ve artistin paralarını cebine attı.

Sonra, dışarıyı dinledi ve kapı aralığından gözetledi. Kimsenin bulunmadığını anlayınca sakın adımlarla çıktı. Kapıyı kilitletti. Ve geldiği yoldan yavaşça sıvıştı. Deminki taksiler yerlerinde değildi ve sokak boştu.

Dikkati celbetmeden, tekrar cadde- den hızlı hızlı geçti.

— Gece tamir için çağırıldılar... - diye homurdanıp şöföre işittirerek, bir taksiye atladı.

Beşiktaşta bir evin önünde indi. Şöförü savdıktan sonra başka bir arabaya aynı bahaneyle atladı. Yalından birkaç sokak ötede indi.

Gizli kapıdan bahçeye, bahçeden de limonluğa girdiği zaman kimse onu görmemişti. Dosdoğru odasına çıktı. Lâhzada soyundu. Erkek elbiselerini dolabın dibine sakladı.

— Peyman! Çabuk beni giydirdi!... Geç kaldım...

Hizmetçi ses çıkartmadan, hanımının etrafında pervane gibi dolaşıyordu. Bir aralık dolabı açtı. Yağmur ıslanmış erkek elbiselerini ve çamura batmış ayakkabıları gördüyse de böyle maceralara alışık olduğu için hayret dahi etmedi. O, herşeye «nemelâzım? bana ne?» dediği için hizmetçilik hayatında birçok bahşışlar almıştı. Gene de bu kârlı prensipten ayrılmak niyetindeydi. Nitekim bu yüzden Leman hanımın da çantası kendisine daima açıktı.

Yemek saatinde, Reşid paşanın kızı, gayet sık bir elbiseyle aşağı indi. Güzellik gözleri kamaştıracak derecede idi.

(Arkası var)

AKŞAMDAN AKŞAMA

Rağbetini kaybeden
bir muharrir

İsmi lâzım değil, pek sevdiğim bir cenebi muharrir vardı: «Hafif siklet» cinsinden bir kalem sahibiydi.

Pehlivanlarda, boksörlerde olduğu gibi, müellif ve resamlarda da böyle bir tasnif olabileceğini bilmem düşünmüş müydünüz? Yağlı boyacılarla başmuharrirler Ağır yahud baş (ağırbaş); suluboyacılar ve fıkracılar orta; karikatüristler ve mizahçılar hafiftir. Onların da kendi aralarında tak-simi var: Siyasî karikatüristlerle mizahçılar horos; aşk oyunları etrafında nükte yapanlar tüy...

İşte, bu pek sevdiğim muharrir de «horos siklet» di. Her içtimai hâdiseyi en hafif, en lâtif tarafından ele alır; üç beş satırın içinde en bariz bir tabloyu çiziverir, bir vaziyeti canlandırır, fikrini kariine kolayca kabul ettirir.

Galiba bu tarz yalnız benim değil, başkalarının da hoşuna gidiyordu. Pek çok kimse, - bahusus, muharririn kendi memleketinde - onu okuyor, beğeniyordu.

Açık göz ticaret erbabı, bundan istifade etmek istemişler. Kimbiler bütçelerinden nasıl bir fedakârlıkta bulunarak, gazete sahiplerini ve biz-zat muharriri razı etmişler; başladı efendim, o lâtif fıkracılar bittikten sonra, altlarına aynı matbaa tek-niği ve aynı edebî üslûpla başka fıkracılar dercedilmeğe... Gerçi onların da başlangıçları hoş; fakat neti-celeri «filanca korse en mükemmel-dir, falanca yerde satılır! Marka-sına dikkat!» gibi bir ilânla bitiyor... Okuyamı cidden sınırlendirci birşey... Gittide meşhur sütunda bunlar co-galdı. Korse den sonra bir baş ağ-rısı hapının, bir nasır ilâcının, bir ayak kabının, bir piponun reklâmı... Derken bu usul başka gazetelerde de taklid edildi...

Ben de, ne zaman bu gibi yazıları elime alsam, evvelâ son taraflarına bakmağa başladım: Bir firma, bir ad-res gözüme ilişirse başını da okumu-yorum...

Anlaşılan o memlekette de halk artık marifeti öğrenip adresli yazı-ları okumaz oldu ki, son zamanlarda reklâmlar fıkracıların en sonuna de-ğil, başlarına da konuluyor; ilân ol-duğu sözde hissettirilmeden, maha-retle tertib ediliyor. Tâ ki ille okun-sun!

Bunun üzerine, ben de o muharriri ve mukallidlerini, hiç okumamağa başladım... Sanırım, kendi memle-ketinde de aynı rağbetsizlik olacak; sütun tamamen kalkacaktır.

Edebiyatın ve umumiyetle matbu-atın, neşriyatın, dünya yüzünde iki ana koldan inkişaf ettiğini artık öğ-renmiyen kalmadı: Biri ferdin fik-rine, hissine, istidadına terk edilmiş, öbürü de bir gayenin emrine koşu-muş sanat ve neşriyat.

Bu son günlerde her iki cereyanın lehinde, aleyhinde dünyanın her ta-rafında mütalealar yürüyüp duru-yor. Ben kendi hesabıma, fikir, sanat ve neşriyatın hiç bir kanaat hamule-sini taşımamasını, bir faydayı istih-daf etmemesini istiyenlerden de-ğilim amma, mademki reklâmla propa-gandanın ikiz eş kardeşler olduğu en maruf propagandacılar tarafından bile tesbit edildi, ütiliter denilen tar-zı fazla ifrata vurdurmak da, şüphe-

ŞEHİR HABERLERİ

Odun, kömür
İstanbulda
sömikok hemen
tamamile bitti

Son günlerde şehrimizde sömikok hemen hemen tamamile bitmiştir. Depolar müşterilerine yarım ve bir tondan fazla kömür vermemektedirler. Hatta bu kömürü toptan getirip satan şirketin elinde ancak bin ton-luk bir mikdar kalmıştır.

Sömikokun azalmasının bir sebe-bi, son günlerde Ankaraya yapılan fazla sevkıyattır. Ankaradaki resmi dairelerin, müesseselerin mühim bir kısmı bugünlerde kömür almaktadırlar. Bize verilen malûmata göre Sömikok İstanbul piyasasına ancak Kânunuevvel sonunda gelebilecektir. Maamafih Alman koku son zaman-larda fazla geldiğinden piyasada bol-dur.

Odun fiatlerine gelince: Son gün-lerde odun fiatleri dört yüz yirmi kuruşa çıkmıştır. Daha yirmi gün ev-vel odun piyasası 380 - 390 kuruş ara-sında iken bu yükseliş, son günler-de Karadenizdeki şiddetli fırtınalar-dan odun ve kömür yüklü kayıkların gelmemesine atfediliyor. Maamafih İrkâb iskelelerindeki mevcut malî İstanbulda bulunan stokun kışın so-nuna kadar idare edeceği ve yeniden fiatlerin yükselmeyeceği temin olu-nuyor.

Ayasofyada

Yeniden birçok mozaikler
meydana çıkarıldı

Profesör Whittemore Ayasofyadaki yedi aylık yaz çalışma mevsimini ikinci teşrinin ilk haftasında bitirmiştir. Bu müddet zarfında maiyetindeki mü-tehassıslar heyeti ile cephü galeride-ki imparator portreleri üzerinde çalışmış ve bu mozaik levhaları önü-müzdeki baharda teşhir etmek üzere hazırlamıştır. Aynı zamanda mihrap-taki büyük mozaikler de işlenilmiş olup ilkbaharda büyük iskele indirilecektir.

Bir yandan da profesör üç ay süren hümmalı bir çalışma ile vestibüldeki Kostantin ve Justiniani gösteren bü-yük mozaikin tabii boyda ve renkli kopyalarını yaptırmış olup bunlar 1939 Nevyork beynelmilel sergisinde Türk pavilyonunda teşhir edilecektir. Galerideki imparator portrelerinin de renkli kopyaları yapılmıştır. Bunlar da Türk pavilyonunda gösterilecektir.

Profesör Whittemore bizzat Nevyorka gidip bu mozaik kopyalarının Ayasofyadaki tesiri yapabilecek bir mesafe ve yüksekliğe asılmalarını temin etmeğe çalışacaktır.

Bu, biraz da, altın, yumurta yu-murthyan bir kültür tavuğunu kes-mek değil midir?

(Vâ-Nû)

Haklı şikâyetler

Mekteplerde soba
ve kömür yoktur

Kış geldi, soğuklar başladı. Her tarafta sobalar, kaloriferler yandı. Tabiatile resmi daireler de işliyor. Fakat buna mukabil İstanbul ilk mekteplerinde hâlâ sobalar kurulma-mıştır! En kabası on iki, on üç ya-şındaki çocuklar, karakış başlan-ğında titreyiyorlar ve dersaneler an-cak kalabalığın nefesle işliyor!...

Bunun sebebini de tahkik ettik: İlk mekteplerin çoğunun sobası bir kısmının da kömürü yoktur. Mekteb müdürleri kömür temin edememekten şikâyettedirler. Bir hafta evvel umu-mî vilâyet meclisi mekteplere dağı-tılmak üzere beş yüz soba ihale et-miştir. Şimdi müteahhid bu sobaları hazırlayacak mekteplere dağılacak. Bazı mekteplere de kömür verilecek ve dersanelere de ısınarak yavru-cuk-lar titremekten kurtulacaklardır.

İcra dairesinde
bir hadise

Bir avukatla bir memur ara-sındaki münakaşa mahke-meye intikal etti

Dün icra dairesinde bir avukatla bir memur arasında, mahkemeye in-tikal eden bir hâdise olmuştur. B. Hidayet adında bir avukat dün mü-ekkilesi Hamide namına icraya ve-rilen parayı almak üzere icra muha-sebesine gitmiş ve dosyasını istemiş-tir.

İddiaya nazaran B. Hidayet'in mü-teaddit ihtarlarına rağmen muhasebe memurlarından Osman Güray dosya-yı çıkarmamış ve nihayet dosyayı masa sefi B. Remziye gönderdiğini söylemiştir.

Avukat B. Hidayet şefin masasın-da da beklediği halde dosya oraya da gelmeyince tekrar muhasebey-e dönmüş ve parmağıle memur Osma-nın başına üç defa vurarak dosyayı sormuştur. Dosya tekrar araştırılın-ca başka bir masada bulunmuştur. Fakat muhasebe memuru Osman der-hal bir cürmü meşhûr zaptı tuttura-rak vazife halinde kendisini dövmek ve hakaret etmek suçlarından dola-yı avukat B. Hidayet aleyhine dava açmıştır.

Akşam üzeri geç vakit asliye dör-düncü ceza mahkemesinde bu dava-ya bakılmış ve şahitler de dinlendik-ten sonra avukat B. Hidayet'in, mu-hasebe memuru B. Osmanın cismine eza yapacak şekilde parmaklarıyla vur-duğu sabit olduğundan 29 lira 10 kuruş ağır para cezası ödemesine kar-rar verilmiştir. Ancak muhasebe me-murunun da dosyayı ait olduğu ma-saya vaktinde göndermemesi tahrik mahiyetinde görüldüğünden B. Hida-yet'in cezası 720 kuruşa indirilmiş ve sabıkası olmadığı cihetle tecil edil-miştir.

B. Hidayet, davacı Osmana 15 lira tazminat ve muhakeme masraflarını da ödeyecektir.

Adaya su

İlkbahardan
itibaren su veril-mesi muhtemel

Büyükadanın su ihtiyacını karşı-lamak üzere adaya duba ile su nakli için bir müddettenberi Belediye ile Denizbank arasında müzakereler ya-pılıyordu.

Belediye, adada içap eden tesisatı yapmak ve nakliye masraflarını kar-şılamak üzere yüz elli bin liralık bir de istikraz salâhiyetini almıştı. Ada-ların son Parti kongresinde, bu su işi yeniden görüşülmüş, Büyükadanın bu belli başlı ihtiyacının biran evvel temini için tekrar Belediyeye mür-aat edilmesine karar verilmiştir.

Belediyenin şimdiye kadar Deniz-bankla yaptığı anlaşmaya göre De-nizbank, Terkos veya Elmalı suyunu su nakline mahsus gemilerle adaya taşıyacak ve bu su hortumlarla Bü-yükadada esasen mevcut olup tevs-i edilecek olan bir depoya boşaltılacak ve bu depodan da motor tazyikle ev-lere dağıtılacaktır. Bunun için kis-men eski Kazoğlu borularından isti-fade edilecek, kısmen de yeni borular dönecektir.

Denizbank, Adaya taşıyacağı su-yun tonu başına 40 kuruş istemiştir. Bu hususta da bir anlaşma olduktan sonra Belediye tesisata başlayacak ve ilkbahardan itibaren Adaya su taşın-mağa başlanacaktır.

Hava sakinleşti

Dün yeniden 12 bin çift torik
tutuldu

Fırtına dolayısıyla iki gündenberi ba-lık tutulamıyordu. Dün hava sakin-lemiş ve 12,000 çift torik tutulmuştur.

Birkaç gündenberi limanda bekli-yen İtalyan ve Yunan balık gemileri dün çıkan torikler almışlardır. Balık az çıktığı için fiatler yükselmiş ve dünkü torikler çifti, boylarına göre, 22 - 28 kuruş arasında satılmıştır.

Dün İstanbulda hava ekseriyetle açık geçmiştir. Termometre öğle vak-ti 16 derece idi. Akşam 11 dereceye immiştir.

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan aldığımız malûmata göre, rüzgâr ce-nubu garbinden saniyede 1-3 metre hiz-la esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 763,1 milimetre idi.

Hava yurdun doğu, cenubu şarkı Anadolu ve Karadeniz kıyıları bölge-le kısmen Orta Anadolu'da çok bu-lutlu ve yer yer yağışlı, Egede az bu-lutlu, diğer yerlerde bulutlu geçmiş, rüzgârlar Karadeniz kıyılarında gar-bi, diğer bölgelerde umumiyetle şima-li istikametten orta kuvvette esmiştir.

Doktor Hüseyin Salor

Amasya ve İzmir hastanelerinde uzun müddet çalıştıktan ve değerli muvaffakiyetler gösterdikten sonra İstanbulda Beyoğlu Belediye hasta-nesine dahiliye mütehassısı olarak getirilmiş olan doktor Hüseyin Salorun Taksimde Atlas apartma-nında hususi muayenelerine başladı-ğı haber alınmıştır.

İSTANBUL HAYATI

Zavallı aycağız!

Bir apartmanın üst katında otu-ran baba dostlarından biri gündüz-den ısrar etti:

— Bu akşam bize gel. Taraçadan husufu temasa ederiz.

Bizim evin penceresinden bu man-zarayı görmeğe imkân olmadığı için daveti memnuniyetle kabul ettim.

Ev sahibile odada lâf atarken ta-raçada nöbet bekliyen küçük afacan-lar merdivenlerden paldri küldür ko-şarak haykırdılar:

— Bay baba, Hadi koş, ay tutulu-yor. Çabuk yetişiniz.

Paltolarımızı giydik. Dostum, de-deden kalma tek gözünü dürbününi koştukladı. Büyük anne de kalın mantosuna bürünüp boynunu, boğ-a-zını yün atkılarla sardıktan sonra peşimize düştü.

Taraçaya çıktığımız zaman ayın bir ucu kararmağa başlamıştı. Dos-tum, büyük bir heyetşinas eiddiyeti-le dürbününi gökyüzünü çevirirken büyük anne acı bir çığlık attı:

— Vah yavrum, vaaah... Şu zaval-lının haline bak. Yüzü gözü mosmor kesilmiş. Kimbilir ne kadar sıkıntı çekiyor! Aman, bakmağa bile yüre-ğim dayanmıyor. Zavallı aycağız!

Taraçadan ocak bacasına tırman-mağa uğraşan torunu bir kakkaha atarak:

— Haminne, dedi. Ayın camı mı var ki acıyorsun? Güneşin önüne dünya gelince onun gölgesi aya vu-rur, buna husuf, yani ay tutulması derler. Gökteki aya acıyorsun da beni döğerken hiç için sızlamıyor mu?

Haminne pürhiddet haykırdı:

— Sus bakayım, hınzır yumurcak. Böyle şeylere senin nereden aklın erecekmiş? Kimbilir ne günah işledi de, onu melâikeler azaba sokuyorlar.

Etrafa bakınırken karşı apartıma-nın damında gölgeler peyda oldu. Sesleri duyuluyor.

— Ah, şu apartman biraz daha yüksek olsaydı da ayı daha yakın-dan seyredebilseydik.

— Amma yaptın ha... Yüksek çık-makla aya yaklaşılmaz. Sen şimdi lâfi bırak ta ayın etrafındaki parlak-lığa bak. İşte buna ondülasyon derler.

Yanımızdaki evin balkonunda nez-leli bir kadın sesi:

— Kız, Süheylâ. Hadi sen içeri gir, başını ört te öyle gel. Baksana, karşı evin damından bizi seyrediyor-lar. Herif bir de utanmadan senin saçlarının ondülesinden bahsediyor.

İlerideki evin balkonundan bağırış-malar duyuluyor:

— Tutuldu, tutuldu. Haaaah, işte tutulduuu...

Yoldan keskin bir düdük vızıltısı ve bekçinin kart sesi:

— Evde hırsız mı tuttunuz yoksa? Karakola haber vereyim mi?

Ay tutulmasının başından sonuna kadar etraftan duyduklarımın hep-sini yazmağa imkân yok. Fakat bi-zim ahababın küçük oğlunun husuf hakkındaki tarifi, her halde bir sa-bah gazetesinin (Kusuf) serlâvhah yazısındaki izahattan daha doğru idi. Cemal Refik

Doktor İffet Naim Onur
Avrupadan döndü

Uluslar arası cerrahi kongresine iştirak eden ve muhtelif Avrupa mem-leketlerinde tedkiklerde bulunan kıy-metli kadın operatörümüz İffet Naim Onur seyahatten dönmüştür.

Bay Amca Eminönünde!..

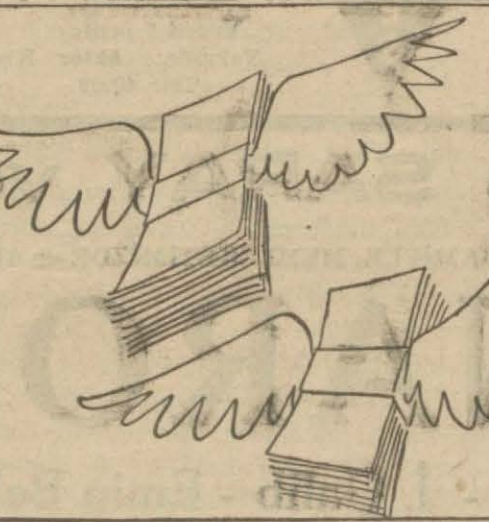
— İki saatli seni buralarda görü-yorum bay Amca... Hayrola?...

B. A. — Hayırlı...

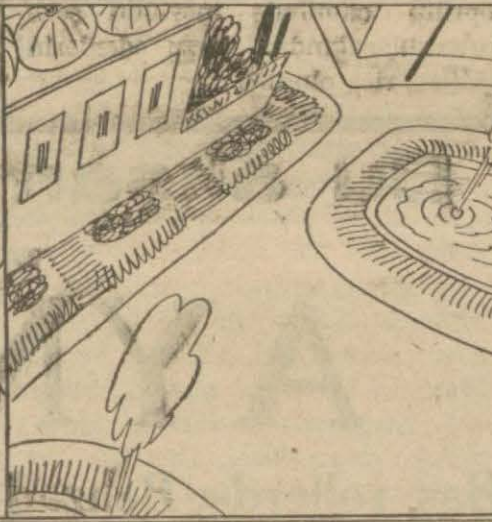
— Saklama canım, bizden sır çık-maz. Randevu falan mı?...

B. A. — Hayırlı...

— Yoksa belediyeye santimetre ka-resi 16 liraya satılan arsaları mı hesap ediyorsun?...

B. A. — Hiç!...

— O halde?...

B. A. — Şu meydan yapılıp güzel-leştikten sona ona ne isim vereceğiz, diye düşünüyoruz!...

— Tabii gene Eminönü meydanı diyeceğiz!

B. A. — Öyle amma, her Eminönü deyışte eski meydan hortlatmış ola-cağız!...

Hazin bir hadise

Boşanan karı koca ile çocukları ağlaşıp adliyeden çıktılar

Dün adliye koridorunda garib ve hazin bir hâdise olmuştur. Ahmed adında bir adamla karısı Fatma altıncı hukuk mahkemesinde birbirleri aleyhine boşanma davası açmışlar ve dünkü muhakeme neticesinde mahkeme bunların boşanmalarına karar vermiştir. Mahkeme, bunların 13 yaşındaki oğulları Alinin de annesi yanında kalmasına hükmetmiştir.

İki taraf mahkemeden çıkınca küçük Ali annesile babasını barıştırmak için her ikisine de yalvarmış, anasile babasını kandıramayınca:

— Ben annemle oturmam. Babamla oturacağım.

Diye ağhyarak babası Ahmedin kucacağına atılmıştır. Ahmed de ağlayarak oğluna sarılmış ve merdivenden inmeğe başlamışlardır. O sırada Fatma da:

— Ben oğlumu vermem. Bırak çocuğumu.

Diye bağırıp ağlayarak bunların arkasına düşmüş ve hep birden bağırışa ağlaşıp adliyeden çıkmışlardır.

Beyoğlu Halkevi kitap sergisi açıyor

Beyoğlu Halkevinin kütüphane ve yayın şubesi ikincikanunun birinde Tepebaşıdaki binasında bir kitap sergisi açacak, sergi 15 gün açık bulunacaktır. Sergide 938 senesi neşriyatı teşhir edilecek, kitap teşhir etmek isteyenlerden para alınmayacaktır.

Sergiye iştirak edecekler 938 senesi içinde neşrettikleri eserlerin bir listesini tanzim ederek 30 ikinciteşrin 938 tarihine kadar Beyoğlu Halkevine göndermelidirler, sergide yüzde 15 tenzilatla kitap da satılabilecektir.

Emniyet sandığının Kadıköydeki ajanlık binası

Emniyet Sandığının Kadıköy kumluğunda inşa ettireceği yeni ajanlık binası için belediyeye müracaat ettiğini yazmıştı. Aldığımız malûmata göre belediye Emniyet Sandığına cevap vermiştir. Bu cevabda Sandığın arzu ettiği gibi ajanlık ittihaaz edilecek arsının müzayedesiz satılmasına kanunî imkân olmadığı ve bu arsının müzayedeye çıkarıldığı takdirde Sandığın da müzayedeye iştirak edebileceği bildirilmiştir.

Bu cevap üzerine Sandık ya belediyenin bu arsayı müzayedeye çıkarmasını bekleyecek, yahut ta ajanlık binası yapmak için başka bir arsa bulacaktır.

Kabataş - Üsküdar araba vapurları seferleri

Anadolu yakasile Rumeli cihetini birbirine rabtettmesi bakımından Kabataş - Üsküdar araba vapuru seferleri gittikçe rağbet bulmaktadır.

Bu cihet göz önünde tutularak, Üsküdar araba vapuru iskelesinde tadilat yapılması ve iskelenin beş metre uzatılması kararlaştırılmıştır. Bu suretle araba vapurları daha çabuk yanaşacak ve tahmil, tahliye işleri de süratle görülmüş olacaktır.

Yabancı sokak isimleri değiştirilecek

İstanbulun sokak isimleri arasında ecnebi olanların değiştirilmesine esas itibarile karar verildiğini ve bunun için bir senedenberi tetkikat yapıldığı malûmdur.

Belediye, yeni sokak isimleri hakkında bir liste hazırlayarak bugünlerde Şehir Meclisine verecektir. Meclis bu yeni isimleri kabul ettikten sonra keyfiyet Dahiliye Vekâletince tasdik olunacak ve yeni sokak isimlerini taşıyan levhalar asılacaktır.

Bir çocuğun attığı demir başka bir çocuğu ağır yaraladı

İbrahim oğlu Fahreddin adında sekiz yaşında bir çocuk dün arkadaşlarıyla sokakta oynarken ellerine bir demir parçası geçirmişler ve demiri uzağa atmak için müsabakaya girişmişlerdir. Bu sırada çocuklardan birinin hızla fırlattığı demir biraz ileride duran Fahreddinin kafasının arkasına çarpmıştır. Fahreddin olduğu yere düşüp bayılmış, derhal yetişen zabıta memurlarının yardımlarile zorlukla aşılmıştır.

Küçük yaralı öğleden sonra adliyeye getirilerek muayene ettirilmiştir. Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayenede yarası tehlikeli görüldüğünden derhal bir sihi imdat otomobili getirtilerek çocuk hastanesine gönderilmiştir.

Halk sandığı için hazırlık ilerliyor

Halk sandığı İstanbul şubesi bu ayın on sekizinde açılacağı cihetle hazırlıklar ilerlemiştir.

Sandık bilhassa küçük esnafı çok sevindirmiştir.

Krediye ihtiyacı olan esnaf müsaait şartlarla Halk sandığından istifade edecektir. Sandık halka 50 liraya kadar kredi açacaktır. İlerde kredi nisbetinin artması ihtimali dahilinde görülmektedir.

Olgunluk imtihanlarının edebiyat ve fen kolları sualleri hazırlandı

Maarif Vekâleti, 938-939 ders yılı olgunluk imtihanlarının edebiyat ve fen kollarına ait sualleri Maarif müdürlüğüne tebliğ edilmiştir.

Haziran ve Eylülde yapılacak olan bu imtihanlarda muhtelif ders gruplarının hangi kısımlarından sualler sorulacağı tesbit edilmiştir. Bu husustaki talimatname mekteplere gönderilmiştir.

Esnaf hastanesi tevsi ediliyor

Cağaloğlundaki Esnaf hastanesi tevsi edileceği cihetle yeniden birçok cerrahî âletlere lüzum hasıl olmuştur. Göz ve kulak servisleri için son defa 400 liralık âlât alınmıştır. Bunlar gümrükten çıkarılmaktadır. Yeni sene bütçesine tekrar âlât siparişi karşılığı olarak 1000 lira konması kararlaştırılmıştır.

Hastanenin bahçesine pavyonlar ilâve edileceğinden, her sene Cemiyetler bütçelerine 1000 lira konacaktır. Noksan âlât tamamlanıncıya kadar bu tahsisat devam edecektir.

Mevlûd

Merhum Yanyalı Ahmed Fethi kızı ve tüccardan merhum Mustafa Nuri eşi bayan Saffetin ruhuna vefatının kırkinci gününe tesadüf eden 13/11/938 pazar günü öğle namazını müteakip Çemberlitaş karşısında Köprülü caminde mevlûdu şerif okutturulacağından arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Bu akşam Nöbetçi eczaneler

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet Ekrem, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenisehirde Baronakyan, Bostanbaşıda İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Vasif, Hasköy: Halicioğlunda Barbut, Eminönü: Salih Neçati, Fatih: Hamdi, Karagörmük: Mehmed Arif, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Aksaray: Nuri, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitali, Kumkapı: Lâlelide Haydar, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Vedikulede Teofilos, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Ahmed Hamdi, Kadıköy: Altyolda Merkez, Modada Nejad Sezer, Üsküdar: İmrâhor, Heybeliada: Halk, Büyükdada, Şişli: Rıza.

Her gece açık eczaneler:

Yeniköy, Emirgan, Rumelihisari, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabağçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

GARDEN'de

BU AKŞAMKI İLK TEMSİL

Şark Müzik - Holleri arasında bihakkin birinci mevkili ihraz eden GARDEN, sonbahar mevsiminin açılışından beri sevimli GREGOR tarafından vazil sahne edilen Gayet Orjinal temashalı taam Galaları takdim etmektedir.

Bu temashalı taamların üçüncü Galası bu akşam SİRK GECELERİ, Revüsü ile başlıyor. GREGOR, bize bir saat zarfında canbazları, Midilli atı, terbiyeli köpekleri ve soytarları ile Seyyar bir Sirk hayatını gösterecektir. Bu çatı altında taam edilecek ve GARDEN'in muhterem müsterrileri sofralarını, Localarda veya Sirk Meydanının etrafında intihap edebileceklerdir. Cidden mevsimin en Orjinal bir Galası olacaktır. GARDEN'in teşebbüsü sayesinde Paris Ambassadeuruları veya Londra Ciro'ları gibi temashalı taamı Formülü Memleketimizde de tatbik edilmekte ve fazla muvaffakiyet kazanmaktadır.

HARRY BAUR ve trupunun matinelere

Büyük Fransız Aktörü HARRY BAUR ve Trupunu, İki Matine verecekler ve 12 Son Teşrin Cumartesi günü saat 17 de (SAMSON) piyesini ve 13 Son Teşrin Pazar günü saat 15 de VERNEUIL'in yeni piyesi (İSTEDİĞİM ZEVC) eserini oynayacaklardır. Sürpriz olarak Pazartesi akşamı Veda müsamesesinde perde aralarında HARRY BAUR ve arkadaşları MORET ve DELVE tarafından monoloğlar.

Bütün temsiller için biletler Fransız tiyatrosu gişelerinde satılmaktadır.

Hamis: Cumartesi ve Pazar matinelere Talebelere tahsis edilen yerlerin biletleri bugün saat 14 den itibaren satılmağa başlanacaktır.

Fransız Tiyatrosunda

15 Teşrinisani Salı Akşamı

Münir Nureddin

Mevsimin ilk büyük

konserini veriyor

Biletler: Beyoğlu, Ağacami Philips mağazasında satılmaktadır.

Halk opereti

Pek yakında Büyük operet

KINA GECESİ

M. Yasari, Seyfettin Asal. TL. 40335

Taksimde (Bu gece) (Karısından Korkmıyan Erkek yoktur)

Vodvil 3 perde Yakında: Aktör Kin Tel: 40099

DANIELLE DARRIEUX

İkinci bir MAYERLING olan:

K A T Y A

filminde görünecektir.

Bugün SARAY sinemasında Saadet Durağı

Patinaj kraliçesi SONIA HENNIE ve DON AMECHE tarafından Fransızca sözlü nefis ve parlak bir film.

Büyük Şehir

LOUISE RAINIER SPENCER TRACY VİKTOR VARCONİ tarafından Fransızca sözlü aşk, his ve heyecan filmi

İlâveten: Yeni PARAMOUNT JURNAL

AKIN Sinemasında

Herkesin Filmi

ATEŞ TABURU KISKANÇLIK

JACK HOLT

Robert Taylor - Barbara Stanwick

Gündüz matinelere, gece 9 da 2 film birden

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul emniyet sandığı direktörlüğünden:

Bay Salih Şinası ve bayan Ayşe Mahirenin Sandığımızdan 21856 hesap No. sile aldıkları 300 lira borçlarına karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borçlarını vermediklerinden haklarında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 40 cı maddesinin mâtufu olan 40 cı maddesine göre satılması icap eden Çemberlitaşta Eminsinan mahalesinin Taşdirek çeşme sokağında eski 6 yeni 10 kapı 304 kütük 32 pafta 241 ada 8 parsel No. lu bahçeli kârgir bir evin sekiz hisseder beş hissesi bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 200 lira pey akçesi verecektir

Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikte bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi, taviz bedeli, tellâliye rusumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 10/11/938 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 27/12/938 tarihine müsadif salı günü Cağaloğlundaki kâin sandığımızda saat 14 den 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 16/1/939 tarihine müsadif pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatda son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müşbitlerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kahrılar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 937/473 dosya numarasile sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet sandığı, sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere tahmin edilen kıymetinin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık göstermektedir. (8253)

Eskişehir Nafia müdürlüğünden:

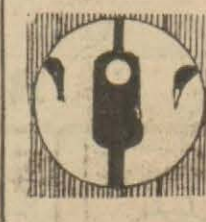
Sivrihisar - Hamidiye yolunun Kaymaz - Hamidiye arasında takriben 25 kilometrelik kısmının beher kilometresi 75 lira bedel mukabilinde ve mevzu usuller dairesinde istikşaf ameliyatı açık olarak eksiltmeye konulmuştur. Umum ameliyatın muhammen bedeli 1875 liradır.

Eksiltme 28/11/938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Vilâyet Daimi Encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminatı 140,62 liradır. Bu işe ait evrak Nafia Müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin bu gibi işleri yapmış olduklarına dair vesika veya mühendislik diploma ve ruhsatnamesini ibraz eylemeleri ve ihale tarihinden en az sekiz gün evvel vilâyete müracaatla ehliyet vesikası almaları şarttır. (8172)

İstanbul İnhisarlar Başmüdürlüğünden:

İkinciteşrinin sonunda bitecek olan müskirat satıcılarının ruhsat tezkerelerinin yenileme muamelesine 15/11/938 gününde başlanarak 5/12/938 pazartesi akşamına kadar devam edilecektir. Tezkerelerini tecdit etmek isteyen satıcıların tayin olunan günlerde eski tezkeresile Kabataştaki İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğüne müracaat etmeleri ve 5/12/938 tarihinden sonra tezkerelerini yenilemiyerek içki satanlar hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur. (8177)

TURAN TİYATROSU Halk sanatkarı Naşid, Cemal Sahir ve okuyucu Semiha birlikte SÜRPIK HAÇIK 2 P. CİCİ BEYİM 1 P.

Şehir T. Komedi kısmı Akşam saat 20,30 da KAN KARDEŞLERİ 4 P. komedi Yazan: Birabo, Türkçesi: Fikret Adil

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—
Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.		
Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.		
Ramazan 17 — Kasım 3		
S.İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı		
E. 12.03	1.43	7.01 9.42 12.00 1.34
Va. 5.00	6.40 11.58 14.39	16.58 18.30
İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13		

Bu akşam SARAY ve İPEK sinemalarında

TAMAMİYLE MEMLEKETİMİZDE ve AIT OLDUĞU SAHNELER MİLO ADASINDA ÇEKİLEN

AYNARÖZ KADISI

Baş rollerde: Behzad - İ. Galib - Emin Belli - Halide - Mahmud - Şevkiye - Muammer

HAZIM - VASFI

Numaralı koltuklar her iki sinema gişesinde satılmaktadır. Telefon: İPEK 44289 - SARAY: 41656

Saadetlerini dışarı vurmayan bir çift milyarder

İngilterenin en zengin adamı Ellerman ve karısı tam bir fakir hayatı sürerler

Bununla beraber karı koca bir an İngiltere bankasındaki paralarını çekmeğe karar verseler imparatorlukta malî buhran baş gösterebilir

Bugün İngilterenin en zengin adamı, Okayanuslar harikası Queen Elizabeth transatlantığını inşa eden ve halen sayısız gemi inşa tezgâhlarına sahip bulunan armatör Sir John Ellerman'dır. Henüz otuz yaşına basmamış bulunan genç Ellerman milyoner babası gibi tamamen kendi kabuğu içinde, her türlü alayışten uzak bir hayat süren şayanı dikkat par adamdır. Genç yaşta dünyanın parasına ve nüfuzuna sahip bulunduğu halde Londra'nın kalabalık mahallelerinden birinde üç daireli bir apartimanda kira ile oturur. Gayet sade giyinir ve alelade bir işçi gibi tanrının günü vazifesi başına yeraltı trenile gidip gelir. Karısı da kendisi gibi sade giyinir iri siyah gözlü, sevimli bir kadındır.

Fakat ilk nazarda bir çift milyardan ziyade bir çift işçiye benzeyen bu karı koca biran İngiltere bankasında yatan paralarını çekmeye karar verseler memlekette malî bir buhrana sebep olacakları gibi imparatorluğu gayet müşkül bir vaziyette bırakacakları itirazsız kabul edilen bir hâdisedir.

Fakat onlar şöret ve nüfuzun her türlü tezahüründen müstağni oldukları için kolkola girerek ufak bir sinemaya gidip gazetelerde ismi geçmeyen meğul bir filmi seyretmeği tercih ederler.

Genç Ellerman İngilterenin en zengin adamı, gemi inşaatçısı ve armatörler armatörü Sir John Ellerman'ın oğludur. Babası 1933 senesinde 73 yaşında olduğu halde öldüğü zaman kendisine dünya gemi inşa tezgâhları hakimiyeti ile beraber 2,5 milyar frank bırakmıştı.

İhtiyar Ellerman çok şayanı dikkat bir adamdır. Daima sükunet içinde ve asabına hâkimdir. Hiçbir şeye kızmaz, en şaşırılacak zamanlarda soğuk kanlılığını muhafaza ederdi. Bu huyunun muvaffakiyet sırlarından birisi olduğunu söylerler.

İş zamanında herkese, en ehemmiyetsiz bir adama bile daima tatlı bir tebessümle yaklaşır, kendisini sevimli göstermeğe gayret eder, konuştuğu adamın bütün hususiyetleriyle, candan alakadarmış gibi davranır, ellerini oğuşturarak «sizi memnun etmek için ne yapabilirim» diye çırpınırdı.

Fakat akşam olup bürosundan çıktıktan sonra bütünü başka bir adam olur, dünyanın hiçbir hâdises-

Sir John Ellerman ve karısı

sine en ufak bir alâka göstermez, insanlarla temas etmekten nefret eder, daima yalnız başına yaşardı.

Onu bütün hayatında hiç kimse iş haricinde bir masa başında candan bir dostu ile iki lâkırdı ederken görmedi ve yalnız öldü.

Ellerman İngiliz deniz ticaret filosunun sahip kranı idi. Sayısız gemileri vardı. Seyahati çok severdi. Fakat kendisine bir yat hediye etmeğe kıyamadığı için küçük yelkenlilerle dolardı.

Onun hayatı oğluna büyük bir ders olmuştur. İhtiyar Ellerman günde kazandığı her liranın yarısını vergiye ayırır, diğer yarısını da, içinden kendi masrafları için iki şling ayırdıktan sonra hususî bir kasaya yerleştirirdi.

Ellermanın hayatının sonuna kadar tatbik ettiği bu usul genç oğluna miras vergisi çıktıktan sonra tam iki buçuk milyar frank bırakabilmek içindi. Hakikaten öldüğü zaman oğlu babasından kalan 5 milyar servetin yarısını vergi olarak devlete verdi.

Garip tesadüf, o zaman Maliye nazırı olan Çambörleyn yeni bütçe münaşebetile Avam Kamarasında irat ettiği nutukta birkaç hafta evvel vefat eden ihtiyar bir gemi inşaatçısının bıraktığı servetten alınan miras vergisi olmasaydı bütçeyi meclise açık vaziyette getirmek mecburiyetinde kalacağını, fakat bu vergi sayesinde son dakikada müvazene temin edilebildiğini söylemiştir.

Genç Ellerman tıpkı babası gibi şayanı hayret bir adamdır babasının servetine sahip olup onun yerine geçtiği sıralarda bir otomobil satın aldı. Haddi zatında ufak bir şey olan bu otomobili alırken genç Ellerman acentaya eğer benzin fiyatları artarsa otomobili iade edeceğini şart koşmuştu. Hakikaten bir ay sonra benzin fiyatları şişede iki pens arttı. Milyarder otomobili derhal iade etti.

İşte o zamandanberi günde yalnız bir milyon frank vergi veren bu genç adam işine yeraltı trenile gidip gelir.

Onun evlenmesi de tuhaf olmuştur. Birkaç sene evvel havanın pek lâtif olduğu bir günde genç Ellermanın dostları, üzerinde «hoş bir hâdisede hazır bulunmak istiyorsanız saat 8 de filân yere geliniz» cümlesi yazılı esrarengiz bir kart aldılar. Ellermanın dostları tarif edilen yere gittikleri zaman büyük bir bina önünde üç otomobilin kendilerini beklemekte olduğunu gördüler. Otomobiller biraz sonra hareket etti. Şehirden çıktılar, civar sayfiyelere doğru ilerlemeğe başladılar ve nihayet otomobiller basit bir köy kilisesi önünde durdu.

Kilisenin yosunlu merdivenleri üzerinde, yakasında beyaz bir çiçek bulunan genç Ellerman ile Citynin en meşhur bangeri Solanın kızı 17 yaşında Clarence kolkola girmiş gülüyorlardı. Evlenmek üzere idiler.

Bu hâdiseden sonra genç milyarder North Sudley Street'te şimdi oturduğu apartmanı kiraladı.

Sakin ve sessiz bir hayat. Saadetlerini dışarı vurmayan bir çift milyarder. Genç Ellerman her sabah esnaf ve işçilerle beraber aynı saatte evinden çıkar, sırtında daima aynı sade elbise, elleri pantalanunun cebinde olduğu halde yeraltı trenine biner. Çıktıktan sonra karşısına gelen büyük binanın arka kapısından bir kapıcı gibi içeri girip kimseye görünmeden müdürîyet odasındaki makamına oturur.

İşte yaşayışı herkesin merakını celbeden meçhul milyarderin hayatından birkaç not.

Ellerman ara sıra Berkshirde babasından kalan araziye görmeğe gider. Fakat şimendiferle ve daima üçüncü mevkide. Bu seyahat biraz uzun süreceği için beraberinde kağıda sarılmış küçük bir sandviç götürmeği de ihmal etmez. Genç Ellerman böylece babasından kalan muazzam serveti dört senede iki misline çıkarmıştır.

Ellermanın böyle muktesid bir hayat sürmesi bir köşeye para yığmak ihtirasından ziyade zenginlerin pek hoşlandıkları gösterişten nefret ettiği içindir. O fakir zevkli, fakir zihniyetli bir milyarderdur. Onun için tam bir fakir hayatı sürer.

Bununla beraber birkaç gün evvel Londra'ya gelen meşhur bir diplomatın memleketi için bir istikraz akdetmek ümidile North Sudley Streetteki mütevazı kiracının kapısını çaldığı görülmüştür. S. H. R.

Çeşme sularında kaçak balık avlayan 5 Yunanlı yakalandı

İzmir (Akşam) — Çeşmenin Ilıca körfezinde geceleyin kaçak balık avlayan bazı Yunanlı sekiz buçuk tonluk Ayapareskevi motoründe yakalanmış ve Çeşme iskelesine götürülerek müddeiumumiliğe verilmiştir. Kaçakçılar Sakızlı makinist Dimitri Kocabaş, tayfa Yani Valizaki, Frankolis Firyanos, Todorî Karavanis ve Andergo adlarındadır.

Motörlerinde kara sularımızda avladıkları mühim miktarda balık da bulunmuştur. Kaçakçıları, gümrük muhafaza teşkilatına mensup 15 sayılı motor yakalamıştır.

Perşembe müzahabeleri Güzel konuşmak sanatı

— 2 —

Yazan: Selim Surri Tarcan

Bir hatibin güzel konuşabilmesi için cismanî olduğu gibi dimağı ve ahlâkî de bir takım vasıfları haiz olması şarttır. Bunların ön safında (hafıza) gelir. Fakat ben öyle papağan gibi ezberlenen nutukları cansız bir makine gibi tekrar etmeğe yarıyan hafızayı kasdetmiyorum. Hayır, benim hafızadan müradım, kültürün genişlemesine yardım eden ve biriktirdiklerini ahvale, ihtiyaca göre ortaya koyan irfan hazinesidir.

Bütün büyük hatiplerin kuvvetli bir hafızası vardır. Onlar konuşurken hafızalarının hücrelerine evvelden yerleştirdikleri ilim ve sanat bilgilerini, teşrih ettikleri meselelerle alakası olan vakaları sırası geldikçe mebzulen ve çok istifadeli bir şekilde ortaya koymasını ve muhataplarında alâka uyandırmasını bilirler. Onların bir anda öyle buluşları vardır ki insan bu hazır cevaplıklara hayran olur. Hafızası bu yolda terbiye görmüş hatiplerin ağızdan sözler bir şelâle gibi çağhıyarak akar.

Hafıza terbiye edilmeğe en müsaid fakültelerimizden biridir. Onun için çok okumalı, dikkatli okumalı, büyük ediplerin şiirlerini bazı tiyatro piyeslerini ve bazı güzel nesir parçalarını ezberlemeli ve onları sık, sık yüksek sesle okumalıdır.

Meşhur İngiliz hatibi Pitt için derler ki:

O hangi mevzu hakkında konferans vermek istese o sije onun şahsiyetinde temessüle ederdi. Bahriyeden mi bahsediyor? Onu ömrü denizlerde geçmiş kırk yıllık amiral sanırsınız. Ziraatten mi konuşuyor? İnsana büyük bir çiflik sahibi imiş hissinin yerir. Devletin kanunlarını mı teşrih ediyor? En meşhur bir avukatı karşınızda görürsünüz.

Meşhur (Thiers) de Fransız millet meclisinde kuvvetli natıkası ile bütün mebusları ağzının içine baktırırdı. Son derece hazır cevap idi. Gayet cevval bir hafızası vardı.

Ya (Yaurès) o ne ateşin bir hatip idi! Her nutkun sanki dimağında ayrı bir hücresi vardı.

Bir sulkasde kurban giden bu büyük hatip için şöyle bir vaka anlatırlar. Fransız ve Belçika sosyalistleri Kolonya şehrinde yaptıkları büyük bir mitingde (Yaurès) den bir konferans rica ederler. Hatip konferansını hazırlayıp gelir ve tam toplantı mahalline gideceği günün sabahında Alman hükümetinin bu nutku Fransızca söylemesine müsaade etmediğini kendisine haber verirler. Çabucak bir Alman dostunun yardımı ile nutkun tercümesini yapar. Otelden içtima mahalline gidinceye kadar ancak bir kere okumağa vakit bulur ve şayanı hayret bir talâkatle mütemadiyen devam eden alkışlar arasında nutkunu almanca söyler.

İyi bir hatip için çok kıymetli olan hafızanın gittikçe kuvvetlenmesine muntazam çalışmak, bütün dikkatini bir nokta etrafında toplamağa alışmak ne kadar faydalı ise, her nevi yorgunluklar onu kudret ve kuvvetten düşürür. Onun için muntazam ve sıhhi yaşamak şarttır. Ve bilhassa büyük konferanslar vereceği zaman bütün içiyorsa onun miktarını azaltmak ve konferansa başlamadan evvel katiyen sigara içmemek lâzımdır.

Hatıpte bulunması elzem olan ikinci melek irade kudretidir. Bir hatip bilgilerini kuvvetlendirmek için mütemadiyen çalışmak, okumak, bellek mecburiyetindedir. Bu ise sağlam bir irade işidir. Ben söylemekte zahmet çekmem, benim çenem kuvvetlidir! demek hiç doğru değildir. Kürsüye çıkarken titremek veya mümkün olduğu kadar az titremek, kalbinin helecânını susturmak, hislerine fikirlerine, söyleyeceği sözlerle hâkim olmak ancak kuvvetli bir irade ile mümkündür. Güzel başladığı bir müzahabeyi güzel devam ettirmek ve sonunu güzel getirmek bir irade işidir. İradesine hâkim olmayan bir hatip ekseriya bocalar, sözlerinin insicamını kaybeder. Dağıtır, nerede

bağlıyacağını bilemez. Dili damağı kurur ve mahcup bir vaziyette kürsüden iner.

Dinleyenlerin müteccsis nazarıları karşısında zaaf göstermemek, ifadenin selâsetine hâlet getirmemek için irade kudretine ihtiyaç vardır. Bu da bir alışıklık bu da bir itiyad, bu da bir terbiye işidir.

Hatıpte aranacak üçüncü fikrî vasıf akliselmidir. Bu akliselm bir yandan sükun ve itidal, diğer yandan kudretli bir iradenin mahsulüdür. Dinleyenlerin hissiyatına hitap eden, onları heyecanlı sözlerle galeyana getiren eğer akliselm sahibi değilse o galeyana bir yonga, bir talaş alevi gibi parlayıp söner. Çünkü güzel söz söylemekten maksad bir fikri, bir kanaati yaymak, onu dinleyenlere aşılamdır. İz bırakacak sözler bir akliselm mahsulü olursa hatibi yükseltir.

Bir hatıpte bulunması lâzım olan ahlâkî vasıfların birincisi doğruluk ise ikincisi hiç şüphe yok ki tevazudur. Kendisini dinleyenlere kıymet vermeyen bir hatip ne kadar bilgili olursa olsun severek dinlenmez.

Bir tarihte dört beş konferans vermek için Bursaya davet edilmiştim. Benden evvel çok âlim bir zat aynı yerde söz söylemiş ve zannederim dinleyenleri biraz kırmış olacak ki, ben üzerine aldığım vazifeye başlamadan üç kişilik bir heyet misafir olduğum otele geldi ve bana: Geçen gün memleketimizin en tanınmış simalarından bir zatın konferansını dinledik. Çok istifadeli şeyler söyledi. Yalnız söze başlarken: Mevzuum biraz yüksektir, fakat sizin seviyenize inmeğe ve bu çetin meseleyi mümkün olduğu kadar açık bir lisanla söylemeğe çalışacağım! dedi. Doğrusu bu sözler, bizleri rencide etti. Bizi neden bu kadar düşkün farzettiler? Halbuki icimizde yüksek tahsil görmüş, hattâ senelerce Avrupa üniversitelerinde çalışmış kimseler vardı, dedi.

Bu sözlerden ben de hissemî aldım. Belki o genç böyle bir şey düşünmemişti amma ben biraz alındım.

Her ne hal ise ertesi gün içtima salonuna gittim kesif, kalabalık salonu doldurmuştu. Kürsüye çıktım. Cemaate bir göz gezdirdim. Sonra oldukça asabi bir sesle söze başladım.

Baylar, bayanlar!

Ben Avrupada gezdim, çok gördüm, çok teddik ettim! Size görmediğiniz, bilmediğiniz âlimlerden bahsedeceğim! Size dünyada neler olup bittiğini öğreteceğim! dedim ve durdum. Bir anda çehrelerdeki infial gözümünden kaçmadı. Meğer bir çokları içlerinden: Al bir ukalâ daha! dediler. Sözüme devam ettim. Evet size bir çok şeyler öğreteceğim gibi tafarrufluk benden sadır olmaz. Bu kürsüye öğrenmek için değil, neler öğrendiğimi söylemek için çıktım. Ben muallim, siz talebe! Hayır, hiç bir vakit öyle değil! Ben talebe, siz heyeti mümeyyize! Ben huzurunuzda bir nevi imtihan geçiriyorum. İşte bu kadar. Mânalı bakışlarınızdan şunu anlıyorum:

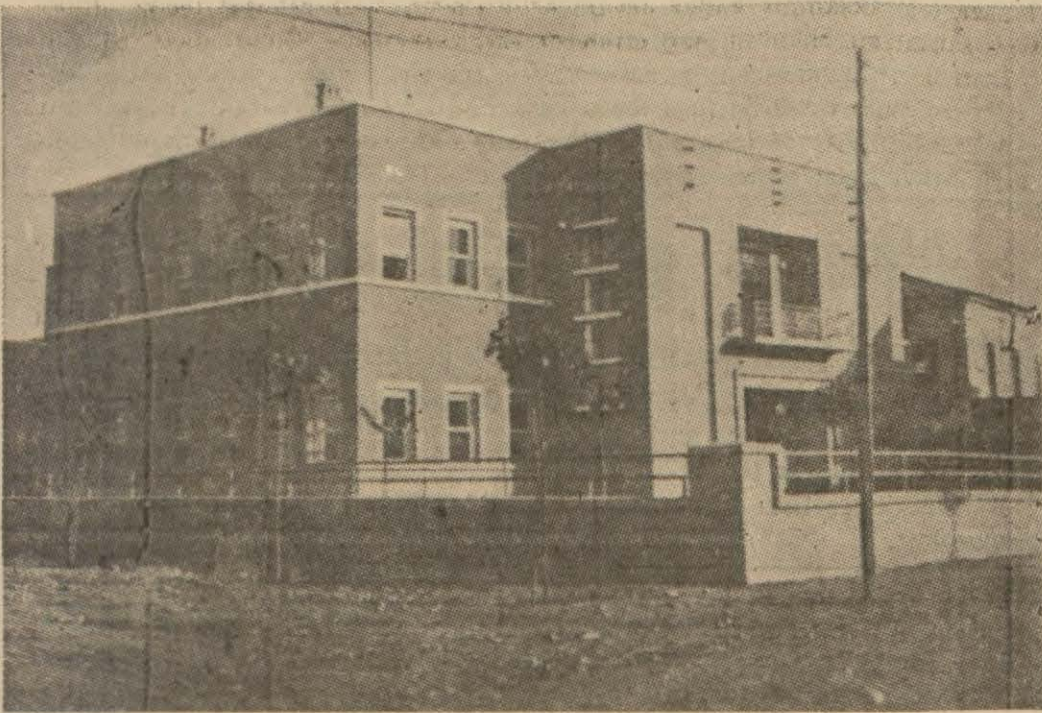
Bizim bildiğimiz talebe imtihanında mümeyyizlerin karşısında sararır, sesi titirir, heyecanlanır. Sizde ise bunlardan eser yok! Demek istiyorsunuz. Sebebinî söyleyeyim. Sizler o kadar lütufkâr mümeyyizlersiniz ki iyi söylediğim şeyleri takdir edecek, fenalara göz yumacaksınız. Bunu bildiğim için bu kürsüde bu kadar serbes konuşabiliyorum, dedim.

Ben bu mukaddeme ile zannederim halkın gönlünü kazanmışım ve o sayede büyük bir kıymeti haiz olmıyan konferansım onlar fazla kıymet verdiler ve beni taltif için alkışladılar! Selim Surri Tarcan

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Akşam'ın KÜÇÜK İLÂNLAR'ını dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz. ★

Turgudlu Halkevi ve parti binası

Kırk bin liraya yapılan Halkevi ve parti binası

Turgudlu (Akşam) — Turgudluda kırk bin lira sarfile inşa edilen Halkevi ve Parti binasının açılma merasimi, bizzat Manisa valisi Dr. B. Lutfi Kırdarın başkanlığında yapılmıştır. Kasabayı süsleyen bu güzel binanın açılma törenine yüzlerce halk iştirak

etmiş, valinin söylediği nutuk, hoparlörlerle bütün kasabada dinlenmiştir. Gene kırk bin lira sarfile inşa ettirilen hükümet konağı binası da aynı gün törenle açılmış ve Halkevinin muhtelif kolları yeni Halkevi binasında faaliyete başlamıştır.

Güneş klübü hakkındaki asılsız neşriyat

Galata Gençlerbirliğinin Güneşin yerine birinci kümeye alınmasına nizamden imkân yoktur

Geçen senenin İstanbul ve millî kûme şampiyonu olan Güneş klübünün son verdiği bir kararla klübün futbol, güreş, atletizm, ve denizcilik şubelerini lağvettiği malumdur.

Klübün gazetelere ve Spor Kurumuna gönderdiği tamimle etrafa yayılan bu havadis muhtelif refiklerimizde spor sütunlarının başlıca mevzuu haline geldi. Gün geçmiyor ki bu mevzu etrafında bir yazı çıkmassın.

Fakat bu havadisler esaslı bir tahkikat safhasından geçmediği için daime efkârıumumiyede muhtelif sekillerde tefsire uğramaktadır.

Kabul etmek lazımdır ki çok kısa bir zamanda Güneş klübünün spor sahasında yarattığı varlık ve futbol, güreş, atletizm, denizcilik gibi sporun en belli başlı kısımlarında şampiyon olmak gibi 30 senelik maziye dayanan büyük klüplerimize müyeser olmıyan bir muvaffakiyete erişikten sonra bu şubeleri lağvetmesi Türk sporu için bir ziyadır.

Fakat madem ki klübü kuran ve yaşatanlar böyle arzu etmişler bu hususta bir şey söylemeye hiçbir zaman hakkımız olmadığımızı bilmemiz lazımdır.

Refiklerimizin spor sütunlarında bu klübe ait intişar eden havadisler hakkında yaptığımız tahkikat bütün yazılanların yanlış ve birer dedikodudan ibaret olduğunu meydana çıkarmaktadır.

Bütün oyuncuların dağıldığı ve bu meydana Cihad, Faruk, Niyazinin Fenerbahçeye gittiği, Rebi, Reşad, Rıza ve Melih'in Galatasaray'a kaydolundukları, Salâhaddin ve Melih'in federe olmayan klüplerde oynayacağı, futbolu tatil ettiği cihetle Taksim stadının Güneş klübünün elinden alınacağı yolundaki sayılar kâmilten birer dedikodudan ibarettir.

Klüp mensuları bu havadislerle

rin tahkik edilmeden gazete sütunlarına geçtiğinden dolayı teessür duymaktadırlar.

Yaptığımız tahkikat bize öğretmiştir ki bugüne kadar Güneş klübünden yalnız Ömer Ankaraya gitmiş ve Vehap eski klübü olan Fenerbahçeye girmiştir. Bu iki futbolcudan maada klüpten ayrılmış hiç kimse yoktur.

Stad meselesine gelince ticarî bir müesseseye olan Taksim stadyumunun resmen yarı hissesine sahip bulunan Güneş klübünün elinden, futbolu tatil etti diye kimsenin alamayacağı tabiidir.

Başlı başına ticarî bir iş olan stadyumun futbol şubesinin kapanmasıyla hiçbir alakası yoktur. Güneş klübünün liglerden çekilmesiyle hasıl olan boşluğa geçen sene ikinci kûme ikincisi olan Galata Gençlerbirliğinin alınacağı ve mezkûr klübün Güneş yerine liglerde oynayacağı yolundaki sayıya ise tamamen yanlışdır. Ve sessiz sedasız kûmesinde çalışan Galata Gençlerbirliği sporcularına yanlış yere bir ümid vermek demektir ki bu şekildeki düşüncelere yol açmak kendi muhitinde ve mütevezi olarak çalışan bu ikinci kûme klübünün idarecileri ile sporcuları arasında bir ayrılık sokabilir mahiyetindedir.

Nizamnamenin bu işe ait maddeleri gayet sarîh ve katidir. Bu iddiada bulunanlar mizamnameyi tetkik etmek zahmetini ihtiyar ederlerse bu vaziyetin ne kadar imkânsız olduğunu derhal anlarlar.

Güneş klübünün liglerden futbol takımını çekinceye kadar yaptığı maçların neticesi muteberdir. Lağv kararı verdiği tarihten itibaren Güneş klübü ile maçı olanlar hükmen galip addedilerek 3 puan alırlar. Bu usulün değişmesi ve Güneş klübü yerine Galata Gençlerbirliğinin birinci kümeye girmesi imkân dahilinde değildir. **

Vefa - Topkapı maçındaki hâdise

Müsebbiplere ağır ceza verilecek

Lig maçları dolayısıyla evvelki pazar Taksim stadında yapılan Vefa - Topkapı, Şeref stadında yapılan Anadolu - Anadoluhisar, Süleymaniye stadında yapılan Beylerbeyi - Karagümrük maçlarında çıkan hâdiselerin tahkikatına devam edilmektedir.

İstanbul Bölge Heyeti dün akşam Spor Kurumu merkezinde toplanarak Vefa - Topkapı maçındaki kavga hâdisesini tetkik etmiş, davet olunan hakem ve oyuncuların bir kısmını dinliyerek ifadelerini almıştır.

Heyet tarafından dinlenen Vefalı küçük Saim ile Mehmet ve Topkapılı Salâhaddin hâdiseyi bütün teferruata ile anlatmışlardır.

Diğer taraftan bu maçı idare etmiş olan hakem Feridun Kılıç ile yan hakemi Rıfık da kendi noktai nazarlarını izah etmişlerdir.

Neticede minkata heyeti şahsî işleri dolayısıyla mazaretini ileri sürerek davete icabet edemiyen Vefadan Latif ile Topkapıdan Hakkı'nın tekrar çağırılmasına ve esas itibarile suçları tebeyyün eden hâdiseye müsebbiplerinin ağır cezalarla tecziyelerini karar altına almıştır.

Yalnız bu cezaların müddetleri hakkında henüz katî bir karar verilmemiştir. Son olarak davet edilen iki oyuncunun da ifadeleri alındıktan sonra bu cezaların müddetleri tayin edilecektir.

Ulvinin bir kızı dünyaya geldi

Eski millî takım kalecisi ve spor muharririmiz Ulvi Yenalin dün bir kız çocuğu dünyaya gelmiştir. Arkadaşımızı tebrik ederken küçük yavru ile valdesine sıhhat temenni ederiz.

Edirne'de bir maç

Karaağaç takımı Yavuzspor 2-1 yendi

Edirne (Akşam) — Milli kûme haricinde kalan bölgeler arasında 26 teğrinisanide yapılacak olan grup ve Türkiye futbol şampiyonluk müsabakalarına Edirneyi temsilen iştirak edecek olan (Edirne Yavuzspor) takımı pazar günü Karaağaçla dostane bir maç yapmıştır. Oyun, kalabalık bir seyirci kitlesi önünde yapılmış ve Karaağaçlar 2-1 galib gelmişlerdir. Yavuzspor takımı bu maçta mühim birkaç oyuncusundan mahrum bulunuyordu. Yavuz ekibi yakında yapılacak büyük maçlara antrenörümüz Hüseyin Berkanın idaresinde çalışmaktadır.

Birinci kûme klüpleri bu akşam toplanıyor

İstanbul muntakası merkez heyeti gazetelere gönderdiği bir tebliğle birinci kûmeye mensup klüp murahhaslarını bu akşam saat 16 da muntaka merkezinde bir toplantıya çağırmıştır.

Spor muhitinde muhtelif şekilde tefsire uğrayan bu toplantıda Güneş klübünün liglerden çekilmesi üzerine hasıl olan para tevzii meselesi üzerinde görüşmeler yapılacak ve barem esasî tesbit edilecektir. Güneş klübünün yerine kûmeye diğer bir klübün alınacağı doğru değildir.

Radyo

Türkiye Radyodiffüzyon Postaları

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

TÜRKİYE SAATİLE
Perşembe: 10/11/938

12.30: Müzik (muhtelif Türkçe şarkılar), 13: Saat ayarı ve haberler, 13.10 - 14: Müzik (küçük orkestra): Zampa - uvertür - (Herald), Le petit Duc operetinden potpuri (Lepoq), Walzeded (Mamel), Balayı (W. Noak), Des künigs soldaten - mars (R. Kattnigg), Liebesleid (Engel Berger), 18.30: Müzik (Balkan oyun havaları), 19: Konuşma (köylü ve ziraat saati), 19.45: Saat ayarı ve haberler, 19.55: Müzik (İncesaz faslı), 20: Müzik (oda müziği): Piyanist (Fehunde Erkin), viyolonist (Necdet Atak), bestekâr piyanist (Ulvi Cemal Erkin), piyano ve keman için sonat (Ulvi Cemal Erkin), piyano sesleri (Necil Kâzım), piyano solo sonat, 21: Saat ayarı ve haberler, 21.10: Müzik (Yurd havaları): Orta Anadolu ve Rumeli havaları, 21.45: Bir dram - Uyuyan Kadın (Yazan - Andre de Lore), Türkse-ye çeviren: (Ekrem Resid), 22: Müzik (radyo orkestrası şefi: Hasan Ferid Alnar) Prometheus uvertür - balet (Berthoven), Balet suiti (Lulli Mottl), Preziosa - uvertür - (Weber), Si j'etais Roi - uvertür - (Adam), Kaiser Walzer (J. Strauss), 23: Müzik (Opera - P.), 23.15 - 24: Son haberler ve yarınki program.

Avrupa programları

Saat 20 de
Berlin (20 - 20.45) plâkla opera parçaları — Breslav 20 orkestra tarafından karışık musiki — Danzig 20.20 plâkla halk musikisi — Leipzig (20 - 20.50) karışık musiki — Berolünster 20.40 akşam şarkıları — Budapest 20.25 cingene orkestrası — Bükres 20.35 romanslar — Florans 20.25 kantet — Milano 20.30 konser — Roma 20.30 karışık konser — Sofya 20 bando, muzikası ve 20.30 orkestra ve solist konseri.

Saat 21 de
Berlin 21.10 operet parçaları — Deutschlands — 21.40 orkestra ve keman konseri — Frankfurt ve Stuttgart 21.15 karışık musiki — Hamburg 21.10 Macar eserleri — Kolonya 21.10 klasik danslar ve konser — Königsberg (Im Banne der Venus) isimli operet — Leipzig (21 - 21.30) eski Alman şarkıları — Viyana 21.10 Haydn ve Schubert'in musikleri — Bari 21.15 Yunanca neşriyat — Budapest II 21 cingene orkestrası ve 21.35 plâk neşriyatı — Bükres 21.15 senfonik konser — Florans 21.30 orkestra konseri — Nis ve Paris P. T. T. (21.30 - 21.45) viyolonsel solo — Sofya 21 piyano konseri ve 21.55 senfonik konser — Varsöva (21 - 21.40) Polonya bestekârlarının eserleri.

Saat 22 de
Berlin 22.10 bando muzika ile marşlar — Hamburg: Macar musiksine devam — Kolonya: Klasik danslar ve konsere devam — Königsberg: Operete devam — Münih 22.10 eski oda musikisi — Frankfurt ve Stuttgart: Karışık musikiye devam — Atılone (22.30 - 23.30) konser — Budapest (22.30 - 22.40) plâk neşriyatı — Bükres: Senfonik konsere devam — Florans 22.30 piyano konseri — Sofya: Senfonik konsere devam — Sottens (22.30 - 23) şen program — Lille ve Toulouse P. (22.30 - 24.30) orkestra konseri — Nis ve Strasbourg (22.30 - 23.15) karışık konser — Grenoble ve Paris P. T. T. (La Revolté) isimli tiyatro.

Saat 23 de
Deutschlands (23.30 - 23.45) küçük gece konseri: Nefes sazları, Triosu — Münih 23.20 gazinodan naklen orkestra konseri — Viyana 23.30 viyolonsel ve piyano konseri — Diğer Alman istasyonları Stuttgarttan naklen (23.30 - 1) halk musikisi ve karışık musiki — Atılone (23.30 - 24.30) şen program — Belgrad (23.15 - 23.45) dans musikisi — Budapest 23 plâkla Grieg'in eserleri ve 23.45 orkestra konseri — Bükres (23 - 23.45) plâk neşriyatı — Drotwiche 23.25 dans musikisi — Lüksemburg 23.40 senfonik konser — Lyon ve Paris (Eiffel) (23 - 1) orkestra konseri — Lille ve Toulouse P. orkestra konsere devam — Grenoble ve Paris P. T. T.: tiyatroya devam — Sofya (23 - 23.30) karışık musiki ve dans musikisi — Sottens (23.30 - 24) plâkla dans havaları — Nis ve Strasbourg (23.25 - 24.30) (Les Paix) isimli tiyatro.

Saat 24 den itibaren
Deutschlands (24 - 1.55) orkestra tarafından klasik konser — Diğer Alman istasyonları Stuttgarttan naklen programa devam — Drotwiche (24.35 - 1.05) İtalyan musikisi — Poste Parisien (24.07 - 1.30) dans musikisi — Londra (Reg.) 1 dans musikisi ve plâk neşriyatı — Breslav, Kolonya ve Viyana (1 - 4) gece musikisi — Frankfurt ve Stuttgart (1 - 3) gece konseri.

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul emniyet sandığı direktörlüğünden:

Bay Ligorun Sandığımızdan 20137 hesap No. sile aldığı 3000 liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu ödemediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icabeden Unkapanında Haracı Karamehmet mahallesinin Hisaraltı sokağında eski 34 üç defa Mü. 34 yeni 67 ilâ 73 en yeni 40 No. lu kala mahallini havi kağır mağazanın yarım hissesi bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 756 İra pey akçası verecektir.

Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve yakıf icaresi, taviz bedeli, tellâliye rusumu borçluyla aittir. Arttırma şartnamesi 10/11/938 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 27/12/938 tarihine müsadif salı günü Çağaloğlunda kâim sandığımızda saat 14 den 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin terdihan alınması icabeden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 16/4/939 tarihine müsadif pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatla son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbütlerle beraber dairemize bildirmeleri lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kahrılar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 937/170 dosya numarasile sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet sandığı, sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık göstermektedir. (8251)

İstanbul emniyet sandığı direktörlüğünden:

938/251
Emniyet Sandığına borçlu ölü bayan Hidayet mirasçılarına ilân yolile son tebliğ:

Murisiniz ile bayan Hikmetin muhtasaraf oldukları Kadıköyünde Caferaga mahallesinin eski Moda yeni Devriye caddesinde eski 176 yeni 18 No. lu evi birinci derecede ipotek göstererek 13/Temmuz/931 tarihinde 11158 hesap numarasile Sandığımızdan aldıkları 6500 lira borcu 16/2/938 tarihine kadar ödemediklerinden faiz ve masarifi ile beraber borç 14762 lira 31 kuruş varmıştır. Bu sebeple ve 938/251 numara ile yapılan takip ve ikinci arttırma neticesinde mezkûr ev 10700 lira bedelle Sandık şahsiyeti hükmiyesi namına muvakkaten ihale olunmuştur.

İşbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde Sandığımız müracaatla borcu ödemediğizin takdirde katî ihale kararı verilerek üzere takip dosyasının icra hâkimliğine tevdi edileceği malûmunuz olmak ve son ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (8249)

Almanca mütercimi aranıyor

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden

Almancadan Türkçeye ve Türkçeden Almancaya mükemmelen tercüme ve muktedir bir mütercim alınacaktır. Almanca ile beraber Fransızca da aynı derecede bilenler tercih olunacaktır.

İsteklilerin şartları öğrenmek üzere birer istida ile Umum müdürlüğe müracaatları. (8030)

P. T. T. Levazım md. Lüğünden:

- 1 — İdare ihtiyacı için satın alınacak olan (10) ton amalgame çinko açık eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Muhammen bedel (5000) lira muvakkat teminat (375) liradır.
- 3 — Eksiltme 16/12/938 tarihine müsadif cuma günü saat (15) de Ankarada P. T. T. Umumi müdürlüğü binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — İsteklilerin muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ile kanunî vesaiki hamilen mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları.
- 5 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım ve İstanbulda Kınacıyan hanında P. T. T. Levazım ayniyat şubesi Md. lüklerinden parasız verilir. (4576) (8024)

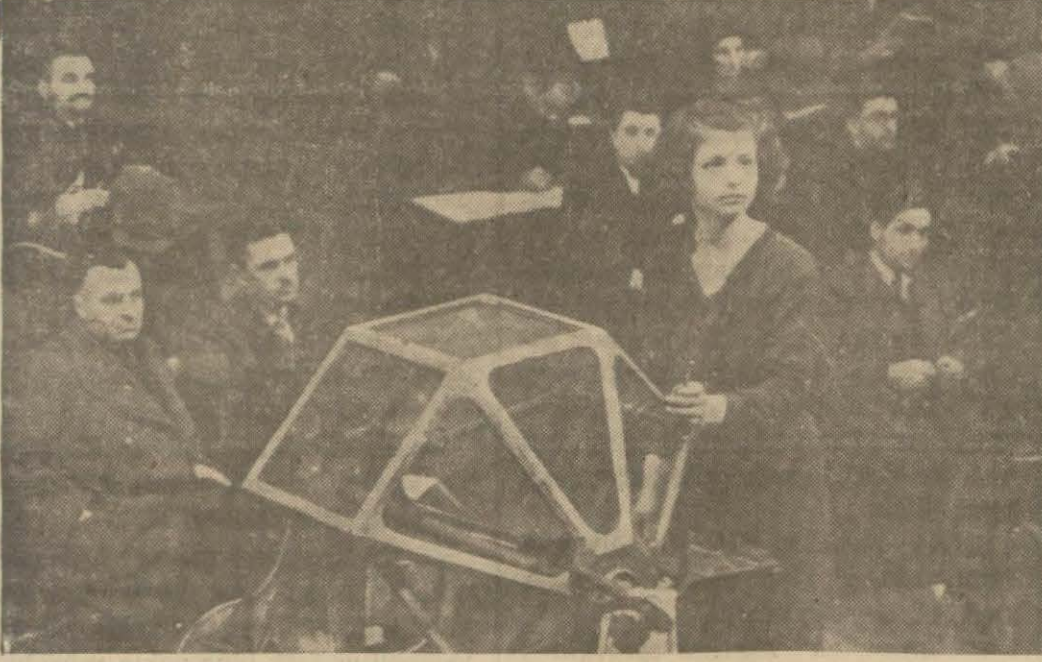
RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

BİZDE VE DÜNYADA PIYANKO

Bizde ilk defa piyanko nasıl başladı? ilk piyanko talihlisi

Yer yüzünde en fazla piyanko meraklısı olan insanlar kimlerdir?

Piyango çekilirken

Tayyare piyngosu yakında on iki yaşını bitirip on üçüncü yaşına basacaktır. On iki sene içinde piyango halka tahminen 60,000,000 lira ikramiye ve mükâfat dağıtmıştır. Yapılan bir istatistiğe göre umumi harpten sonra dünyanın her tarafında piyango merakı son derece artmıştır.

Buna mukabil yeryüzünde birçok meşhur kumar şehirlerinin yıldızı düşmüştür. Bu neticeye nazaran umumi harpten sonra kumar zevki azalmış, piyango merakı fazlalaşmıştır. Yapılan tedkiklere göre yeryüzünde en fazla piyango meraklısı olanların Amerikalılarla Mısırlılar olduğu anlaşılmıştır.

Amerikada piyango merakı hakikaten görülecek şeydir. Bir kere birçok büyük sinemaların akşam seanslarında büyük ikramiyeli piyangolar çekilir ve tombala oynanır.

Akşam seanslarına girilirken sinema gişesinden müşterilere biletle beraber bir piyango bileti bir de tombala kartı verilir. Sinemaların büyük piyangoları haftada bir gün, çarşambaları çekilir. Fakat bütün bir hafta sinemaya gelenler birer bilet alıp «Çarşamba piyngosu» na iştirak etmek hakkını kazanırlar.

Bu haftada bir çekilen çarşamba piyangolarının ikramiyesi 1000, 500, 250, 100 dolardır.

Bundan başka Amerikada 156 çeşit piyango vardır. Amerikalılar arasında 50 ayrı çeşit piyngonun ikramiyelerini alan Amerikalılar pek çoktur.

Amerikalılar piyango bileti olmayanlara âdeta hayretle bakarlar.

Nevyorka gittiğim gün bana sordular:

— Piyango bileti aldınız mı?

— Yoo...

— Nasıl olur? İnsan bir tek zengin olmak ümidini de ele geçirmezse nasıl yaşar...

Dünyanın hemen hemen her memleketinde ecnebî piyango biletlerinin içeriye girmesi memnu olduğu halde Amerikada böyle bir yasak yoktur.

Amerikanın kendi piyangoları yetiştirmiş gibi hariçten bir çok ecnebî piyango biletleri getiriyorlar. Bizim Türk Tayyare piyngosu da Amerikaya gider.

En ziyade piyango meraklısı olan memleketlerden biri de Mısırdır. İskenderiye rıhtımına çıkar çıkmaz çocuklar:

— Piyango... Piyango!.. diye etrafımızı sardılar. Sonra öğrendik ki meğer Mısırdaki her dört günde bir yeni bir piyngonun biletleri çıkıyor.

Hattâ Mısır hükûmeti halka geçmiş piyango biletleri satılmasını diye bazı tedbirler almış. Piyango biletlerinin üzerlerine büyük rakamlarla tarih yazılıyor.

İstatistiklere göre Amerikadan, Mısırdan sonra en ziyade piyango meraklısı olan yer Meksika ve Kübadır.

Meksikada da hemen her hafta yeni bir piyango çıkar. Türkiyede pi-

yangonun ne zaman nasıl başladığına dair piyango direktörlüğü tarafından küçük bir tedkik yapılmıştır. Bizde ilk piyango «Rumeli şimendiferleri tahvilâtı» piyngosudur.

Bundan sonra «Şüheda ve Malûhîni askerîye» piyngosu tertib edilmiştir.

Bundan sonra İzmir Sanayi mektebi piyngosu, muhacirlerin iskânı için tertib edilen Ziraat bankası piyngosu gelmektedir.

Bizde ilk defa büyük bir ikramiye kazanan büyük talihli «Tahsin efendi» isminde biridir. Bu zat ilk defa piyngodan külliyyetli bir para almıştır. Tahsin (efendi) piyango ka-

zanmadan evvel son derece eliaçık bir adam olduğu halde büyük ikramiye alınca eli sıkı bir insan olmuştur.

Piyango kazandığından on beş gün sonra evine hırsız girmiştir. Fakat Tahsin efendinin bütün parası bankada olduğu için hırsız bir şey çalamamıştır.

Piyango tarihi ile bizde ilk defa meşgul olan zat üstad Ahmed Rasimdir. Ahmed Rasim ilk yazılarını yazarken piyango hakkında uzun bir tedkik yaparak neşretmiştir.

Eski bir eserinde Ahmed Rasim piyngonun nasıl başladığını şöyle anlatıyor:

Piyango çok eski zamandanberi insanlar arasında mevcuddu. İbrâniler ve eski Mısırlılar piyango oynarlardı. Fakat Romalılar bu hususta pek ileri gitmişlerdir. Romada «Sirk» oyunları biter bitmez halka dört köşe bir takım kâğıtlar dağıtılırdı. Bu kâğıtlarda bir takım rakamlar vardı. Bu rakamlara göre halk hediye kazanırdı.

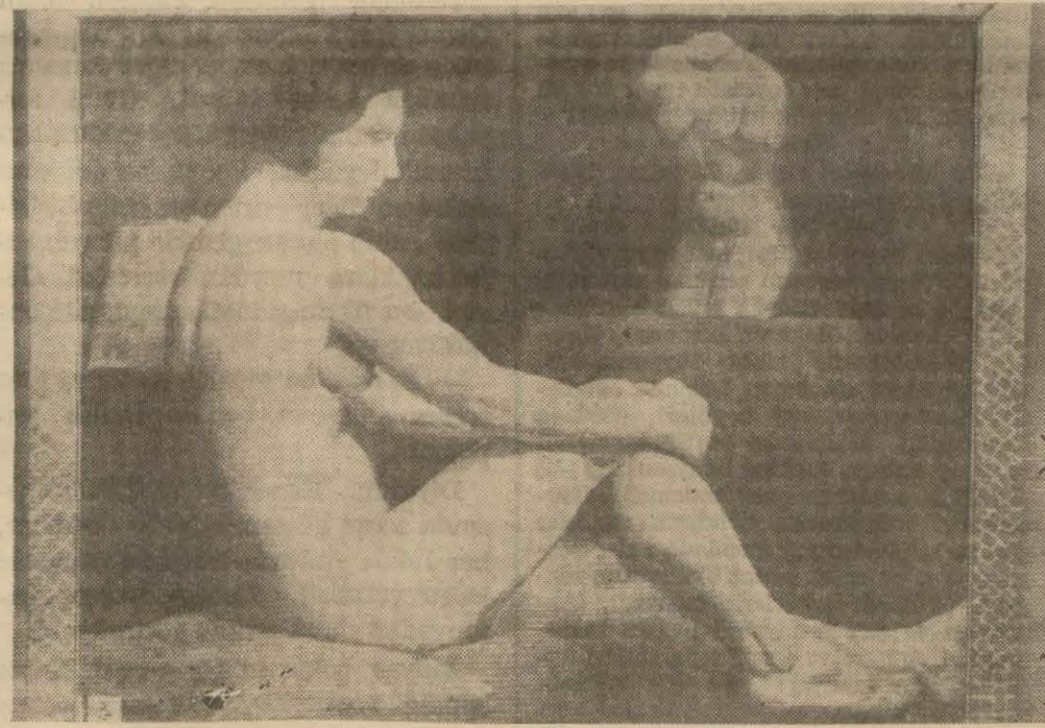
Bundan sonra yeryüzünde uzun müddet piyango oynanmamıştır.

On beşinci asırda piyango «Blânk» ve «bianço carto» ismile tekrar meydana çıktı.

Lisanımızdaki piyango kelimesi, «blanco carto» yani «Beyaz kâğıd» kelimesinden muharref olsa gerektir. Piyango İtalyanlardan Fransızlara 1533 milâdî senesinde geçmiştir.

Fransada ilk defa «Jan Loran» adında bir adama piyango tertibi imtiyazı verilmiştir. H. F.

Zonguldakta resim sergisi

Ressam Âli Karsanın bir tablosu

Zonguldak (Akşam) — Zonguldak Halkevinin ikinci büyük resim sergisi, 28 ilkteşrin cuma günü törenle açılmıştır. Hükûmet ve memleket ileri gelenleri, öğretmenler, mühendisler, resmî ve hususî müesseseler mensupları ile büyük bir münevver kitle, açım töreninde hazır bulunmuştur.

Bando tarafından çalınan istiklâl marşıyla törene başlanmıştır. Halkevi başkanı Akın Karaoguz, sergiye iştirak eden sanatkarlarımızın Halkevi ülküsüne yüksek hizmetlerini şükranla andıktan sonra, vali ve parti başkanı Halid Aksoy'dan uğurlu eliyle sergiyi açmalarını rica etmiştir. Aksoy, kurdelayı kesmiş ve Halkevinin bu yeni başarısını ve sergiyi düzenleyen ressam Âli Karsan ve ressam Yakub Peçeneği takdir ve tebrik etmiştir.

Sergide «Güzel Sanatlar Birliği resim şubesi» ve «Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği» sanatkarlarıyla akademi profesörlerinden (108) parça eseri toplanmıştır.

Sergi, büyük bir ragbet ve alâka

ile karşılanmıştır. Her gün salonu dolduran halk, gençlik grupları ve okullular gelip Türk sanat eserlerini zevkle seyretmektedirler.

Sergide, yüksek sanatkarlarımızdan «Âli Karsan, Ayetullah Sumer, Fahri Çizel, Feyhaman Duran, Güzin F. Duran, H. Vecih Bereketoğlu, Hikmet Onat, Hulûsi Mercan, M. Ali Eruz, Sami Yetik, Şeref Akdik, Şevket Dağ, Yakub Peçenek, Yvon Karsan, Ali Avni Çelebi, Ercümen Kalk, Fahri Arkunlar, İlhami Demirci, Mahmud Cüda, Muhtar Aykın, Sırrı Özbay, Talât Emin, Zeki Kocamemi ve Ziya Keseroğlu» nun eserleri vardır.

Geçen yıl yapılan birinci resim sergisinde, eserlerden büyük bir kısmı sanat sever şahıs ve müesseseler tarafından satın alınmak suretiyle ressamlarımızın sanat emekleri yüksek bir maddî takdir tutarıyla karşılanmış olduğu gibi bu yıl da. değer tanır halk ve yüksek müesseselerimizin daha üstün maddî alâkalarını ve teşviklerini esirgemeyeceklerine güvenilmektedir.

Kıyamet ne zaman kopacak

Brahma rahiplerini uğraştıran muamma

Brahmanlar, binlerce seneden beri altın küçük bir ehram yapmağa uğraşıyorlar

Brehmenliğin en mukaddes mabedi olan Pasupati manastırı

Brahma Hinduların bir ilâhıdır. Bu ilâha yüz milyon insan iman ve itikad etmektedir. Brahmaya dünyanın sonu ne zaman geleceğini, yani kıyametin ne zaman kopacağını sormuşlar.

Cevap olarak kendi elile Ganj nehri sahilinde Benares şehrindeki maruf Hindu mabedine koymuş olduğu 60 varaka altından müteşekkil ehramın tayin ettiği usul ve şerait dahilinde yeniden kurulduğu zaman kıyametin kopacağını söylemiştir.

Dünyanın son hangi zamana tesadüf edeceğini öğrenmek için Brahma mezhebi papasları bir kaç bin senedenberi ehramı kurmağa çalışıyorlar. Fakat henüz muvaffak olamamışlardır. Ne zaman muvaffak olacakları da belli değildir.

Bu ehram başparmağın bir parçası, yani takriben bir buçuk santim boyunda bir şeydir. Küçüğü büyüğü üzerine gelmek üzere üstüste dizilmiş yuvarlak 64 altın safhadan müteşekkildir.

Brahma bunun yerine yenisinin yapılması için şu usul ve şeraiti tayin etmiştir:

Eski ehram yanyana konulmuş iki iğne üzerine sıralanacaktır. Şöyle ki: Eski ehramdaki altın varakalar birer birer alınarak her varaka ya daha büyüğü üzerine yahut serbes ikinci iğne üzerine konulacaktır. Ancak şu şerait içinde yeni ehram kurulacaktır. Buna muvaffakiyet hasıl olduğu günde de kıyamet kopacaktır. Fakat bidayette çok basit görünen bu iş hem uzun, hem de çok karışıktır. Logaritma ile hesap edilecek olsa melesenin halli sureti kolaydır.

20,293,775,907,454,375 defa, yani yirmi katırlıyon, 293 trilyon, 775 milyar, 907 milyon, 454 bin, 370 defa varaka bir iğneden öteki iğnelere nakledilmek suretile yeni ehram kurulur.

Halbuki bir adam bir varakayı bir iğneden ötekine günde 17,280 defa ve senede 6,307,200 defa koyabilir demektir.

Bu hesaba göre yeni ehram 3 milyar, 217 milyon, 285 bin 650 senede kurulacaktır.

Bu iş ise dünyanın en uzun ve yorucu bir meselesi demektir. Bu kadar seneye kadar dünyanın yaşaması ve daha evvel kıyamet kopup kürremizin bir saman pulu eczası gibi dağılıp gitmesi ihtimali vardır.

Brahmanın yaptığı hesap ve koyduğu meseleye göre dünyanın sonu kolay kolay gelmeyecektir. Bu hesaba göre herkes âtiden emin olabilir.

Fakat Brahmanın hesabı doğru çıkmazsa ne olacak. Yüz milyona yakın insan buna tamamilen inanmakta ve Brahma'yı şaşmaz hikmet ve akıl sahibi saymaktadır. İtikad ve iman dağları yerinden oynatır.

Bu kadar insanın itikadı ihtimal bir gün bir parmak boyu yeni altın ehramcığı kuracaktır.

Logaritma riyaziyatını mühim bir esasdır. Bir insan zaid ile nakıs arasında gayri mahdud sayı düşünerek logaritma ile istediği kadar hesab yürütebilir. Bu riyazî işin din ve mezheb ile alâkası yoktur.

Lâkin hekim olan Brahma din namına logaritma ile sıkı alâkadar öyle bir dinî mesele koymuştur ki halli için dünya akıllarının bir araya gelmesi lâzımgelir.

Benares mabedindeki Brahma mezhebi papaslarının binlerce senedenberi halline uğraştıkları mudil mesele şimdi bütün Avrupa riyaziyat âlimlerinin de alâkasını ve dikkatini celbetmiştir.

Fakat bunun çabuk halledilmesini Brahma mezhebinde olanlar hiç te arzu etmiyorlar. Yarın kıyametin kopmasını ve dünyanın tuzbuz olmasını kim ister?

Şark âleminin yeni yeni meydana çıkan sır ve hikmetlerinden Avrupa'yı hayrette bırakan biri de* bir parmak boyundaki altın ehramcıktır. F.

Edirne belediye meclisi

Edirne (Akşam) — Belediye meclisi teşrinisani devresi içtimalarına geçen cumartesi günü başlamıştır. İlk toplantıda riyaset divanı seçimi yapılarak birinci reisliğe eczacı B. Ferid Çardaklı, ikinci reisliğe Avukat B. Fevzi, kâtipliklere de B. Hilmi Atakan ile B. Kemal Dönertaş ekseriyetle ayrılmışlardır. Encümen intihabı yapıldıktan sonra celseye nihayet verilmiştir.

Babaeski belediye reisliği

Babaeski (Akşam) — Yeni seçilen kasaba belediye heyeti ilk toplantısında belediye başkanlığına tüccardan bay Saimi, ekseriyetle seçmiştir.

Kozan belediye reisliği

Kozan (Akşam) — Bugün saat 9,30 da toplanan yeni belediye üyeleri mütefakan azadan bay Şerif Akgünü başkanlığa seçmişlerdir. Yeni belediye reisimizi tebrik ile başarılar dileriz.

Sinopta yüzlerce yolcu vapur bekliyor

Sinop (Akşam) — Son haftalar, Trabzon'dan gelen Denizyolları vapurları buradan bir tek yolcu almıyorlar. İki haftadır han, kahve köşelerinde yüz kadar aile İstanbul'a gitmek için vesait bekliyor. Denizyolları fazladan bir posta çıkarırsa bu vaziyetin önüne geçebilir. Ve yahud hergün vesaiti olan Samsundan yolcu almazsa bu iş gene hallolur. Denizbankın bilhassa nazarı dikkatini celbederim.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Beheri	Tutarı	% 7,5 teminatı	Eksiltme
		Li. Kr.	Li. Kr.	Li. Kr.	Saati
Yassı ve yuvarlak kayış	1575 metre	896.—	(sif) 67.20	14	
37X68 sarı tırtıklı alüminyum kâğıt.	200 kilo	2. 24	448.—	(sif) 3.36	14,30

I — Şartnamelerine ekli listede ebat ve miktarı yazılı 1575 metre yassı ve yuvarlak kayış ile 37X68 sarı tırtıklı alüminyum kâğıdı şartname ve nümuneleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 30/XI/938 tarihine rastlayan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler ve parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8282)

İdaremizin Paşabahçe fabrikasında yaptırılacağı ve 21/XI/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen (15202,40) lira keşif bedelli betonarme döşemeler ile sair müteferrik işlerin proje ve keşiflerinde bazı tadilat yapılacağından eksiltmeden kaldırıldığı ilân olunur. (8272)

I — Şartname ve projesi mucibince Karsta yaptırılacak idare binası inşaatı 31/X/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulüne eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli (40.237) lira (20) kuruş ve muvakkat teminatı (3017) lira (79) kuruştur.

III — Eksiltme 15/XI/938 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kars müstakil müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler (201) kuruş bedel mukabilinde İstanbulda İnhisarlar inşaat şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden ve Kars müstakil müdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin Nafia Vekâletinin 12/VIII/938 gün ve 67 sayılı tamimi mucibince ehliyet vesikasını haiz bulunmaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile Nafia Vekâletinden alınacak ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 13 'e kadar Kars müstakil müdürlüğünde müteşekkil komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi ve posta ile gönderilecek mektupların da bu saate kadar komisyonda bulundurulması lazımdır. (8052)

Cinsi	Eb'adı	Mikdarı	Muhamen B. % 7,5 teminatı
			Beheri Tutarı
			Li. Kr. Li. Kr. Lira Kuruş
Çıralı kereste	400X28X8	18.099 M3	43.— 778.25 58 37
» »	300—400X25—35X3	22.500.M3	41.— 922.50 69.19

I — Cibali Bakımevi için yapılacak plâftormlara lüzumu olan yukarıda ebat ve miktarı yazılı çıralı kereste pazarlık usulüne satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 11/XI/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (8086)

İşin nevi	Mikdarı	beheri	tutarı	% 7,5 teminatı	Eksiltme
		L. K. S.	Li. Kr.	Lira Kırş.	saati
Babaeski barut deposu			3142.27		
ve bekçi evi inşaatı			2162.08		
			5304.35	397 . 83	14
Mühür kurşunu	1500 kilo	—27.50	412.50	30 . 94	14,30

1 — İdaremizin Edirne başmüdürlüğüne bağlı Babaeskide yaptırılacak Barut deposu ve bekçi evi inşaatı 24/X/938 tarihinde ve satın alınacak 1500 kilo mühür kurşunu 22/X/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ayrı pazarlık usulü ile eksiltmeye konmuştur.

2 — Keşif ve muhammen bedelleriyle muvakkat teminatı hizalarında gösterilmiştir.

3 — Eksiltme 14/XI/938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — İnşaatı ait şartname ve projeler 27 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar umum müdürlüğü Levazım ve mübayaat şubesiyle Edirne başmüdürlüğünden ve mahalli inhisar idaresinden alınabileceği gibi mühür kurşunu nümuneleri de yukarıda adı geçen şubede görülebilir.

5 — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7964)

I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak 26 1/2 m/m lik yüksek ney'li 15000 bobin sigara kâğıdı kapalı zarf usulüne eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher milimi sif 2.10 kuruş hesabına 8347.50 lira ve muvakkat teminatı 626.07 liradır.

III — Eksiltme 28/XI/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

VI — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14,30 a kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lazımdır. (7480)

I — İdaremizin Karaağaç barut deposu tapa, sacma ve fişek ambarlarında şartname ve projesi mucibince yaptırılacağı ve 18/X/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen kelevet inşaatı pencere tecdit ve tadili ve tamir işlerinin teslim müddeti ve bedelin tediyeye şeraiti değiştirildiğinden heyeti umumiyesi birden yeniden açık eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli (2941.30) lira ve muvakkat teminatı (220.60) liradır.

III — Eksiltme 18/XI/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler (15) kuruş bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8085)

Hububat unları

Pirinç, Mercimek, Bezelya, Yulaf, Arpa, Nohut Patates, Fasulye, Çavdar, vesair Hububat unlarıyla Pirinç Nişastası, Buğday Nişastası, Korun Flor.

Baharatlar

Tarçın, Karabiber, Beyaz Biber, Kırmızı Biber, Kimyon, Yenibahar, Karanfil, Zencefil, Sahlep ve Sofra Tuzları.

1915 denberi tevakkufsuz mesaisi neticesi beynelmilel sergilerde kazandı

HOR KONKUR

ile müstahzaratının mükemmeliyet ve nefasetinde irişilmez bir kuvvet olduğunu isbat etmiştir.

Adres: Beşiktaş, Kılcalı, Telefon: 40337, İstanbul Nuri Çapa

Trabzon vilâyetinden

Kapalı zarf usulu ile eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan İş Gürcübulakta yapılacak gümrük binası inşaatıdır. Bu işin muhammen keşif bedeli 200684.47 liradır.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Mukavele projesi.

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D — Yapı işleri umumî fennî şartname

E — Vahidi fiat listesi ve hususi şartnamesi keşif hülâsa cetveli ve mahal listesi.

F — Projeler.

İstiyenler bu şartname ve evrakı 1003 kuruş bedel mukabilinde Trabzon defterdarlığından ve Nafia Vekâleti yapı işleri umum müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 30/11/938 tarihinde çarşamba günü saat 15 de Trabzon defterdarlığına müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 11284,27 lira muvakkat teminat mektup veya makbuzu ve bundan başka aşağıdaki vesikaların kapalı zarflarına usulü ve hile koyması lazımdır.

A — 30/11/938 tarihinden en az sekiz gün evvel Trabzon vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmek için ehliyet vesikası alması.

B — 1938 mali senesine ait ticaret odası vesikası.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 ncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Trabzon defterdarlığına getirerek eksiltme komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olmaları ve dış zarfların mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (8225)

Kültür Bakanlığından:

1938-1939 ders yılı lise fen ve edebiyat kolları yazılı ve sözlü olgunluk sınavları Haziran ve Eylül devrelerinde girecek olanlara muhtelif ders gruplarının aşağıda yazılı kısımlarından sorular sorulacaktır.

1 — Lise fen kolundan olgunluğa girecekler,

1 — Fizik - Kimya grubu:

A — Fizikten: Lise sınıflarında eski programlara göre okutulan bütün elektrik bahisleri ve bu bahisleri ait deney ve problemler,

B — Kimyadan: Lise ikinci sınıfta okutulan mağdenler ve teorik bahisler, Lise fen kolunda okutulan organik kimya ve bu bahislerle ilgili problemler.

L — Matematik grubu:

Lise sınıflarında eski programlara göre okutulan bütün cebir bahisleri; Fen kolunda eski programlara göre okutulan üçgenölçey bahisleri; Tasarı ve Koteğ Geometri bahisleri ve problemler.

II — Lise edebiyat kolundan olgunluğa girecekler:

3 — Tabii ilimler grubu:

Eski programa göre insan, anatomi ve fiziolojisine giren bütün bahisler.

1 — Tarih - Coğrafya grubu:

A — Tarihten: Liselerde okunan tarihin üçüncü ve dördüncü ciltlerindeki bahisler.

B — Coğrafyadan: Türkiye, İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, İsviçre coğrafyası.

2 — Edebiyat tarihi: Tanzimat ve ondan sonraki devirler, Türk edebiyatı tarihi.

3 — Filozofi ve Sosyoloji grubu:

Lise ikinci sınıfı ile üçüncü sınıf edebiyat kolunda gösterilen bütün bahisler.

Geçen olgunluk sınavlarında bir veya daha ziyade gruptan muvaffak olmayanların 1938-1939 ders yılı Haziran ve Eylül devrelerindeki olgunluk sınavları yukarıda işaret edilen bahislerden yapılacaktır. (4725) (8285)

Doyçe Oryentbank

Dresdner Bank Şubesi

1911 senesi % 3 faizli Mısır Kredi Fonsiye tahvillerini, 1. İlk kânun 1938 tarihli Amortisman keşidesinde başabaş tediyeye edilmek tehlikesine karşı ehven, fiatla sigorta etmektedir.

Baker mağazalarında

Erkek ve kız çocuklarına mahsus elbise daireleri tevsi edilmiştir. Her yerden müsaid şerait ve iyi fiatlarla emsalsiz ve zengin çeşidler bulacaksınız.

Doktor

KEMAL NURİ İMRE

Cild ve Zührevî hastalıklar Müttehassısı
Rumeli hanındaki muayenehanesini Beyoğlunda Rus sefarethanesi karşısında Suriye pasajında No. 8 e nakletmiştir. Telefon: 40153.

Zayı — Seyrüseferden aldığım sandalcılık ehliyetimi ve 4057 numaralı plâkama, kazanç karnemi kaybettim, yenilerini alacağımдан hükmü yoktur.

Sandalcı Mehmed oğlu Aziz

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy
ŞİFA YURDU

İstanbul en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususî fiatlar. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Nacl cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Bulana mükâfat

2 Son Teşrin Çarşamba Akşamı saat 8 raddelerinde Ayaspaşada Dilâram apartmanı önünde

veya içinde Siyah Deriden ve derununda hususî vesaik ve evrakı bulunan bir cüzdan gâip olmuştur. Bulan zatın içindeki parayı mükâfat gibi alıyarak cüzdanı İstanbul Klübüne göndermesi rica olunur.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

YAZIHANE İŞLERİNE — Vukufu olan ve İngilizce, Fransızca lisanlarla bu iki lisan da daktilografi, stenografi ve aynı zamanda da orta derecede Almanca ve Türkçe bilen bir bayan münasib bir ücretle iş aramaktadır. Akşamda C K rümuzuna müracaat.

YAZICI — Türkçe, Almanca, Fransızca yazı ve hesap bilen bir genç iş arıyor. V. K. Gazeteye müracaat. ★ — 1

FRANSIZCA TERCÜMEYE VAKİF — Eski harfleri bilir, muhasip öğleden sonra çalışır, ehven şeraitle iş arar. Akşamda (Şinasi) rümuzuna mektupla mü. ★ — 1

MUHASİP — Yabancı lisanlarına vakif çok tecrübeli bir muhasip, günde 1-2 saat da defterlerinizi cari kanunlara uygun ve ehven ücretle tutar. Akşamda Kâtip rumuzuna müracaat. ★ — 8

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

TECRÜBELİ MUHASİP MAVİNİ ARANIYOR — (Bu vazifeye hiç çalışmamış kimselerin beyhude yere müracaat etmemeleri mercurdur.) Taliplerin İstanbul P. K. 314 e müracaatları. ★

MUHASEBECİ ARANIYOR — Bir inşaat müessesesinin muhasebe işleri için bir muhasebeci araniyor. Kısa tercümehal ile istedikleri ücret miktarını yazı ile Galata Altıncı Vakıf han No. 8 adresine bildirmeleri. — 2

BİR BAYAN ARANIYOR — Orta mekteb tahsil olan ve daktilo bilen 15 - 20 yaş arasında araniyor. Alman Kütüphanesi İzzet Karon'a müracaat. ★ — 2

RAKİPSİZ İŞ İÇİN HER YERDE PLÂS-YE ARANIYOR — Komisyonla çalışacak faal müteşebbis zevata bol kâr. Galata - Bankalar, Şehsüvar cad. 47 No. 1. Saat 18 - 19 mü. ★ — 1

BAYAN SEKRETER ARANIYOR — Öğrenmeğe istidatlı, hesabı, yazısı iyi olmalı; Fransızca bilmelidir. Galata - Bankalar, Şehsüvar cad. 47 No. 1 Saat 10 - 11 mü. ★ — 1

DİPLOMALI BİR HEMŞİRE VE BİR HASTABAKICI KADIN ARANIYOR — Her gün öğleden sonra: Şişli Cerrahlı Kliniği Dr. operatör Cafer Tayyar'a müracaat. ★

MEKTEBE GİDEN — On yaşında bir erkek çocuğa haftada üç gün refakat edecek Fransız veya İsviçreli mürebbiye araniyor. Konuşmak üzere (3) den sonra Çağaloğlu Orhan Bey ap. No. 6 ya mü.

EBE ARANIYOR — Taliblerin terümel hal, mektub, fotoğraflarla Gaziantep Dr. Saib Özer Doğum Evine müracaatları. ★ — 4

3 — SATILIK EŞYA

350 LİRAYA ACELE SATILIK OTOMOBİL — Senelik fennî muayenesi yapılmış çok idareli marş otomatik bütün aksam ve lastikleri iyidir. Telefon 40230. ★ — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

HEM EVİM, İRADİM OLSUN DİYENLERE — (1500) liraya satılık Anadoluhisari iskele üstü (2) taraflı nezaret iyi. Büyük bahçe yerli su elektrik (4) kurna (3) köyün bir hamamı. Berber Servete mü. ★

KÂĞİR ÜÇ ODALI VE BAHCALI EV — Fatih İskenderpaşa mahallesinde Deynekçi sok. 7 No. kuyulu ve tulumalı ev acele satılık. Talipier Fatih postahane sırasında kahveci bay Akif'e mü. ★ — 2

BEYAZIDDA DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKANI — Caddede işlek bir yerde tütün, mükirat, su, gazete, kirtasiye satan ve üzerinde odası olan ufak ve güzel bir dükkan sahibinin malîyeli dolayısıyla ehven şeraitle devren satılıktır. İstiyenler Galatada Mumhane caddesinde 12 numaralı dükkanında fotoğrafçı Faik Hincana müracaat.

BEBEKTE — Millet Bahçe karşısı ve tramvay durağı perükâr dükkanı üstünde iki ev. Bahçe tatlı su kuyusu elektrik (5) er odalı satılık. İçindekilere müracaat. ★ — 3

SATILIK — Galatada Mumhane caddesinde (125) numara ile mürakkam işlerinde müteferrik daireleri ve altında depo ve mağazaları bulunan vasatî bospa ayda (300) lira getirir ve her şey elverişli fevkalade nezaretili gayet metin (46) odalı bir bap han acele satılıktır. Görmek isteyenlerin her gün mezkûr han odabasısına müracaatları. — 3

ÇOK GÜZEL EŞYALI KİRALIK APARTİMAN — Altı oda, kalorifer, sıcak su, Taksimde Talimhanede Şehit Muhtar caddesinde Kader apartmanı kapıcısına müracaat. ★ — 2

KİRALIK — Beyoğlunda İstiklal caddesine yakın Kumbaracı yokuşunda kaloriferli dört odalık güzel bir apartman kiralıktır. Flat uygun. Tel: 43358 N. suna. ★ — 2

MOBİLYALI ODA ARANIYOR — Beyoğlu tarafında pansiyon arıyorum. Akşamda...

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da Vatan eczanesi sahibinin hastalığı dolayısıyla satılıktır. Müracaat: Ceyhan Vatan eczanesi Ali Rıza. ★ — 17

GALATA İŞ YERİNDE — Acele bir bütün ve pulcu dükkanı devren satılık. Berber Yanko Galata eski Şarap iskelesi 6 c. Vakıf han 24 No. ★

KELEPİR MAL — İzmirde Birinci Kordonda şerefli bir mahalde SAKARYA SİNEMASI ve 2 c. Kordondaki evi ehven flatle satılık. Müracaat: Beyoğlu posta kutusu 2088. ★

FRANSIZCA KONUŞAN — Bir alle nezdinde mobilyeli bir oda ehven flatle kiralıktır. E. M. rümuzuna mektupla müracaat. ★ — 1

KİRALIK DAİRE — Suadiyede plâj karşısındaki köşkün birinci katı 4 oda, mutfak, salon, banyo, iki balkon ve bahçeyi havi daire senelik kiralıktır. Müracaat: Telefon: 23215. ★ — 1

SATILIK AP. — (10)oda (4) daire terkos havagazi elektrik manzara fevkalade (3) senelik vergi yok. Mercan İsmetiye cad. 27 N. Karşısında kahveci İbrahimden sorulması. ★ — 6

DEVREN KİRALIK PERÜKÂR DÜKKANI — Mobilyesi ve bütün takımları vardır. Asmaaltında 63 numaraya müracaat. ★ — 1

UCUZ SATILIK EV — Fenerde iskele, mekteplere yakın, çarşıda Kireçhane sokagında 3 No. kâğır hanenin nısıf hissesi ucuz satılık. Mür. Beyoğlu: posta kutusu 2088. ★

KİRALIK AP. — Ortaköyde, vapur iskelesinde, Salhane sok. No. 12. Galatasaray, Kabataş lisesine yakın. 4 oda, hol, terkos, elektrik, havagazi, banyo. Mü: Yerrinde. ★ — 2

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

Kuvvet şurubu

VİTALİN

Her annenin bilmesi icap eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Orman Umum Müdürlüğünden:

Umum müdürlüğe bağlı Devlet orman işletmeleri revirlerinde istihdam edilmek üzere 150 lira ücretli 2 muhasip alınacaktır. Şartlar şunlardır:

- 1 — Memurun kanunun dördüncü maddesi şartlarını haiz olmak.
- 2 — Yüksek ticaret mektebinden mezun bulunmak.
- 3 — Umumi muhasebeye ve sanayi muhasebesine devlet muhasebesine vakıf bulunmak.

A — Bu muhasipler için 21 ikinciteşrin 938 pazartesi günü saat iki buçukta Ankara ve İstanbulda talipler arasında müsabaka imtihanı açılacaktır.

B — Yukardaki şartları haiz olup da imtihanı müsbet not kazananlardan müesseselerde çalışmış ve tecrübe görmüş bulunanlar tercih edilecektir.

C — Müsabaka sonunda vazifeye alınacak muhasibe aylığından başka ayrıca ayda 15 lira mesken kira bedeli verilecektir. Şu kadar ki kendine umum müdürlüğe mahallerinde ikametgâh gösterildiği zaman bu bedel verilmiyecektir.

D — Muhasipler kıdem kazandıkça çalışma vaziyetleri ve kabiliyetleri de nazari dikkate alınarak devlet memurları hakkındaki mevzuatın tesbit ettiği müddetlere kıyasen terfi ettirilecek ve umum müdürlükçe tayin ve Ziraat Vekâletince tasdik olunacak miktar üzerinden maaşları arttırılacaktır.

E — Talip olanların aşağıdaki fıkrada yazılı evrak ile 18 ikinciteşrin 938 cuma günü akşam saat 17'ye kadar Ankara'da umum müdürlüğe ve İstanbulda vilâyet binası içinde İstanbul orman işleri çevirge müdürlüğüne müracaatları lâzımdır.

F — Müracaat edenlerin ibraz edecekleri vesail şunlardır:

- 1 — Hüviyet cüzdanı.
- 2 — Orta ve yüksek tahsil diplomaları.
- 3 — En son ikamet ettiği yerde mahalli zabıtasından alacağı iyi hal ve tezkîye varakası.
- 4 — Tam teşekküllü resmi bir hastaneden alacağı umumî sıhhat raporu.
- 5 — Halen çalıştığı ve evvelce çalışmış bulunduğu müessese veya resmi bir daire varsa buralardan alacağı durum vesikası ve bonservis.
- 6 — Kendilerini tezkîye edebilecek tanınmış zatların sarîh adreslerini gösterir muhtıra.
- 7 — Gelirlerini ve en son kazanç miktarını «irat veya maaş olarak» gösterir bir not vesikası. (8199)

Gümrük ve İhharlar Vekâletinden:

Vekâlete alıncak müfettiş muavinlerine ait müsabaka imtihanı hakkında 25 Birinciteşrin ve 4 İkinciteşrin 938 tarihlerinde neşredilen ilânın görülen lüzum üzerine birinci maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

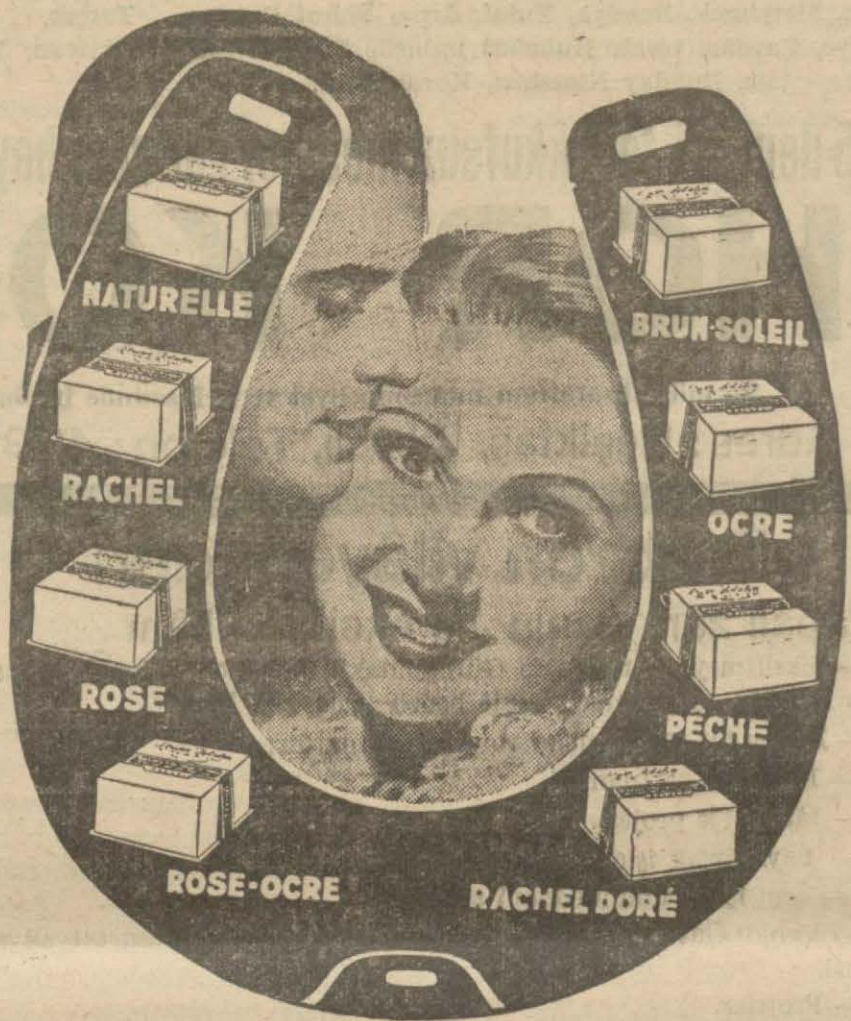
Diğerlerini gölgede bırakan yeni bir yıldız

ELEKTRIT
Anrupa radyolarının en iyisidir

TÜRKİYE UMUM MÜHÜRÜ **HELİOS MÜESSESATI** İSTANBUL-GALATA

Hangi Renk Sizi Mesud Eder?

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihap etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size, parasız olarak verilecek yeni ve cazip renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihramız bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihap eder. Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmiyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul daire-sinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın

PARASIZ

Bu sihrâmiz yeni «Pudra renkleri» tecrübe edilebilir.

saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğüle karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazip tekemmülü görünüz, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüt ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 6) rumuzile vâki olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra gönderceğiz.

Meraklandınız mı ? Hiddetlendiniz mi ? Korktunuz mu ? 20 Damla NEVROL CEMAL

almız. Bütün sinir buhranlarınızı yatıştırır. Baygınlığınız, çarpıntınız, teessürünüz geçer, derhal ferahlarsınız. Yirmi senedir Nevrol Cemal'i kullanmayan, sevmiyen yoktur. Evlerinizde mutlaka bulundurunuz. Yalnız ismine benziyenler vardır. (Nevrol) kelimesine ve (Cemal) ismine dikkat ediniz.

MÜJDE: YURT GİŞESİ

Yurt Gişesinden bir bilet alana Bir Paket TIRYAKI SİGARASI verilir.

Taşra siparişleri kabul olunur.

Adres:

İstanbul İş Bankası Karşısında No. 17
Mehmed Kıvanc

Kabızlık

On binlerce
kişi memnu-
niyetle

MAZON
Meyva TUZU

kullanıyor ve tavsiye ediyor. KABIZLIĞI defeder, HAZMI düzeltir. MİDE ve BARSAKLARI boşaltır. Vücutte ferahlık verir. HAZIMSIZLIK ve EKŞİLİĞİ giderir. Alınması gayet lâtiftir. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

DABKOVIĆ ve Şki.

Vapur acentalığı

Gdynia AMERICA SHIPPING
LINES «PALESTINE LINE»
15.000 tonluk lüks

POLONIA

Transatlantik vapuru ile 15 günde
bir muntazam postalar:

İSTANBUL - KÖSTENCE (pazar)
İSTANBUL - FİLİSTİN (perşembe)
Avdet (Pire) tariklidir.

Yolcu ve eşyayı ticariye alır. Vapur
9 Teşrinisani 12 K. evvele kadar
havuza gireceğinden muntazam sefer-
lerine ancak 19 K. evvelden itibaren
başlayacaktır.

«SCHULDT - ORIENT - LINE»
Eşyayı ticariye nakli için seri posta:
ŞARK - GARP HATTI (Hamburg,
Beremen, Anvers, Yunanistan, Türki-
ye Bulgaristan Romanya ve avdet
Eşya tahliyesi için beklenen vapurlar

Maritza vapuru 12 T. Saniye doğru.
Glücksburg vapuru teşrinisani'nin
sonuna doğru.

Eşya tahmini için beklenen vapurlar:
Duburg vapuru 17 T. Saniye doğru.
Maritza vapuru 25 T. saniye doğru.

H. PAJKURİC

Vapur acentası

«ZETSKA PLOVIDBA A. D.» de Kotor
Balkan antantının ekonomik konfe-
ransında tesis edilen enterbalkanik
hat. Büyük lüks modern

«LOVCEN»

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire,
Korfo, Arnavutluk, Dalmasya sahili,
Triyeste, Venedik ve Susak arasında
muntazam posta.

Yolcu ve eşyayı ticariye alır.
Tenezüz ve zevk seyahatı için
Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

İlk posta 6 K. Evvel saat 14 de
PIRE, KORFU, Arnavutluk Dal-
masya sahilleri, Venedik ve Triyeste
te ilk posta 12 T. sani saat 13 te.

Her nevi tefsilat için Galatada
(Yolcu salonu karşısında) umumî
acenteliğe: Telefon: 44708 ve bütün
seyahat idarehanelerine müracaat.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltik limanları şark ve Karadeniz bağı-
ca limanları arasında 15 günde bir avdet
ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

Gunborg vapuru 10 T. saniye doğru.
Bardaland vapuru 12 T. saniye doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

Boreland vapuru 7 T. saniye doğru.
Gunborg vapuru 10 T. saniye doğru.
Fazla tefsilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ

Hareket edecek vapurlar:

Basarabia vapuru 11 T. Sani Cuma saat
15 de (Pire, İskenderiye, Telâviv, Hayfa ve
Beyrut) a.

Transilvania vapuru 13 T. Sani Pazar
saat 16 da (Köstence) ye.

Romanya Seyri Sefain idaresi; 18 T. sa-
niden itibaren İstanbuldan Cuma sabahı
saat 9 da hareket etmek üzere (Köstence -
İstanbul - Selânik - Telâviv - Hayfa -
Beyrut - Larnaka ve Kıbrıs) arasında ye-
ni bir posta işletecek ve bu postalara
Dacia ve Romanya posta vapurlarını tah-
sis edecektir.

Fazla tefsilat için Galata Yolcu Salonu
karşısında Tahirbey yanında İstanbul
umumî acentalığına müracaat. Telefon:
49449 - 49450.

Dr. FETHİ

LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi
bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı gal-
ta tahlilleri ve (İDRAR VASİTA-
SİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİN-
DE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik
sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Sonbaharın vücutlarda tevhit ettiği düşkünlüğe karşı

Fosfarsol

KAN, KUVVET, İŞTİHA ŞURUBU

En birinci devadır. Mevsim değişmesi vücutlarda bir düşkünlük husule getirir. Fazla veya az bir zafiyet hissede-
riz. Bazılarımızda iştah değişiklikleri görülür. Bu gibiler ancak zorla yemek yiyebilirler. Bazılarımızın ise sinirleri
bozulur çok hassas olurlar. Vücudu tamir eden uyku ise bu gibi hassas insanlardan uzaklaşır. Uyuyamazlar. Bu se-
bepten gevşeklik, yorgunluk, cesaretsizlik, faaliyetsizlik baş gösterir.

Bu hallere karşı derhal FOSFARSOL tedavisi yapmalıdır.
FOSFARSOL bütün dünya doktorlarının müttefikan kabul ve bin-
lerce vatandaşa itimadla tavsiye ettikleri en mükemmel kan, kuvvet,
ve iştihâ şurubudur.

FOSFARSOL'un diğer bütün kuvvet şurublarına tefevvuku doğ-
rudan doğruya kan, kuvvet ve iştah temin etmesi ve azamî 8 gün
içerisinde tesirini göstermesidir.

FOSFARSOL kanı tazeleyip çoğaltır. Derhal vücutte gençlik ve dinçlik verir. Hafızayı yükseltir. Adele ve sinirleri
kuvvetlendirir. Mide ve kalın barsağı tenbih ederek muannid inkıbazları geçirir.

FOSFARSOL Kullananların nezle, grip ve bunların neticesi olan zatürree ve emsali korkunç hastalıklardan ko-
rur.

Bel gevşekliği ve ademi iktidarda büyük rol oynayan FOSFARSOL güneş gibi girdiği yuvalara hastalık tenbellik
vermez. Çünkü daima azim, irade ve faaliyet yaratır. Her eczanede bulunur.

Emlâk ve Eytam bankasından

Esas No.	YERİ	No.	Nevi	Kıymeti	Depozito
		Eski	Yeni	T.L.	T.L.
104	Büyükkada Nizam Aşklar yolu 12140 M 2	69	Çamlık fundalık	1821.—	364.20
106	Büyükkada Nizam caddesi 1573.50 M 2	5	Bahçe	400.—	80.—
118	Büyükkada Tepeköy mahallesi eski Ebe yeni Öreke sokak 194 M 2	11	11 Bahçe	384.—	76.80
149	Kasımpaşa Eyyühüm Ahmet ef. mah. Cami sokak 37.50 M2	38	41		
		taj 41	Evin 3/4 his.	900.—	180.—
150	Kasımpaşa Eyyühüm Ahmet ef. mah. Cami sokak 42.75 M2	38 mü. 43	taj43	Evin 3/4 his.	700.—
		71/2	Denizden dolma	70.—	14.—
152	Büyükkada Ayanikola caddesi 70 M2		rihtim arsası		
153	Büyükkada Ayanikola caddesi 2605 M2	32 Mü. 26	Arsanın 760/480	500.—	100.—
			sehnî		
154	Büyükkada Ayanikola caddesi 1320 M2	32 Mü. 26	Arsa	300.—	60.—
185	Beylerbeyi Bostancı başı Abdullah ağa sokak	54	66	Kayıkhanı	337.—
215	Kandilli Mezarlık sokak (eski 50 dönüm 349 arşın)	26			67.40
	karşılığı 46150.50 M2		Tarla	1000.—	200.—
216	Kandilli Mezarlık sokak (eski 70 dönüm 806 arşın)	27			
	karşılığı 647.93.05 M2		Tarla	1400.—	280.—
294	Büyükkada Meşrutiyet mahallesi Zühre sokak 571 M2	7	7	Arsa	571.—
303	Heybeliada Turyolu 5398 M2	1,2,3	Tarla	1200.—	114.20
304	Heybeliada Turyolu 15905 M2	8	»	2000.—	240.—
305	Heybeliada Turyolu 3977 M2	6	»	800.—	400.—
306	Heybeliada Bayır sokak 182.50 M2	2	Arsa	182.—	160.—
310	Kocamustafapaşa Ramazan ef. ve Sazende sokak	2,36,7	»	153.—	36.40
321	Büyükkada Meşrutiyet Kevkep bey Çamlı bel sokak 128 M2	9	»	128.—	30.60
329	Büyükkada Yalı mahallesi Pervane sokak 34 M2	3	»	34.—	25.60
330	Büyükkada Yalı mahallesi Pervane sokak 67.50 M2	5,7	»	67.—	6.80
337	Büyükkada Yalı Küçük Karakol So. 10.50 M2	58	6	»	13.40
338	Kınalıada Yalı caddesi 4796 M2	57	»	40.—	8.—
339	Kınalıada İkiaga sokak Liman Çıkmazı 3524 M2	3	Çakıllı arsa	480.—	96.—
340	Kınalıada Liman Çıkmazı 1763 M2	1	Arsa	350.—	70.—
453	Büyükkada Maden Ayanikola 49 M2		»	175.—	35.—
454	Kocamustafapaşa Kâtip Muslahattin maha. Hekimoğlu	240	Denizden dolma arsa	49	9.80
	Ali paşa caddesi 55.50 M2		Arsa	100	20.—
455	Beylerbeyi Bostancı başı Abdullah ağa Kalaycı sokak	5	5		
	(eski 260 arşın) karşılığı 149.73M2		Arsa	74.—	14.80
467	Küçükpazar Rüstempaşa mah. 35 M2	3	32	Arsa	175
556	Büyükkada Karanfil mah. Karanfil sokak 2094 M2	1	»	524.—	35.—
558	Büyükkada Nizam mahallesi Yucatepe sokak 2031 M2	2	Taşocağını havi arsa	203.—	104.80
559	Büyükkada Nizam Nizam caddesi 2762.25 M2	5	Bahçe	203.—	41.60
560	Büyükkada Nizam Nizam caddesi 866 M2		Tarla	450.—	90.—
621	Edirnekapi Hacı Muhiddin mah. Yusuf ağa sokak	7,9,11	Arsa	250.—	50.—
	1016 M2				
638	Vanıköy Vanıköy caddesi 1 hektar 3132 M2	13:15	1-3 Arsa	203.—	41.—
20673	Beyoğlu Fatma Hatun Gümüşsuyu Gazhane yokuşu	3	5-7 »	2000.—	400.—
		3	5,5/1		
		taj 14	Ahrır	2000.—	400.—
675	Beyoğlu Kâtip Mustafa Çelebi mah. Baltacı Çıkmazı	25	31»	Arsanın 4/5 hissesi	58.29
			291.49		

Adres ve izahatı yukarıda yazılı gayri menkuller ilki peşin olmak üzere sekiz senevi ve müsavi taksitte faizsiz
olarak satılığa çıkarılmıştır.

İhale 14/11/938 pazartesi günü saat ondadır. İsteklilerin hızarlarında yazılı depozito akçesi, nüfus kâğıdı vetiç
adet fotoğrafla birlikte şubemize bildirilen gün ve saatte gelmeleri.

(743) (7993)

Ramazan, Bayramın müjdecisidir

Ancak unutmayınız ki
Hiç bir müjde bir kutu

HACI BEKİR LOKUMU

kadar dostları
Sevindirmez.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Bahçekapı, Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Öksürenlere ve
göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado

Akşam Matbaası

DEMİKTİDAR
BEL GEVŞEKİĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT-İ DİMAĞ
YORGUNLUKLARI

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BESİR KEMAL
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

Dr. İhsan Sami
BAKTERİYOLOJİ
LABORATUVARI

Umumi kan tahlillatı, Frengi noktai
nazarından (Wasserman ve Kahn te-
amülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo
ve sitma hastalıkları teşhisi, idrar,
balgam cerahat, kazurat ve su tahli-
latı, Ultra mikroskopi, hususî aşilar
istihzarı, kanda üre, şeker, klorür, kol-
testerin mikdarlarının tayini. Divan-
yolu No. 113. Tel: 20981

İstanbul Asliye Birinci Ticaret Mahke-
mesinden:
İsviçrede Ruti Maschinen Fabrik
firmasından satın alınıp (Cenovaze
Kompanya O Vapore) Vapur Şirke-
tine mensup (Copomela) vapur ile
İstanbula vürud eden 10/4404 M. B.
652/643 B. A. ve 933/630 R. M. ve
73/699 numaralı markalarını taşı-
makta olan 26 sandık makine yedek
parçalarına aid 26/6/938 tarihli or-
dino zayı olduğundan ibtaline karar
verilmesi Türkiye pamuklu dokuma
ve pamuk ipliği fabrikaları Anonim
Şirketi vekili Hâdi Sem'i tarafından
talep edilmekle işbu ordino kimin
yeminde ise 45 gün zarfında mahke-
meye ibraz edilmediği takdirde ibta-
line karar verileceği ticaret kanunu-
nun (637) inci ve müteakip maddel-
eri mucibince ilân olunur. (11036)

İstanbul asliye altıncı hukuk mahkeme-
sinden:
Şazile tarafından kocası olup mukad-
dema İstanbul Çapa Ördük Kasab Çağ-
nak sokak 31 sayılı evde iken halen ika-
metgâhi meçhul Feyzullah aleyhine açıl-
an boşanma davasına aid arzuhalî sureti
müdealeylehî in ikametgâhının belli olma-
duğundan bahisle bilâ tebliğ iade kılınma-
sı üzerine mezkûr arzuhalin mahkeme
diyanhanesinde asılmasına ve keyfiyetin
on gün zarfında cevap vermek üzere on
beş gün müddetle ilânına karar verildi-
ğinden adı geçen Feyzullahın mahkeme-
mizin 938/1725 sayısında kayıtlı geçim-
sizliğe müstenid mezkûr davaya on gün
zarfında cevap vermesi lüzumu tebliğ ye-
rine geçmek üzere ilân olunur. M. 1852

MÜHENDİS

Diplomalı, (Su, yol, demiryol, köprü
inşaatı) iş aramaktadır. Ankara, Ye-
nişehir, Birlik oteli mühendis W. D. ★

ŞAPKA

meraklılarına

Viyananın meşhur

P. ve C. HABİG

Marka şapkaların en son
modelleri gelmiştir

Taklitlerinden sakınmak için
Şu serimdeki markaya dikkat

RCA ucuz fiatlı

FAKAT YÜKSEK KALİTELİ

"NYAGARA"

modelini takdim ediyor

RCA Niagara
modeli
5 lâmbalı
Taksit
Fiyatı T. L. 130

Şimdiye kadar bu derece ucuz bir radyoda bu derece tekâmül görülmemiştir.

Bunu ancak dünyanın en büyük fabrikası olan R.C.A., başarabilmiştir.

Bu sayede, herkesin en yüksek kaliteden bir radyoya sahip olması temin edilmiştir.

NYAGARA modeli, 13 ilâ 2000 metre kadar dört muhtelif dalgayı alır. Oparlörü, fiatına nisbeten son derece büyüktür; Şimdiye kadar yalnız en lüks radyolarda bulunup, buna da ilâve edilen bir takım yüksek tekâmülât dolayısıyla, bu radyo herke-

sin nazarı dikkatini celbedecektir. Onun modern biçimi, gayet cazip hatları nazara cidden hoş görünmektedir.

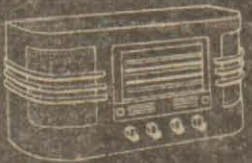
Bundan maada, R.C.A., bir takım emsalsiz masa radyoları, her büyüklükte ve her zevke uygun mobilyeli radyolar ve radyogramofonlar takdim eder.

Mağazalarımızı, şubelerimizi, taşra bayilerimizi ziyaret ediniz ve bunları görünüz.

Bu davete icabet etmek şerefini bize bahşediniz. Her halde pişman olmayacaksınız.

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL - ANKARA - İZMİR

NEVROZİN

Bulunan eve baş
ve diş ağrısı
girmez

Onun gibi yapmayın, başınız ve dişiniz ağırmağa başladı mı hemen bir kaşe

NEVROZİN

alınız bir şeyiniz kalmaz
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsmine dikkat. Taklidlerinden sakınınız.

NEOKURİN

BAŞ AĞRISI GRİP NEZLE ROMATİZMAYA KARŞI

GRİP SALGINLARINDA
FENA HAVALARDA
SOĞUK GÜNLERDE

her sabah bir tek kaşe

NEOKÜRİN

almakla sıhhatinizi sigorta etmiş olursunuz.

NEOKÜRİN

Mideyi bozmaz ve kalbi yormaz.

Tek kaşe 6 kuruş
6 lık ambalaj 30 kuruş

Her eczanede bulunur.

İstanbul asliye mahkemesi altıncı hukuk dairesinden: Sabiha Ankazı tarafından kocası olup mukaddeme Fatih Kadi Çeşmesi Seplen sokak 8 sayılı evde iken halen ikametgâhı meşhul Mehmed aleyhine açılan boşanma davasına aid arzuhal sureti berayı tebliğ gönderilmiş ise de mumaileyhin ikametgâhının meşhuliyetinden bahisle iade kılınması üzerine mahkeme divanhanesine asılmasına ve davaya on gün içinde cevap vermek üzere on beş gün müddetle ilânına karar verildiğinden bu karar dairesinde adı geçen Mehmedin mahkememiz 938/1416 numarasında kayıtlı davaya on gün zarfında cevap vermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

Sabah yataktan kalkarken başınız ağrıyorsa
yahut, nezleniz varsa hiç düşünmeyin hemen
bir Kaşe

NEOKALMİNA

Alınız

Nezleyi ve baş ağrısını geçirir ve Gripten
korur — İsmine dikkat ediniz —

İstanbul Telefon Müdürlüğünden:

Miktarı	Cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminat	İhale tarihi	Saat
325 adet	Muhtelif boyda enjekde çam direk	Lira Krş 3625.—	Lira Kr. 272.—	12/12/38 Pazartesi	14
500 kilo	Saf kalay	1050.—	79.—	12/12/38	11

Cins, miktar, muhammen ve ilk teminat bedelleri yukarıda yazılı iki parti malzeme açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Şartnameler her gün Levazım dairemizde görülebilir. İsteklilerin hıızalarında yazılı tarih ve saatte teminat ve sair evrakile müdiriyette müteşekkıl Alın Satım komisyonuna müracaatları. (7991)

Yanlış adımlar...

Yanlış atılan adımlar, size en büyük
fırsatları kaçırabilir...

Bir piyango bileti almazdan evvel çok düşününüz. Neticede anlayacaksınız ki:

MALÛL CEMAL'ın

İstanbul İş bankası karşısındaki 15 numaralı

Piyango gişesine ancak tali'i yaver olanlar uğruyorlar...

DENİZBANK

Tamirat ve inşaat eksiltmesi

Bankamızın Deniz Emniyet servisine ait Rumeli Fenerindeki Radyo Far istasyonunda Fayren binasında ve Şilenin Alacalı mevki ile Kilyosta yapılacak inşaat ve tamiratın eksiltmesinde verilen fiat haddi lâykında görülmediğinden 17/11/938 perşembe günü sabah saat 10 da Merkez binasında yapı ve binalar servisinde tekrar pazarlık suretile eksiltmesi yapılacaktır. Şartnameleri almak isteyenlerin 10/11/938 tarihinden itibaren mezkûr servise müracaatları lüzumu ilân olunur.

Keşif bedeli: 12,373,95 liradır.